

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B**

**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/944**

**z 5. júna 2019**

**o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ**

**(prepracované znenie)**

**(Text s významom pre EHP)**

(Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125)

Zmenené a doplnené:

► **M1**

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022

Úradný vestník		
Č.	Strana	Dátum
L 152	45	3.6.2022



**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ)  
2019/944**

**z 5. júna 2019**

**o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene  
smernice 2012/27/EÚ**

**(prepracované znenie)**

**(Text s významom pre EHP)**

*KAPITOLA I*

**PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIE POJMOV**

*Článok 1*

**Predmet úpravy**

Táto smernica stanovuje spoločné pravidlá výroby, prenosu, distribúcie, uskladňovania energie a dodávky elektriny spolu s ustanoveniami týkajúcimi sa ochrany spotrebiteľa s cieľom vytvoriť skutočne integrované konkurenčné, spotrebiteľsky orientované, flexibilné, spravodlivé a transparentné trhy s elektrinou v Únii.

Zámerom tejto smernice je využiť výhody integrovaného trhu na zabezpečenie dostupných a transparentných cien energie a nákladov pre spotrebiteľov, vysokej miery bezpečnosti dodávok a hladkého prechodu na udržateľný nízkouhlíkový energetický systém. Stanovuje hlavné pravidlá pre organizáciu a fungovania sektora elektrickej energie Únie – najmä pravidlá o posilnení postavenia a ochrane spotrebiteľa, o otvorenom prístupe na integrovaný trh, o prístupe tretích strán k prenosovej a distribučnej infraštruktúre, pravidlá pre oddelenie a pravidlá o nezávislosti regulačných orgánov v členských štátoch.

Touto smernicou sa vymedzujú aj spôsoby spolupráce medzi členskými štátmi, regulačnými orgánmi a prevádzkovateľmi prenosových sústav zameranej na vytvorenie plnohodnotne prepojeného vnútorného trhu s elektrinou, na ktorom sa zlepší začlenenie elektriny z obnoviteľných zdrojov, slobodná hospodárska súťaž a bezpečnosť dodávok.

*Článok 2*

**Vymedzenie pojmov**

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „odberateľ“ je veľkoobchodný alebo koncový odberateľ elektriny;
2. „veľkoobchodný odberateľ“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu na účely ďalšieho predaja v rámci alebo mimo sústavy, na ktorej území je usadená;
3. „koncový odberateľ“ je odberateľ, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu;
4. „odberateľ elektriny v domácnosti“ je odberateľ, ktorý nakupuje elektrinu pre svoju vlastnú spotrebu v domácnosti, okrem obchodných a profesionálnych činností;

**▼B**

5. „odberateľ elektriny mimo domácnosti“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu, ktorá nie je určená pre vlastnú spotrebu v domácnosti, vrátane výrobcov, priemyselných odberateľov, malých a stredných podnikov, podnikateľských subjektov a veľkoobchodných odberateľov;
6. „mikropodnik“ je podnik, ktorý zamestnáva menej než 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 milióny EUR;
7. „malý podnik“ je podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 miliónov EUR;
8. „aktívny odberateľ“ je koncový odberateľ alebo skupina spoločne konajúcich koncových odberateľov, ktorí spotrebúvajú alebo uskladňujú elektrinu vyrobenú vo svojich priestoroch nachádzajúcich sa vo vymedzených hraniciach, alebo ak to povolí členský štát, v iných priestoroch, alebo ktorí predávajú vlastnú vyrobenú elektrinu alebo sa podieľajú na schémach flexibility alebo energetickej efektívnosti za predpokladu, že uvedené činnosti nie sú ich hlavnou obchodnou alebo profesijnou činnosťou;
9. „trhy s elektrinou“ sú trhy pre elektrinu, vrátane mimoburzových trhov a búrz s elektrinou, trhy pre obchodovanie s energiou, kapacitou, regulačnými a podpornými službami vo všetkých časových rámcoch vrátane forwardových, denných a vnútrodných trhov;
10. „účastník trhu“ je účastník trhu v zmysle článku 2 bodu 25 nariadenia (EÚ) 2019/943;
11. „občianske energetické spoločenstvo“ je právny subjekt, ktorý:
  - a) je založený na dobrovoľnej a otvorenej účasti a pod faktickou kontrolou členov alebo spoločníkov, ktorými sú fyzické osoby, miestne orgány vrátane obcí alebo malé podniky;
  - b) má ako svoj hlavný cieľ poskytovať svojim členom alebo spoločníkom alebo miestnym oblastiam, v ktorých pôsobí, environmentálne, hospodárske alebo sociálne komunitné prínosy skôr než tvorenie finančného zisku; a
  - c) môže sa zapojiť do výroby vrátane výroby z obnoviteľných zdrojov, distribúcie, dodávky, spotreby, agregácie, uskladňovania energie, služieb energetickej efektívnosti alebo služieb nabíjania elektrických vozidiel alebo do poskytovania iných energetických služieb svojim členom alebo spoločníkom;
12. „dodávka“ je predaj elektriny odberateľom vrátane jej ďalšieho predaja;
13. „zmluva o dodávke elektriny“ je zmluva na dodávku elektriny, nezhrňa však deriváty elektriny;

**▼ B**

14. „derivát elektriny“ je finančný nástroj špecifikovaný v bode 5, 6 alebo 7 oddielu C prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ <sup>(1)</sup>, ak sa tento nástroj týka elektriny;
15. „zmluva s dynamickou cenou elektriny“ je zmluva o dodávke elektriny medzi dodávateľom a koncovým odberateľom, ktorá odráža zmeny cien na spotových trhoch vrátane denných a vnútrodných trhov v intervaloch, ktoré prinajmenšom zodpovedajú frekvencii zúčtovania trhu;
16. „poplatok za vypovedanie zmluvy“ je poplatok alebo sankcia, ktorú odberateľom uložia dodávateľia alebo účastníci trhu zapojení do agregácie za vypovedanie zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o poskytovaní služby;
17. „poplatok spojený so zmenou dodávateľa“ je poplatok alebo sankcia za zmenu dodávateľov alebo účastníkov trhu zapojených do agregácie, vrátane poplatkov za vypovedanie zmluvy, ktorú odberateľom uložia dodávateľia alebo účastníci trhu zapojení do agregácie, alebo prevádzkovatelia sústav;
18. „agregácia“ je funkcia, ktorú vykonáva fyzická alebo právnická osoba, ktorá zlučuje viacerých odberných miest alebo vyrobenej elektriny na účely predaja, nákupu alebo aukcie na akomkoľvek trhu s elektrinou;
19. „nezávislý agregátor“ je účastník trhu sprostredkujúci agregáciu a ktorý nie je vlastnícky prepojený s dodávateľom odberateľa;
20. „riadenie odberu“ je zmena odberu elektriny zo strany koncových odberateľov, ktorá je odklonom od ich bežných alebo aktuálnych vzorov spotreby v reakcii na trhové signály vrátane časovo variabilných cien elektriny alebo stimulačných platieb, alebo v reakcii na akceptáciu ponuky koncového odberateľa na predaj zníženia alebo zvýšenia odberu za odplatu na organizovanom trhu v zmysle článku 2 bodu 4 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1348/2014 <sup>(2)</sup>, či už samostatne alebo prostredníctvom agregácie;
21. „informácie o vyúčtovaní“ sú informácie poskytnuté na faktúrach koncových odberateľov okrem žiadosti o platbu;

<sup>(1)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

<sup>(2)</sup> Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1348/2014 zo 17. decembra 2014 o oznamovaní údajov, ktorým sa vykonáva článok 8 ods. 2 a 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (Ú. v. EÚ L 363, 18.12.2014, s. 121).

**▼ B**

22. „bežné meracie zariadenie“ je analógové alebo elektronické meracie zariadenie bez schopnosti vysielat' a prijímat' údaje;
23. „inteligentný merací systém“ je elektronický systém schopný merať elektrinu napájanú do siete alebo elektrinu spotrebovanú zo siete, ktorý poskytuje viac informácií než bežné meracie zariadenie a ktorý je schopný formou elektronickej komunikácie vysielat' a prijímat' údaje na účely informovania, monitorovania a regulácie;
24. „interoperabilita“ je v kontexte inteligentného merania schopnosť dvoch alebo viacerých energetických alebo komunikačných sietí, systémov, zariadení, aplikácií alebo prvkov fungovať vo vzájomnej súčinnosti, vymieňať si a využívať údaje na výkon požadovaných funkcií;
25. „interval zúčtovania odchýlok“ je interval zúčtovania odchýlok v zmysle článku 2 bodu 15 nariadenia (EÚ) 2019/943;
26. „takmer v reálnom čase“ je v kontexte inteligentného merania krátke časové obdobie, obvyčajne v rozsahu sekúnd alebo až po interval zúčtovania odchýlok na vnútroštátnom trhu;
27. „najlepšie dostupné techniky“ znamenajú v kontexte ochrany a bezpečnosti údajov v prostredí inteligentného merania najúčinnjšie, pokročilé a prakticky vhodné techniky na zabezpečenie v princípe základu súladu s pravidlami Únie v oblasti ochrany a bezpečnosti údajov;
28. „distribúcia“ je preprava elektriny vo vysokonapäťových, strednonapäťových a nízkonapäťových distribučných sústavách s cieľom jej distribuovania odberateľom, nezahŕňa však dodávku;
29. „prevádzkovateľ distribučnej sústavy“ je fyzická alebo právnická osoba zodpovedná za prevádzku, zabezpečovanie údržby a v prípade potreby rozvoj distribučnej sústavy v danej oblasti a prípadne aj rozvoj jej prepojení s inými sústavami a za zabezpečovanie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primeraný dopyt po distribúcií elektriny;
30. „energetická účinnosť“ je pomer výstupu výkonnosti, služby, tovaru alebo energie k energetickému vstupu;
31. „energia z obnoviteľných zdrojov“ je energia z obnoviteľných nefosílnych zdrojov, a to veterná, solárna (solárna tepelná a solárna fotovoltická) a geotermálna energia, energia z okolia, energia z prílivu, vln a inej formy z oceánu, vodná energia, energia z biomasy, skládkového plynu, plynu z čističiek odpadových vôd a bioplynu;

**▼B**

32. „distribučná výroba“ sú výrobné zariadenia pripojené do distribučnej sústavy;
33. „nabíjacia stanica“ je rozhranie, ktoré v určitom čase umožňuje nabíjanie jedného elektrického vozidla alebo výmenu batérie jedného elektrického vozidla;
34. „prenos“ je preprava elektriny v prepojenej sústave veľmi vysokého napätia a vysokého napätia s cieľom jej prepravy koncovým odberateľom alebo distribútorom, nezahŕňa však dodávku;
35. „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je zodpovedná za prevádzku, zabezpečovanie údržby a v prípade potreby rozvoj prenosovej sústavy v danej oblasti a prípadne aj rozvoj jej prepojení s inými sústavami a za zabezpečovanie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primeraný dopyt po prenose elektriny;
36. „užívateľ sústavy“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá dodáva elektrinu do prenosovej alebo distribučnej sústavy, alebo ktorej je elektrina z týchto sústav dodávaná;
37. „výroba“ je výroba elektriny;
38. „výrobca“ je fyzická alebo právnická osoba vyrábajúca elektrinu;
39. „spojovacie vedenie“ je zariadenie používané na prepájanie elektrizačných sústav;
40. „prepojená sústava“ je niekoľko prenosových a distribučných sústav navzájom prepojených prostredníctvom jedného alebo viacerých spojovacích vedení;
41. „priame vedenie“ je buď elektrické vedenie spájajúce izolované miesto výroby s izolovaným odberateľom, alebo elektrické vedenie spájajúce výrobcu a podnik dodávajúci elektrinu, ktorý priamo zásobuje svoje vlastné zariadenia, dcérske spoločnosti alebo odberateľov;
42. „malá izolovaná sústava“ je každá sústava, ktorá mala v roku 1996 spotrebu menšiu ako 3 000 GWh, ak sa menej ako 5 % jej ročnej spotreby získava prostredníctvom prepojenia s inými sústavami;
43. „malá prepojená sústava“ je každá sústava, ktorá mala v roku 1996 spotrebu menšiu ako 3 000 GWh, ak sa viac ako 5 % jej ročnej spotreby získava prostredníctvom prepojenia s inými sústavami;
44. „preťaženie“ je preťaženie v zmysle článku 2 bodu 4 nariadenia (EÚ) 2019/943;

**▼ B**

45. „zabezpečovanie rovnováhy je zabezpečovanie rovnováhy v zmysle článku 2 bodu 10 nariadenia (EÚ) 2019/943;
46. „regulačná energia“ je regulačná energia v zmysle článku 2 bodu 11 nariadenia (EÚ) 2019/943;
47. „samostatný subjekt zúčtovania“ je samostatný subjekt zúčtovania v zmysle článku 2 bodu 14 nariadenia (EÚ) 2019/943;
48. „podporná služba“ je služba potrebná na prevádzku prenosovej alebo distribučnej sústavy vrátane zabezpečovania rovnováhy a nefrekvenčných podporných služieb, nezahŕňa však riadenie preťaženia;
49. „nefrekvenčná podporná služba“ je služba, ktorú využíva prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy na zabezpečenie regulácie napätia v ustálenom stave, rýchleho prívodu jalového prúdu, zotrvačnosti pre lokálnu stabilitu siete, skratového prúdu, schopnosti štartu z tmy a schopnosti ostrovnej prevádzky;
50. „regionálne koordinačné centrum“ je regionálne koordinačné centrum zriadené podľa článku 35 nariadenia (EÚ) 2019/943;
51. „plne integrované prvky sústavy“ sú prvky sústavy, ktoré sú integrované do prenosovej alebo distribučnej sústavy vrátane zariadení na uskladňovanie a ktoré sa využívajú výhradne na zaistenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky prenosovej alebo distribučnej sústavy, a nie na zabezpečovanie rovnováhy ani riadenie preťaženia;
52. „integrovateľný elektroenergetický podnik“ je vertikálne integrovaný podnik alebo horizontálne integrovaný podnik;
53. „vertikálne integrovaný podnik“ je elektroenergetický podnik alebo skupina elektroenergetických podnikov, v ktorých je na vykonávanie kontroly priamo alebo nepriamo oprávnená tá istá osoba alebo osoby a kde podnik alebo skupina podnikov vykonáva v súvislosti s elektrinou aspoň jednu z týchto činností: prenos alebo distribúcia elektriny, a zároveň aspoň jednu z činností: výroba alebo dodávka;
54. „horizontálne integrovaný podnik“ je elektroenergetický podnik, ktorý vykonáva aspoň jednu z týchto činností: výroba elektriny na účely predaja, alebo prenos, alebo distribúcia alebo dodávka; a inú činnosť nesúvisiacu s elektrinou;

**▼B**

55. „príbuzné podniky“ sú prepojené podniky v zmysle článku 2 bodu 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ<sup>(3)</sup> a podniky, ktoré patria tým istým akcionárom/spoločníkom;
56. „kontrola“ sú práva, zmluvy alebo iné prostriedky, ktoré samostatne alebo v kombinácii a vzhľadom na príslušné skutočnosti alebo právne predpisy dávajú možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv nad podnikom predovšetkým prostredníctvom:
- a) vlastníckych alebo užívacích práv k všetkým aktívam podniku alebo k ich časti;
  - b) práv alebo zmlúv, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podniku.
57. „elektroenergetický podnik“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva aspoň jednu z týchto činností – výroba, prenos, distribúcia, agregácia, riadenie odberu, uskladňovanie energie, dodávka alebo nákup elektriny – a ktorá je v súvislosti s týmito činnosťami zodpovedná za obchodné a technické úlohy alebo údržbu; nezahŕňa však koncových odberateľov;
58. „bezpečnosť“ je bezpečnosť dodávky a poskytovania elektriny, ako aj technická bezpečnosť;
59. „uskladňovanie energie“ v kontexte elektrizačnej sústavy je oddialenie okamihu konečného použitia elektriny na neskorší moment po jej výrobe, alebo premena elektrickej energie na formu energie, ktorú možno skladovať, uskladňovanie takejto energie a následná premena takejto energie na elektrickú energiu alebo použitie ako iný energetický nosič.
60. „zariadenie na uskladňovanie energie“ v elektrizačnej sústave je zariadenie, v ktorom sa vykonáva uskladňovanie energie.

*KAPITOLA II***VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ ORGANIZÁCIE SEKTORA ELEKTRICKEJ ENERGIE***Článok 3***Konkurenčné, spotrebiteľsky orientované, flexibilné a nediskriminačné trhy s elektrinou**

1. Členské štáty zabezpečia, aby ich vnútroštátne právo neprímerane nebránilo cezhraničnému obchodu s elektrinou, účasti spotrebiteľov, a to

<sup>(3)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných zvierkach, konsolidovaných účtovných zvierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).



**▼B**

aj riadením odberu, investíciám do výroby energie, najmä výroby variabilným a flexibilným spôsobom, uskladňovania energie, alebo zavádzania elektromobility či nových spojovacích vedení medzi členskými štátmi, a aby ceny elektriny odrážali skutočný dopyt a ponuku.

2. Členské štáty pri rozvoji nových spojovacích vedení zohľadnia ciele prepojenia elektrických sietí uvedené v článku 4 písm. d) bode 1 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

3. Členské štáty zabezpečia, aby v rámci vnútorného trhu s elektrinou neexistovali žiadne neopodstatnené prekážky súvisiace so vstupom na trh, fungovaním na trhu a jeho opustením, a to bez toho, aby boli dotknuté právomoci, ktoré si členské štáty zachovávajú vo vzťahu k tretím krajinám.

4. Členské štáty zabezpečia rovnaké podmienky pri uplatňovaní transparentných, primeraných a nediskriminačných pravidiel a poplatkov na elektroenergetické podniky a pri zaobchádzaní s nimi, najmä v oblasti zodpovednosti za zabezpečovanie rovnováhy, ich prístupu na veľkoobchodné trhy, prístupu k údajom, postupov zmeny dodávateľa a režimov vyúčtovania a podľa potreby udeľovania povolení.

5. Členské štáty zabezpečia, aby účastníci trhu z tretích krajín pôsobiaci na vnútornom trhu s elektrinou dodržiavali príslušné právo Únie a vnútroštátne právo vrátane práva, ktoré sa týka politiky v oblasti životného prostredia a bezpečnosti.

*Článok 4***Slobodná voľba dodávateľa**

Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia mohli slobodne nakupovať elektrinu od dodávateľa, ktorého si sami vyberú, a zabezpečia, aby všetci odberatelia mohli mať súčasne viac ako jednu zmluvu o dodávke elektriny za predpokladu, že sa stanovujú požadované pripojovacie a meracie body.

*Článok 5***Trhové ceny dodávky**

1. Dodávatelia majú voľnosť v určovaní ceny, za ktorú dodávajú elektrinu odberateľom. Členské štáty prijímajú primerané kroky na zabezpečenie účinnej hospodárskej súťaže medzi dodávateľmi.

2. Členské štáty zabezpečia ochranu energeticky chudobných a zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v zmysle článkov 28 a 29 prostredníctvom sociálnej politiky alebo inak než verejnými zásahmi do stanovovania cien dodávok elektriny.

3. Odchylné od odsekov 1 a 2 môžu členské štáty uplatňovať verejné zásahy do stanovovania cien dodávok elektriny pre energeticky chudobných alebo zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti. Na takéto verejné zásahy sa vzťahujú podmienky uvedené v odsekoch 4 a 5.

4. Verejné zásahy do stanovovania cien dodávok elektriny:

**▼B**

- a) musia sledovať všeobecný hospodársky záujem a nepresahovať rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie všeobecného hospodárskeho záujmu;
- b) musia byť jasne vymedzené, transparentné, nediskriminačné a overiteľné;
- c) elektroenergetickým firmám z Únie musia zaručovať rovnocenný prístup k odberateľom;
- d) musia byť časovo obmedzené a primerané z hľadiska príjemcov;
- e) účastníkom trhu nesmú spôsobovať dodatočné diskriminačné náklady.

5. Každý členský štát, ktorý uplatňuje verejné zásahy do stanovovania cien dodávok elektriny v súlade s odsekom 3 tohto článku, dodržiava aj článok 3 ods. 3 písm. d) a článok 24 nariadenia (EÚ) 2018/1999 bez ohľadu na to, či má dotknutý členský štát významný počet domácností v energetickej chudobe.

6. Na účely prechodného obdobia s cieľom vytvoriť účinnú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi o zmluvy o dodávke elektriny a dosiahnuť plne účinné trhovo orientované stanovovanie maloobchodných cien elektriny v súlade s odsekom 1 môžu členské štáty uplatniť verejné zásahy do stanovovania cien dodávok elektriny pre odberateľov elektriny v domácnosti a pre mikropodniky, ktoré neužívajú výhody spojené s verejnými zásahmi podľa odseku 3.

7. Verejné zásahy podľa odseku 6 musia byť v súlade s podmienkami stanovenými v odseku 4 a:

- a) musia byť sprevádzané súborom opatrení na dosiahnutie účinnej hospodárskej súťaže a metodiky na posudzovanie pokroku v súvislosti s nimi;
- b) musia byť stanovené metodikou, ktorá zabezpečuje nediskriminačné zaobchádzanie s dodávateľmi;
- c) musia mať stanovenú cenu nad výškou nákladov, a to na úrovni, na ktorej môže dochádzať k skutočnej cenovej súťaži;
- d) musia byť navrhnuté tak, aby nemali negatívny vplyv na veľkoobchodný trh s elektrickou energiou;
- e) musia zabezpečiť, aby všetci tí, ktorých sa takéto verejné zásahy týkajú, mali možnosť vybrať si z ponúk konkurenčného trhu a boli o dostupnosti ponúk a úspor na konkurenčnom trhu, a to najmä o zmluvách s dynamickou cenou elektriny, priamo informovaní aspoň raz za štvrtrok, a aby sa im poskytovala pomoc pri zmene dodávateľa na základe trhovej ponuky;
- f) musia zabezpečiť, aby v súlade s článkom 19 a 21 mali všetci príjemcovia takýchto verejných zásahov, právo mať nainštalované inteligentné meracie zariadenia bez dodatočných nákladov pre odberateľov a aby im takáto možnosť bola ponúknutá a boli o nej priamo informovaní a aby im bola poskytnutá potrebná pomoc;
- g) nesmú viesť k priamym krížovým dotáciám medzi odberateľmi, ktorí elektrinu odberajú za ceny na voľnom trhu, a odberateľmi, ktorí ju odberajú za regulované ceny.

**▼B**

8. Členské štáty oznámia opatrenia prijaté v súlade s odsekmi 3 a 6 Komisii do jedného mesiaca od ich prijatia a môžu ich uplatniť okamžite. Oznámenie sprevádza vysvetlenie, prečo sa ostatnými nástrojmi nedal dostatočne dosiahnuť sledovaný cieľ, ako sú splnené požiadavky uvedené v odsekoch 4 a 7 a aké sú účinky oznámených opatrení na hospodársku súťaž. V oznámení sa uvedie, koho sa opatrenia týkajú, ich trvanie a počet odberateľov elektriny v domácnosti ovplyvnených opatreniami, a vysvetlí sa, ako boli stanovené regulované ceny.

9. Do 1. januára 2022 a 1. januára 2025 členské štáty predložia Komisii správy o vykonávaní tohto článku, nevyhnutnosti a primeranosti verejných zásahov podľa tohto článku a hodnotení pokroku pri dosahovaní účinnej hospodárskej súťaže medzi dodávateľmi a prechode k trhovým cenám. Členské štáty, ktoré uplatňujú regulované ceny v súlade s odsekom 6, podávajú správy o dodržiavaní podmienok stanovených v odseku 7 vrátane povinnosti dodávateľov uplatňovať takéto zásahy, ako aj o vplyve regulovaných cien na hospodárenie týchto dodávateľov.

10. Komisia do 31. decembra 2025 preskúma a predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto článku s cieľom dosiahnuť trhový cenotvorbu na maloobchodnom trhu elektriny a podľa okolností súčasne aj legislatívny návrh alebo predloží následný legislatívny návrh. Súčasťou uvedeného legislatívneho návrhu môže byť aj stanovenie dátumu ukončenia uplatňovania regulovaných cien.

*Článok 6***Prístup tretích strán**

1. Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre prístup tretích strán do prenosových a distribučných sústav na základe uverejnených taríf platných pre všetkých odberateľov a uplatňovaných objektívne a bez diskriminácie medzi užívateľmi sústavy. Členské štáty zabezpečia, aby uvedené tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom 59, a aby uvedené tarify a metodiky – ak sú schvaľované iba metodiky – boli pre nadobudnutím účinnosti uverejnené.

2. Prevádzkovateľ prenosovej alebo distribučnej sústavy môže odmietnuť prístup, ak chýba potrebná kapacita. Pre takéto odmietnutia sa musia uviesť náležité opodstatnené dôvody, najmä so zreteľom na článok 9, a musia byť založené na objektívnych a technicky a ekonomicky odôvodnených kritériách. Členské štáty, alebo ak tak členské štáty stanovia, regulačné orgány členských štátov zabezpečia, aby sa tieto kritériá dôsledne uplatňovali a aby užívateľ sústavy, ktorému bol odmietnutý prístup, mohol využiť postup na urovanie sporu. V prípade odmietnutia prístupu regulačné orgány tiež zabezpečia, pokiaľ je to vhodné, aby prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy poskytol príslušné informácie o opatreniach, ktoré budú potrebné pre posilnenie sústavy. Takéto informácie sa poskytnú vo všetkých prípadoch odmietnutia prístupu pre nabíjacie stanice. Strane, ktorá o takéto informácie požiada, môže byť vyúčtovaný primeraný poplatok odrážajúci náklady na poskytnutie takýchto informácií.

3. Tento článok sa vzťahuje aj na občianske energetické spoločnosti, ktoré spravujú distribučné sústavy.



### Článok 7

#### Priame vedenia

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktoré umožnia, aby:
  - a) všetci výrobcovia a dodávatelia elektriny so sídlom na ich území mohli zásobovať vlastné priestory, dcérske spoločnosti a odberateľov prostredníctvom priameho vedenia bez toho, aby podliehali neprimeraným administratívnym postupom alebo nákladom;
  - b) všetci odberatelia na ich území boli zásobovaní prostredníctvom priameho vedenia výrobcami a dodávateľmi elektriny, a to individuálne alebo spoločne s ďalšími odberateľmi.
2. Členské štáty stanovujú kritériá pre udeľovanie povolení na výstavbu priamych vedení na svojom území. Uvedené kritériá musia byť objektívne a nediskriminačné.
3. Možnosť zásobovania elektrinou prostredníctvom priameho vedenia podľa odseku 1 tohto článku neovplyvňuje možnosť uzatvárania zmlúv na dodávku elektriny podľa článku 6.
4. Členské štáty môžu vydať povolenie na výstavbu priameho vedenia za predpokladu odmietnutia prístupu do sústavy podľa potreby na základe článku 6, alebo začatia konania na urovanie sporu podľa článku 60.
5. Členské štáty môžu odmietnuť udeliť povolenie na priame vedenie, ak by udelenie takéhoto povolenia bránilo uplatňovaniu ustanovení o povinnostiach služby vo verejnom záujme v článku 9. Takéto odmietnutie musí byť náležite odôvodnené.

### Článok 8

#### Postup na udeľovanie povolení pre nové kapacity

1. Na výstavbu nových výrobných kapacít prijímú členské štáty postup na udeľovanie povolení, ktorý sa musí uplatňovať v súlade s objektívnymi, transparentnými a nediskriminačnými kritériami.
2. Členské štáty ustanovia kritériá udeľovania povolení na výstavbu výrobných kapacít na svojom území. Pri určovaní príslušných kritérií členské štáty zohľadnia:
  - a) bezpečnosť a zabezpečenie elektrizačnej sústavy, zariadení a príslušenstva;
  - b) ochranu verejného zdravia a bezpečnosti;
  - c) ochranu životného prostredia;
  - d) využívanie územia a umiestnenie stavieb;
  - e) využitie verejných pozemkov;
  - f) energetickú účinnosť;
  - g) povahu primárnych zdrojov;
  - h) údaje o žiadateľovi, ako je technická, ekonomická a finančná spôsobilosť;
  - i) súlad s opatreniami prijatými podľa článku 9;

**▼B**

j) prínos výrobných kapacít k splneniu všeobecného cieľa Únie na úrovni aspoň 32 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie na hrubej konečnej energetickej spotrebe Únie v roku 2030 uvedenej v článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001<sup>(4)</sup>;

k) prínos výrobných kapacít k úspore emisií; a

l) alternatívy k budovaniu nových výrobných kapacít, napríklad riešenia v oblasti riadenia odberu a uskladňovania energie.

3. Členské štáty musia zabezpečiť, aby pre malú decentralizovanú a/alebo distribuovanú výrobu bol osobitný zjednodušený a racionalizovaný postup povoľovania, ktorý by zohľadňoval ich obmedzenú veľkosť a potenciálny vplyv.

Členské štáty môžu pre tento osobitný postup udeľovania povolení stanoviť usmernenia. Regulačné orgány alebo iné príslušné vnútroštátne orgány vrátane plánovacích orgánov tieto usmernenia revidujú a môžu odporučiť zmeny.

Ak členské štáty stanovili osobitné postupy územného konania uplatňujúce sa na hlavné nové projekty infraštruktúry výrobných kapacít, členské štáty v prípade potreby zahrnú výstavbu nových výrobných kapacít do rozsahu týchto postupov a implementujú ich nediskriminačným spôsobom a v príslušnom časovom horizonte.

4. Postupy na udeľovanie povolení a kritériá sa uverejňujú. Žiadatelia musia byť informovaní o dôvodoch akéhokoľvek odmietnutia udeliť povolenie. Tieto dôvody musia byť objektívne, nediskriminačné, riadne podložené a náležite odôvodnené. Žiadateľom sa umožňuje podať odvolanie.

### Článok 9

#### Povinnosti služby vo verejnom záujme

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, členské štáty na základe svojej inštitucionálnej organizácie a s náležitým zreteľom na zásadu subsidiarity zabezpečia, aby elektroenergetické podniky fungovali v súlade so zásadami tejto smernice s cieľom dosiahnuť konkurencieschopný, bezpečný a vzhľadom na životné prostredie udržateľný trh s elektrinou, a aby tieto podniky neboli diskriminované z hľadiska ich práv alebo povinností.

2. So zreteľom na príslušné ustanovenia ZFEÚ, najmä na jej článok 106, členské štáty môžu podnikom pôsiacim v sektore elektrickej energie z hľadiska všeobecného hospodárskeho záujmu uložiť povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa môžu vzťahovať na bezpečnosť, vrátane bezpečnosti dodávky, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok a ochrany životného prostredia, vrátane energetickej efektívnosti, energie z obnoviteľných zdrojov a ochrany klímy. Takéto

<sup>(4)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

**▼B**

povinnosti musia byť jasne definované, transparentné, nediskriminačné a overiteľné a pre elektroenergetické podniky Únie musia zaručovať rovnosť prístupu k spotrebiteľom v členskom štáte. Povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa týkajú stanovovania cien dodávok elektriny, musia byť v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 5 tejto smernice.

3. Finančná kompenzácia, iné formy kompenzácie a exkluzívne práva, ktoré členský štát udeľuje za plnenie povinností stanovených v odseku 2 tohto článku alebo za poskytovanie univerzálnej služby podľa článku 27, sa poskytujú nediskriminačným a transparentným spôsobom.

4. Členské štáty pri vykonávaní tejto smernice informujú Komisiu o všetkých opatreniach prijatých na plnenie povinností univerzálnej služby a služby vo verejnom záujme vrátane ochrany spotrebiteľa a životného prostredia a o ich možnom vplyve na vnútroštátnu a medzinárodnú hospodársku súťaž bez ohľadu na to, či tieto opatrenia vyžadujú výnimku z ustanovení tejto smernice alebo nie. Následne každé dva roky Komisiu informujú o všetkých zmenách týchto opatrení bez ohľadu na to, či vyžadujú výnimku z tejto smernice alebo nie.

5. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že nebudú uplatňovať články 6, 7 a 8 tejto smernice do tej miery, pokiaľ by ich uplatňovanie z právnych alebo skutkových dôvodov bránilo plneniu povinností uložených elektroenergetickým podnikom vo všeobecnom hospodárskom záujme a pokiaľ by nebol ovplyvnený rozvoj obchodu v takom rozsahu, že by to bolo v rozpore so záujmami Únie. Medzi záujmy Únie okrem iného patrí hospodárska súťaž vzhľadom na odberateľov v súlade s článkom 106 ZFEÚ a touto smernicou.

*KAPITOLA III***POSILNENIE POSTAVENIA SPOTREBITEĽOV A ICH OCHRANA***Článok 10***Základné zmluvné práva**

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetci koncoví odberatelia mali právo na to, aby im dodávateľ dodával elektrinu, ak s tým tento súhlasí, nezávisle od toho, v akom členskom štáte je tento dodávateľ zaregistrovaný za predpokladu, že sa dodávateľ riadi príslušnými obchodnými pravidlami a pravidlami vyrovnávania. V uvedenej súvislosti prijímú členské štáty všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby administratívne postupy nediskriminovali dodávateľov, ktorí sú zaregistrovaní v inom členskom štáte.

2. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Únie v oblasti ochrany spotrebiteľov, najmä smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ<sup>(5)</sup> a smernica Rady 93/13/EHS<sup>(6)</sup>, členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia mali práva uvedené v odsekoch 3 až 12 tohto článku.

<sup>(5)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/77/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

<sup>(6)</sup> Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29).

**▼B**

3. Koncoví odberatelia majú právo uzavrieť so svojim dodávateľom zmluvu, ktorá obsahuje:

- a) totožnosť a adresu dodávateľa;
- b) poskytované služby, ponúkanú úroveň kvality služieb, ako aj lehotu na počítačové pripojenie;
- c) ponúkané druhy služieb údržby;
- d) prostriedky na získavanie aktuálnych informácií o všetkých príslušných tarifách, poplatkoch za údržbu a produktoch alebo službách v balíčkoch;
- e) dobu trvania zmluvy, podmienky obnovenia alebo vypovedania zmluvy a služieb vrátane produktov alebo služieb, ktoré sú v balíčkoch s uvedenými službami a informácie o tom, či je možné vypovedať zmluvu bez poplatkov;
- f) všetky dojednania týkajúce sa kompenzácie a vrátenia nákladov, ktoré sa uplatňujú v prípade, že sa nedodržia dohodnuté úrovne kvality služieb, vrátane chybného alebo oneskoreného účtovania;
- g) spôsob začatia postupu na mimosúdne urovnanie sporov v súlade s článkom 26;
- h) informácie o právach spotrebiteľa vrátane informácií o vybavovaní sťažností a všetkých informácií uvedených v tomto odseku, ktoré sú jasne oznamované prostredníctvom faktúr alebo internetovej stránky elektroenergetického podniku.

Podmienky musia byť spravodlivé a vopred dobre známe. V každom prípade sa tieto informácie poskytnú pred uzatvorením alebo potvrdením uzatvorenia zmluvy. Pokiaľ sa zmluvy uzatvárajú cez sprostredkovateľov, informácie týkajúce sa záležitostí uvedených v tomto bode sa takisto poskytujú pred uzatvorením zmluvy.

Koncovým odberateľom musí byť poskytnutý výstižný a jednoduchý súhrn hlavných zmluvných podmienok viditeľným spôsobom.

4. Koncoví odberatelia dostanú primerané oznámenie o každom úmysle zmeniť zmluvné podmienky a musia byť informovaní o svojom práve vypovedať v tomto prípade zmluvu. Dodávatelia svojim koncovým odberateľom transparentným a zrozumiteľným spôsobom priamo oznamujú každú úpravu ceny za dodávku a dôvody a predpoklady danej úpravy a jej rozsah v náležitom čase a najneskôr do dvoch týždňov a v prípade odberateľov elektriny v domácnosti najneskôr do jedného mesiaca pred tým, ako táto úprava nadobudne účinnosť. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia mohli slobodne vypovedať zmluvu, ak nesúhlasia s novými zmluvnými podmienkami alebo úpravami ceny za dodávky, ktoré im oznámil ich dodávateľ.

5. Dodávatelia poskytujú koncovým odberateľom transparentné informácie o uplatňovaných cenách a tarifách a o štandardných podmienkach týkajúcich sa prístupu k elektroenergetickým službám a ich využívania;



**▼B**

6. Dodávateľia poskytujú koncovým odberateľom širokú ponuku spôsobov platby. Takéto spôsoby platby nesmú neprímerane diskriminovať odberateľov. Akýkoľvek rozdiel v poplatkoch spojených so spôsobmi platby alebo systémami preddavkových platieb musí byť objektívny, nediskriminačný a primeraný a nesmie prevyšovať priame náklady, ktoré znáša príjemca platby pri konkrétnom spôsobe platby alebo systéme preddavkovej platby, v súlade s článkom 62 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 <sup>(7)</sup>.

7. Odberatelia elektriny v domácnosti, ktorí majú prístup k systémom preddavkových platieb, nesmú byť v zmysle odseku 6 takýmito systémami preddavkových platieb znevýhodňovaní.

8. Dodávateľia ponúkajú koncovým odberateľom spravodlivé a transparentné všeobecné podmienky, ktoré poskytujú jasným a jednoznačným jazykom a ktoré nesmú obsahovať mimozmluvné prekážky výkonu práv odberateľa, napríklad nadmernú zmluvnú dokumentáciu. Odberatelia musia byť chránení pred nespravodlivými alebo zavádzajúcimi spôsobmi predaja.

9. Koncoví odberatelia majú právo na dobrú kvalitu služieb a vybavenia sťažností zo strany ich dodávateľa. Dodávateľia musia sťažnosti vybavovať jednoducho, spravodlivo a promptne.

10. Pri prístupe k univerzálnej službe podľa ustanovení prijatých členskými štátmi podľa článku 27 musia byť koncoví odberatelia informovaní o svojich právach týkajúcich sa univerzálnej služby.

11. Dodávateľia primerane informujú odberateľov v domácnosti o alternatívnych opatreniach k odpojeniu v dostatočnom predstihu pred plánovaným odpojením. Pri takýchto alternatívnych opatreniach môže ísť o možnosti podpory na predídanie odpojeniu, systémy preddavkových platieb, energetické audity, energetické poradenstvo, alternatívne platobné plány, poradenstvo v oblasti riadenia dlhu či moratórium na odpojenie, pričom by pre odberateľov, ktorým hrozí odpojenie, nemali znamenať dodatočné náklady.

12. Dodávateľia poskytnú koncovým odberateľom konečné zúčtovanie po každej zmene dodávateľa najneskôr do šiestich týždňov po takejto zmene.

*Článok 11***Nárok na zmluvu s dynamickou cenou elektriny**

1. Členské štáty zabezpečia, aby národný regulačný rámec umožňoval dodávateľom ponúknuť zmluvy s dynamickou cenou elektriny. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia, ktorí majú nainštalované inteligentné meracie zariadenie, mohli požiadať o uzavretie zmluvy s dynamickou cenou elektriny aspoň jedného dodávateľa a každého dodávateľa, ktorý má viac než 200 000 koncových odberateľov.

<sup>(7)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).



**▼B**

2. Členské štáty zabezpečia, aby dodávatelia koncových odberateľov v plnom rozsahu informovali o príležitostiach, nákladoch a rizikách takýchto zmlúv s dynamickou cenou elektriny a aby sa od dodávateľov vyžadovalo, aby koncovým odberateľom náležitým spôsobom poskytovali informácie vrátane informácií o nutnosti inštalácie vhodného elektromera. Regulačné orgány monitorujú vývoj trhu a posudzujú riziká, ktoré môžu priniesť nové produkty a služby, a riešia nekalé praktiky.
3. Dodávatelia musia získať súhlas koncového odberateľa pred prechodom tohto odberateľa na zmluvu s dynamickou cenou elektriny.
4. Členské štáty alebo ich národné regulačné orgány aspoň počas desiatich rokov od umožnenia zmlúv s dynamickou cenou elektriny monitorujú a podávajú ročné správy o hlavných trendoch v tejto oblasti vrátane trhových ponúk a vplyvu na faktúry spotrebiteľov, a najmä na úroveň cenovej volatility.

*Článok 12***Právo na zmenu dodávateľa a pravidiel pre poplatky s ňou spojené**

1. Zmena dodávateľa alebo účastníka trhu, ktorý je zapojený do agregácie, sa musí uskutočniť v čo najkratšom čase. Členské štáty zabezpečia, aby odberateľ, ktorý si želá zmeniť dodávateľa alebo účastníka trhu zapojeného do agregácie, mohol pri dodržaní zmluvných podmienok takúto zmenu uskutočniť do maximálne troch týždňov od dátumu žiadosti. Najneskôr do roku 2026 sa zabezpečí, aby technický proces zmeny dodávateľa netrval dlhšie ako 24 hodín a aby sa mohol uskutočniť každý pracovný deň.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa aspoň odberateľom elektriny v domácnosti, a malým podnikom v súvislosti so zmenou neúčtovali poplatky.
3. Odchylné od odseku 2 môžu členské štáty povoliť dodávateľom alebo účastníkom trhu zapojeným do agregácie, aby účtovali poplatky za vypovedanie zmluvy odberateľom, ktorí dobrovoľne vypovedia zmluvy o dodávke s pevnou cenou elektriny, ktoré boli uzavreté na dobu určitú, pred uplynutím ich platnosti, ak sú tieto poplatky súčasťou zmluvy, ktorú odberateľ dobrovoľne uzavrel, a odberateľ bol o týchto poplatkoch pred uzavretím zmluvy jasne oboznámený. Takéto poplatky musia byť primerané a nesmú presiahnuť priamu hospodársku stratu vzniknutú dodávateľovi alebo účastníkovi trhu zapojeného do agregácie v súvislosti s odberateľom, ktorý zmluvu vypovedal, vrátane nákladov vyplývajúcich z prípadných spojených investícií alebo zo služieb už poskytnutých odberateľovi v rámci zmluvy. Dôkazné bremeno priamej hospodárskej straty má vždy dodávateľ alebo účastník trhu zapojený do agregácie a prípustnosť poplatkov za vypovedanie zmluvy monitoruje regulačný orgán alebo ktorýkoľvek iný príslušný vnútroštátny orgán.

**▼ B**

4. Členské štáty zabezpečia, aby právo zmeniť dodávateľa alebo účastníkov trhu zapojených do agregácie bolo odberateľom priznané nediskriminačne z hľadiska nákladov, úsilia a času.

5. Odberatelia elektriny v domácnosti sú oprávnení meniť dodávateľa kolektívne. Členské štáty odstránia všetky regulačné alebo administratívne prekážky kolektívnemu uskutočňovaniu zmeny dodávateľa a zároveň poskytnú rámec, ktorým sa zabezpečí maximálna ochrana spotrebiteľov s cieľom zamedziť nekalým praktikám.

*Článok 13***Zmluva o agregácii**

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia mohli slobodne nakupovať a predávať elektroenergetické služby, vrátane agregácie, s výnimkou dodávky, a to nezávisle od ich zmluvy o dodávke elektriny a zvoleného elektroenergetického podniku.

2. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, keď chce koncový odberateľ uzavrieť zmluvu o agregácii, bol tento koncový odberateľ oprávnený tak urobiť bez súhlasu elektroenergetických podnikov tohto koncového odberateľa.

Členské štáty zabezpečia, aby účastníci trhu zapojení do agregácie v plnom rozsahu informovali koncových odberateľov o podmienkach zmlúv, ktoré im ponúkajú.

3. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia mali na požiadanie nárok dostávať aspoň raz za každé fakturačné obdobie bezplatne všetky relevantné údaje o riadení odberu alebo údaje o dodanej a predanej elektrine.

4. Členské štáty zabezpečia, aby práva uvedené v odsekoch 2 a 3 boli koncovým odberateľom priznané nediskriminačne z hľadiska nákladov, úsilia alebo času. Členské štáty zabezpečia najmä to, aby dodávatelia neukladali odberateľom diskriminačné technické a administratívne požiadavky, postupy alebo poplatky na základe toho, či majú zmluvu s účastníkom trhu zapojeným do agregácie.

*Článok 14***Nástroje na porovnávanie**

1. Členské štáty zabezpečia, aby mali aspoň odberatelia elektriny v domácnosti a mikropodniky s očakávanou ročnou spotrebou nižšou ako 100 000 kWh bezplatný prístup aspoň k jednému nástroju na porovnávanie ponúk dodávateľov vrátane ponúk zmlúv s dynamickou cenou elektriny. Odberateľom sa informácie o dostupnosti takýchto nástrojov poskytnú v rámci ich faktúr alebo sa k faktúre priložia, alebo iným spôsobom. Nástroje musia spĺňať minimálne tieto požiadavky:

a) musia byť nezávislé od účastníkov trhu a všetkým elektroenergetickým podnikom musia zaistiť rovnaké podmienky z hľadiska výsledkov vyhľadávania;

**▼B**

- b) musia jasne uvádzať ich vlastníkov a fyzické alebo právnické osoby, ktoré nástroje prevádzkujú alebo kontrolujú, ako aj informácie o tom, ako sú tieto nástroje financované;
- c) musia stanoviť jasné a objektívne kritériá, na ktorých má byť porovnanie založené, a to vrátane služieb, a tieto kritériá sa musia zverejniť;
- d) musia používať jednoduchý a jednoznačný jazyk;
- e) musia poskytovať presné a aktuálne informácie a uvádzať čas poslednej aktualizácie;
- f) musia byť prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím tým, že sú vnímateľné, ovládateľné, zrozumiteľné a odolné;
- g) musia umožňovať účinné nahlasovanie nesprávnych informácií o zverejnených ponukách; a
- h) musia uskutočňovať porovnanie, pričom obmedzia požadované osobné údaje na údaje, ktoré sú pre porovnanie nevyhnutné.

Členské štáty zabezpečia, aby sa aspoň jeden nástroj vzťahoval na celý trh. V prípade, že na trhu existujú viaceré nástroje, musia zahŕňať čo najvyčerpávajúcejším spôsobom spektrum elektroenergetických ponúk na podstatnej časti trhu a ak tieto nástroje neposkytujú úplný prehľad o trhu, táto skutočnosť musí byť pred zobrazením výsledkov jasne uvedená.

2. Nástroje uvedené v odseku 1 môže prevádzkovať ktorýkoľvek subjekt vrátane súkromných spoločností a verejných orgánov alebo subjektov.

3. Členské štáty ustanovia príslušný orgán, ktorý bude zodpovedný za označovanie nástrojov na porovnanie, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené v odseku 1, a zabezpečia, aby nástroje na porovnanie so značkou dôveryhodnosti spĺňali požiadavky stanovené v odseku 1. Uvedený orgán musí byť nezávislý od všetkých účastníkov trhu a prevádzkovateľov nástroja na porovnanie.

4. Členské štáty môžu vyžadovať, aby nástroje na porovnanie uvedené v odseku 1 zahŕňali komparatívne kritéria spojené s povahou služieb ponúkaných dodávateľmi.

5. Pre každý nástroj porovnávajúci ponuky účastníkov trhu musí byť možné žiadať o značku dôveryhodnosti v súlade s týmto článkom na dobrovoľnom a nediskriminačnom základe.

6. Odchyľne od odsekov 3 a 5 môžu členské štáty rozhodnúť, že nezabezpečia označovanie nástrojov na porovnanie značkou dôveryhodnosti, ak verejný orgán alebo subjekt poskytne nástroj na porovnanie spĺňajúci požiadavky stanovené v odseku 1.

*Článok 15***Aktívni odberatelia**

1. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia boli oprávnení konať ako aktívni odberatelia bez toho, aby boli vystavení neprimeraným alebo diskriminačným technickým požiadavkám, administratívnym požiadavkám, postupom a poplatkom a sieťovým poplatkom, ktoré neodrážajú náklady;

**▼B**

2. Členské štáty zabezpečia, aby aktívni odberatelia:
  - a) boli oprávnení vykonávať činnosť buď priamo, alebo prostredníctvom agregácie;
  - b) boli oprávnení predávať vlastnú vyrobenú elektrinu, a to aj prostredníctvom zmlúv o nákupe elektriny;
  - c) boli oprávnení zúčastňovať sa na schémach flexibility a energetickej efektívnosti;
  - d) boli oprávnení poveriť tretiu stranu správou zariadení, ktoré sú potrebné na vykonávanie ich činností, vrátane inštalácie, prevádzky, spracúvania údajov a údržby, bez toho, aby sa táto tretia strana považovala za aktívneho odberateľa;
  - e) podliehali transparentným a nediskriminačným sieťovým poplatkom, ktoré musia odrážať náklady a byť účtované osobitne pre elektrinu dodanú do siete a elektrinu spotrebovanú zo siete, v súlade s článkom 59 ods. 9 tejto smernice a článkom 18 nariadenia (EÚ) 2019/943, čím sa zabezpečí, že budú primeraným a vyváženým spôsobom prispievať k rozdeleniu celkových nákladov na systém;
  - f) boli finančne zodpovední za odchýlky, ktoré spôsobia v elektrizačnej sústave; v uvedenom rozsahu sú osobami zodpovednými za vyrovnanie odchýlok alebo svoju zodpovednosť za zabezpečovanie rovnováhy prenášajú v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) 2019/943.
3. Členské štáty môžu mať vo svojom vnútroštátnom práve rôzne ustanovenia pre individuálnych a spoločne konajúcich aktívnych odberateľov za predpokladu, že všetky práva a povinnosti stanovené v tomto článku sa uplatňujú na všetkých aktívnych odberateľov. Akékoľvek rozdielne zaobchádzanie so spoločne konajúcimi aktívnymi odberateľmi musí byť primerané a riadne odôvodnené.
4. Členské štáty, ktoré majú v súčasnosti zavedené systémy, v rámci ktorých sa neúčtuje osobitne za elektrinu dodanú do siete a elektrinu spotrebovanú zo siete, nesmú po 31. decembri 2023 udeľovať nové práva v rámci takýchto systémov. V každom prípade, odberatelia, na ktorých sa vzťahujú existujúce systémy, musia mať kedykoľvek možnosť rozhodnúť sa pre nový systém účtovania osobitne za elektrinu dodanú do siete a elektrinu spotrebovanú zo siete ako základ pre výpočet sieťových poplatkov.
5. Členské štáty zabezpečia, aby aktívni odberatelia, ktorí vlastnia zariadenia na uskladňovanie energie:
  - a) mali právo na pripojenie do siete v primeranom čase po podaní žiadosti, ak sú splnené všetky potrebné podmienky, ako je zodpovednosť za zabezpečovanie rovnováhy a primerané meranie;
  - b) nepodliehali dvojitému spoplatneniu – vrátane sieťových poplatkov – za uskladnenú elektrinu, ktorá zostala v ich priestoroch, alebo ak poskytujú služby flexibility prevádzkovateľom sústav;
  - c) nepodliehali neprimeraným požiadavkám alebo poplatkom za vydanie povolenia;
  - d) mali povolené poskytovať viacero služieb naraz, ak to je technicky možné.

*Článok 16***Občianske energetické spoločenstvá**

1. Členské štáty zriadia regulačný rámec umožňujúci vznik občianskych energetických spoločenstiev tým, že zabezpečia, aby:
  - a) bola účasť v občianskom energetickom spoločenstve otvorená a dobrovoľná;
  - b) členovia alebo spoločníci boli oprávnení z občianskeho energetického spoločenstva vystúpiť; v takom prípade sa uplatňuje článok 12;
  - c) členovia alebo spoločníci občianskeho energetického spoločenstva nestratili svoje práva a povinnosti odberateľa elektriny v domácnosti alebo aktívneho odberateľa;
  - d) príslušní prevádzkovatelia distribučnej sústavy spolupracovali s občianskymi energetickými spoločenstvami za primeranú odplatu podľa posúdenia regulačného orgánu, s cieľom uľahčiť transfer elektriny v občianskych energetických spoločenstvách;
  - e) občianske energetické spoločenstvá podliehali nediskriminačným, spravodlivým, primeraným a transparentným postupom a poplatkom vrátane registrácie a udeľovania povolení a transparentným a nediskriminačným sieťovým poplatkom odrážajúcim náklady v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2019/943, aby sa zabezpečilo, že prispievajú primeraným a vyváženým spôsobom k celkovému rozdeleniu nákladov v systéme.
2. Členské štáty môžu v tomto podpornom regulačnom rámci stanoviť, že občianske energetické spoločenstvá:
  - a) musia byť otvorené cezhraničnej účasti;
  - b) sú oprávnené vlastniť, zriaďovať, kupovať alebo prenajímať si distribučné sústavy a samostatne ich spravovať podľa podmienok stanovených v odseku 4 tohto článku;
  - c) podliehajú výnimkám podľa článku 38 ods. 2.
3. Členské štáty zabezpečia, aby občianske energetické spoločenstvá:
  - a) mohli mať nediskriminačný prístup ku všetkým trhom s elektrinou, buď priamo, alebo prostredníctvom agregácie;
  - b) neboli diskriminované a zaobchádzalo sa s nimi primerane z hľadiska ich činností, práv a povinností v postavení koncových odberateľov, výrobcov, dodávateľov, prevádzkovateľov distribučných sústav alebo účastníkov trhu zapojených do agregácie;
  - c) boli finančne zodpovedné za odchýlky, ktoré spôsobia v elektrizačnej sústave; v uvedenom rozsahu sú osobami zodpovednými za vyrovnanie odchýlok alebo svoju zodpovednosť za zabezpečovanie rovnováhy prenášajú v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) 2019/943;
  - d) boli v súvislosti so spotrebou vlastnej vyrobenej elektriny považované za aktívnych odberateľov v súlade s článkom 15 ods. 2 písm. e);

**▼B**

- e) boli oprávnené zabezpečiť v rámci občianskeho energetického spoločenstva spoločné využívanie elektriny vyrobenej výrobnými jednotkami, ktoré spoločenstvo vlastní, a to v súlade s inými požiadavkami stanovenými v tomto článku a pri zachovaní práv a povinností členov spoločenstva ako koncových odberateľov.

Na účely prvého pododseku písm. e), v prípade spoločného využívania elektriny týmto nie sú dotknuté uplatniteľné sieťové poplatky, tarify a odvody v súlade s transparentnou analýzou nákladov a výnosov distribuovaných zdrojov energie, ktorú vypracuje príslušný vnútroštátny orgán.

4. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že občianskym energetickým spoločenstvám udelia právo spravovať distribučné systavy v oblasti ich pôsobenia, a vymedziť príslušné postupy bez toho, aby bola dotknutá kapitola IV alebo iné pravidlá a predpisy vzťahujúce sa na prevádzkovateľov distribučných sústav. Ak sa takéto právo udelí, členské štáty zabezpečia, aby:

- a) občianske energetické spoločenstvá boli oprávnené uzatvoriť dohodu o prevádzke ich sústavy s príslušným prevádzkovateľom distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľom prenosovej sústavy, do ktorej je ich sieť pripojená;
- b) sa na občianske energetické spoločenstvá vzťahovali primerané sieťové poplatky v miestach pripojenia medzi ich sieťou a distribučnou sústavou mimo občianskeho energetického spoločenstva a aby sa takéto sieťové poplatky vzťahovali oddelene na elektrinu poskytnutú do distribučnej sústavy a elektrinu spotrebovanú z distribučnej sústavy mimo občianskeho energetického spoločenstva v súlade s článkom 59 ods. 7;
- c) občianske energetické spoločenstvá nediskriminovali ani nepoškodzovali odberateľov, ktorí zostanú pripojení do distribučnej sústavy.

*Článok 17***Riadenie odberu prostredníctvom agregácie**

1. Členské štáty umožnia a podporia účasť na riadení odberu prostredníctvom agregácie. Členské štáty umožnia koncovým odberateľom vrátane tých, ktorí ponúkajú riadenie odberu prostredníctvom agregácie, spoločnú účasť s výrobcami na všetkých trhoch s elektrinou, a to na nediskriminačnom základe.

2. Členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav pri obstarávaní podporných služieb posudzovali účastníkov trhu zapojených do agregácie riadenia odberu nediskriminačne a rovnakým spôsobom ako výrobcov na základe ich technickej spôsobilosti.

3. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušný regulačný rámec zahŕňal aspoň tieto prvky:

- a) právo každého účastníka trhu zapojeného do agregácie, vrátane nezávislých agregátorov, vstúpiť na trhy s elektrinou bez potreby súhlasu iných účastníkov trhu;
- b) nediskriminačné a transparentné pravidlá, ktoré jasne stanovujú úlohy a povinnosti všetkých elektroenergetických podnikov a odberateľov;

**▼B**

- c) nediskriminačné a transparentné pravidlá a postupy výmeny údajov medzi účastníkmi trhu zapojenými do agregácie a ostatnými elektroenergetickými podnikmi, ktoré zaisťujú jednoduchý prístup k údajom za rovnakých a nediskriminačných podmienok pri plnej ochrane citlivých obchodných údajov a osobných údajov odberateľov;
- d) povinnosť účastníkov trhu zapojených do agregácie byť finančne zodpovední za odchýlky, ktoré spôsobia v elektrizačnej sústave; v uvedenom rozsahu sú osobami zodpovednými za vyrovnávanie odchýlok alebo svoju zodpovednosť za zabezpečovanie rovnováhy prenášajú v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) 2019/943;
- e) ustanovenie pre koncových odberateľov, ktorí majú zmluvu s nezávislým agregátorom, na základe ktorého im ich dodávateľia nebudú môcť ukladať neoprávnené platby, sankcie alebo iné neprímerané zmluvné obmedzenia;
- f) mechanizmus urovnávania sporov medzi účastníkmi trhu zapojenými do agregácie a ostatnými účastníkmi trhu, vrátane zodpovednosti za odchýlky.

4. Členské štáty môžu vyžadovať, aby elektroenergetické podniky alebo zúčastnení koncoví odberatelia platili finančnú kompenzáciu iným účastníkom trhu alebo ich osobám zodpovedným za vyrovnávanie ich odchýlok, ktorí sú priamo ovplyvnení aktiváciou riadenia odberu. Takáto finančná kompenzácia nesmie vytvárať prekážku pre vstup účastníkov zapojených do agregácie na trh ani prekážku flexibility. V takýchto prípadoch sa finančná kompenzácia obmedzuje výhradne na pokrytie nákladov, ktoré vznikli dodávateľom zúčastnených odberateľov alebo osobám dodávateľa zodpovedných za vyrovnávanie odchýlok počas aktivácie riadenia odberu. Spôsob výpočtu kompenzácie môže zohľadňovať výhody, ktoré poskytujú nezávislí agregátori pre iných účastníkov trhu, a v takomto prípade sa od agregátorov alebo zúčastnených odberateľov môže vyžadovať, aby k takejto kompenzácii prispeli len vtedy a v takom rozsahu, aby výhody pre všetkých dodávateľov, odberateľov a osoby zodpovedné za vyrovnávanie ich odchýlok neprekročili priame náklady, ktoré im vznikli. Metóda výpočtu podlieha schváleniu regulačným orgánom alebo iným vnútroštátnym príslušným orgánom.

5. Členské štáty zabezpečia, aby regulačné orgány, alebo ak to vyžaduje ich vnútroštátny právny systém, prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav v úzkej spolupráci s účastníkmi trhu a koncovými odberateľmi stanovili technické požiadavky účasti riadenia odberu na všetkých trhoch s elektrinou, a to na základe technických charakteristík týchto trhov a možností riadenia odberu. Takéto požiadavky musia zahŕňať účasť agregovaných odberov.

*Článok 18***Faktúry a informácie o vyúčtovaní**

1. Členské štáty zabezpečia, aby faktúry a informácie o vyúčtovaní boli presné, zrozumiteľné, prehľadné, stručné a užívateľsky prístupné a upravené tak, aby ich koncoví odberatelia mohli porovnávať.



**▼B**

Koncovým odberateľom sa poskytuje na požiadanie jasné a zrozumiteľné vysvetlenie toho, akým spôsobom bola ich faktúra vyhotovená, a to najmä ak faktúry nie sú založené na skutočnej spotrebe.

2. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia dostali všetky faktúry a informácie o vyúčtovaní bezplatne.

3. Členské štáty zabezpečia, aby koncovým odberateľom bola ponúknutá možnosť poskytovania faktúr a informácií o vyúčtovaní elektronicke, ako aj možnosť flexibilných spôsobov samotnej platby faktúry.

4. Ak je súčasťou zmluvy zmena produktu alebo ceny, či zľavy v budúcnosti, malo by sa to na faktúre uvádzať spolu s dátumom uskutočnenia zmeny.

5. Ak členské štáty hodlajú zmeniť obsah požiadaviek na faktúry, uskutočnia konzultácie so spotrebiteľskými organizáciami.

6. Členské štáty zabezpečia, aby faktúry a informácie o vyúčtovaní spĺňali minimálne požiadavky stanovené v prílohe I.

*Článok 19***Inteligentné meracie systémy**

1. V záujme podpory energetickej efektívnosti a posilnenia postavenia koncových odberateľov členské štáty alebo regulačný orgán, ak tak členský štát určí, dôrazne odporučia, aby elektroenergetické podniky a iní účastníci trhu optimalizovali využívanie elektriny, okrem iného poskytovaním služieb energetickeho manažerstva, vyvíjaním pokrokových cenových vzorcov a podľa potreby zavádzaním inteligentných meracích systémov, ktoré sú interoperabilné, najmä s odberateľskými systémami energetickeho hospodárenia a s inteligentnými sieťami v súlade s príslušnými pravidlami Únie v oblasti ochrany údajov.

2. Členské štáty zabezpečia na svojom území zavedenie inteligentných meracích systémov, ktoré odberateľom pomôžu v aktívnej účasti na trhu s elektrinou. Takéto zavedenie môže podliehať posúdeniu nákladov a prínosov, ktoré sa vykoná podľa zásad stanovených v prílohe II.

3. Členské štáty, ktoré pristúpia k zavedeniu inteligentných meracích systémov, prijímú a uverejnia minimálne funkčné a technické požiadavky na inteligentné meracie systémy, ktoré sa majú zaviesť na ich území, v súlade s článkom 20 a prílohou II. Členské štáty zabezpečia interoperabilitu uvedených inteligentných meracích systémov, ako aj ich schopnosť poskytnúť výstupy pre odberateľské systémy energetickeho hospodárenia. V tomto smere musia členské štáty náležite prihliadať na využitie dostupných relevantných noriem vrátane tých, ktoré umožňujú interoperabilitu, ako aj na osvedčené postupy a význam vývoja inteligentných sietí a vnútorného trhu s elektrinou.

4. Členské štáty, ktoré pristúpia k zavedeniu inteligentných meracích systémov, zabezpečia, aby koncoví odberatelia transparentne a nediskriminačne prispeli na náklady súvisiace s ich zavedením, pričom zohľadnia dlhodobý prínos pre celý hodnotový reťazec. Členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány pravidelne monitorujú takéto zavádzanie na svojom území s cieľom sledovať zabezpečovanie prínosov pre spotrebiteľov.



**▼B**

5. Ak je výsledok posúdenia nákladov a prínosov zavedenia inteligentných meracích systémov podľa odseku 2 negatívny, členské štáty zabezpečia, aby sa toto posúdenie revidovalo aspoň každé štyri roky alebo častejšie v reakcii na významné zmeny východiskových predpokladov, ako aj na technologický a trhový vývoj. Členské štáty Komisii oznámia výsledok aktualizovaného posúdenia nákladov a prínosov, keď bude k dispozícii.

6. Ustanovenia tejto smernice týkajúce sa inteligentných meracích systémov sa vzťahujú na budúce zariadenia a na zariadenia, ktorými sa nahradia staršie inteligentné meracie zariadenia. Inteligentné meracie systémy, ktoré sú už nainštalované, alebo pre ktoré začali práce pred 4. júlom 2019, môžu zostať v prevádzke počas ich doby životnosti, ale v prípade inteligentných meracích systémov, ktoré nespĺňajú požiadavky článku 20 a prílohy II, nemôžu zostať v prevádzke po 5. júli 2031.

Na účely tohto odseku „začatie prác“ je buď začiatok stavebných prác na investícii, alebo prvý záväzok firmy na objednávku zariadenia alebo iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo je prvé v časovom slede. Kúpa pozemku a prípravné práce, ako napríklad získavanie povolení a uskutočňovanie predbežných štúdií uskutočniteľnosti sa nepovažujú za začatie prác. V prípade prevzatia podniku znamená „začatie prác“ okamih nadobudnutia aktív priamo spojených s nadobudnutým podnikom.

### Článok 20

#### Funkcie inteligentných meracích systémov

Ak je výsledok zavedenia inteligentných meracích systémov podľa článku 19 ods. 2 kladný, alebo ak sú inteligentné meracie systémy systematicky zavádzané po 4. júli 2019, členské štáty zavedú inteligentné meracie systémy v súlade s európskymi normami, prílohou II a týmito požiadavkami:

- a) inteligentné meracie systémy musia presne merať skutočnú spotrebu elektriny a musia byť schopné poskytovať koncovým odberateľom informácie o skutočnom čase spotreby. Overené údaje o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach sa koncovým odberateľom jednoducho a bezpečne sprístupnia a zobrazia na požiadanie a bez dodatočných nákladov. Neoverené údaje o spotrebe v takmer reálnom čase sa koncovým odberateľom tiež jednoducho a bezpečne sprístupnia bez dodatočných nákladov cez štandardizované rozhranie alebo cez vzdialený prístup, aby sa podporovali automatizované programy energetickej efektívnosti, riadenie odberu a iné služby;
- b) bezpečnosť inteligentných meracích systémov a dátovej komunikácie sa zabezpečí v súlade s príslušnými pravidlami Únie v oblasti bezpečnosti, pričom sa náležite zohľadnia najlepšie dostupné techniky zabezpečenia najvyššej úrovne ochrany kybernetickej bezpečnosti, berúc do úvahy náklady a zásady proporcionality;

**▼ B**

- c) súkromie koncových odberateľov a ochrana ich údajov musia byť v súlade s príslušnými pravidlami Únie v oblasti ochrany údajov a súkromia;
- d) prevádzkovatelia meradiel zabezpečia, aby meradlá aktívnych odberateľov, ktorí napájajú elektrinu do siete dokázali vyjadriť elektrinu napájanú do siete z priestorov aktívnych odberateľov;
- e) ak o to koncoví odberatelia požiadajú, údaje o elektrine, ktorú napájajú do siete, a údaje o ich spotrebe elektriny sa im sprístupnia v súlade s vykonávacími aktami prijatými podľa článku 24 prostredníctvom štandardizovaného komunikačného rozhrania alebo prostredníctvom vzdialeného prístupu, alebo sa sprístupnia tretej strane konajúcej v ich mene, a to v jednoducho zrozumiteľnom formáte tak, aby im to umožnilo porovnať podobné ponuky;
- f) koncoví odberatelia musia byť pred inštaláciou inteligentných meracích zariadení alebo v čase inštalácie náležite poučení a informovaní, najmä o všetkých ich možnostiach z hľadiska správy odpočtov a monitorovania spotreby energie, ako aj o získavaní a spracúvaní osobných údajov v súlade s príslušnými pravidlami Únie v oblasti ochrany údajov;
- g) inteligentné meracie systémy musia umožňovať meranie a vyúčtovanie spotreby koncových odberateľov s rovnakým časovým rozlíšením, ako je obdobie zúčtovania odchýlok na vnútroštátnom trhu.

Na účely prvého pododseku písm. e) koncoví odberatelia musia mať možnosť načítať si ich údaje z merania alebo ich bez dodatočných nákladov preniesť inej strane v súlade s právom na prenositeľnosť údajov podľa pravidiel Únie v oblasti ochrany údajov.

*Článok 21***Nárok na inteligentné meracie zariadenie**

1. Ak je výsledok zavedenia inteligentných meracích systémov podľa článku 19 ods. 2 negatívny a ak nie sú inteligentné meracie systémy systematicky zavedené, členské štáty zabezpečia, aby mal každý koncový odberateľ za úhradu súvisiacich nákladov a za spravodlivých, primeraných a nákladovo efektívnych podmienok, na požiadanie nárok na montáž inteligentného meracieho zariadenia, alebo prípadne na modernizáciu inteligentného meracieho zariadenia, ktoré:

- a) je podľa technických možností vybavené funkciami uvedenými v článku 20 alebo minimálnym súborom funkcií, ktoré stanoví a uverejní členský štát na vnútroštátnej úrovni, a v súlade s prílohou II;
- b) je interoperabilné a schopné poskytnúť požadovanú pripojiteľnosť meracej infraštruktúry k odberateľským systémom energetického hospodárenia takmer v reálnom čase.

2. V súvislosti so žiadosťou odberateľa o inteligentné meracie zariadenie podľa odseku 1, členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány:

- a) zabezpečia, aby boli v ponuke pre koncového odberateľa, ktorý si vyžiadal montáž inteligentného meracieho zariadenia, výslovne uvedené a jasne opísané:

**▼ B**

- i) funkcie a interoperabilita, ktoré dané inteligentné meracie zariadenie podporuje, ako aj využiteľné služby a výhody, ktoré možno realisticky dosiahnuť vďaka danému inteligentnému meraciemu zariadeniu v danom čase,
  - ii) akékoľvek súvisiace náklady, ktoré má znášať koncový odberateľ;
- b) zabezpečia, aby sa namontovalo v primeranej lehote, najneskôr však štyri mesiace od podania žiadosti odberateľom;
- c) pravidelne, avšak aspoň každé dva roky, prehodnocujú a uverejňujú súvisiace náklady a monitorujú ich vývoj v nadväznosti na technologický pokrok a potenciálnu modernizáciu meracích systémov.

*Článok 22***Bežné meracie zariadenia**

1. Ak koncoví odberatelia nemajú inteligentné meracie zariadenia, členské štáty zabezpečia, aby koncovým odberateľom boli poskytnuté individuálne bežné meracie zariadenia, ktoré presne merajú ich skutočnú spotrebu.
2. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia dokázali svoje bežné meracie zariadenia ľahko odčítať, buď priamo alebo nepriamo prostredníctvom online rozhrania či iného vhodného rozhrania.

*Článok 23***Spravovanie údajov**

1. Pri stanovovaní pravidiel spravovania a výmeny údajov členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány určia pravidlá prístupu oprávnených osôb k údajom koncového odberateľa v súlade s týmto článkom a príslušným právnym rámcom Únie. Údaje na účely tejto smernice zahŕňajú údaje o meraní a spotrebe, ako aj údaje odberateľa potrebné na zmenu dodávateľa, riadenie odberu a iné služby.
2. Členské štáty zabezpečia spravovanie údajov s cieľom zaistiť efektívny a bezpečný prístup k údajom a ich výmenu, ako aj ochranu údajov a bezpečnosť údajov.

Nezávisle od modelu spravovania údajov, ktorý uplatní každý členský štát, osoby zodpovedné za spravovanie údajov poskytnú každej oprávnenej osobe prístup k údajom koncového odberateľa v súlade s odsekom 1 tohto článku. Oprávnené osoby dostávajú požadované údaje simultánne k dispozícii a na nediskriminačnom základe. Prístup k údajom musí byť jednoduchý, pričom príslušné postupy na získanie prístupu k údajom sa prístupnia verejnosti.

3. Pravidlá týkajúce sa prístupu k údajom a ich uchovávaniu na účely tejto smernice musia byť v súlade s príslušným právom Únie.

**▼B**

Spracúvanie osobných údajov v rámci tejto smernice sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

4. Členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány schvália a certifikujú osoby zodpovedné za spravovanie údajov, alebo prípadne vykonávajú dohľad nad týmito osobami, s cieľom zaistiť súlad týchto osôb s požiadavkami tejto smernice.

Bez toho, aby boli dotknuté úlohy zodpovedných osôb v zmysle nariadenia (EÚ) 2016/679, sa môžu členské štáty rozhodnúť vyžadovať, aby osoby zodpovedné za spravovanie údajov vymenovali subjekty zodpovedné za zabezpečenie súladu, ktoré budú niest' zodpovednosť za monitorovanie vykonávania opatrení prijatých uvedenými stranami na zaisťenie nediskriminačného prístupu k údajom a súladu s požiadavkami tejto smernice.

Členské štáty môžu určiť subjekty zodpovedné za zabezpečenie súladu alebo subjekty uvedené v článku 35 ods. 2 písm. d) tejto smernice, aby plnili povinnosti podľa tohto odseku.

5. Odberateľom sa za prístup k vlastným údajom alebo za žiadosť o ich sprístupnenie nesmú účtovať žiadne dodatočné náklady.

Členské štáty sú zodpovedné za stanovenie príslušných poplatkov za prístup oprávnených osôb k údajom.

Členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány zabezpečia, aby akékoľvek poplatky účtované regulovanými subjektmi, ktoré poskytujú dátové služby, boli primerané a riadne odôvodnené.

#### Článok 24

##### **Požiadavky a postupy interoperability pre prístup k údajom**

1. S cieľom podporiť hospodársku súťaž na maloobchodnom trhu a vyhnúť sa nadmerným administratívnym nákladom oprávnených osôb členské štáty uľahčia plnú interoperabilitu energetických služieb v Únii.

2. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov požiadavky interoperability a nediskriminačné a transparentné postupy pre prístup k údajom uvedené v článku 23 ods. 1. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 68 ods. 2.

3. Členské štáty zabezpečia, aby elektroenergetické podniky uplatňovali požiadavky interoperability a postupy pre prístup k údajom uvedené v odseku 2. Uvedené požiadavky a postupy sú založené na existujúcich vnútroštátnych postupoch.

#### Článok 25

##### **Jednotné kontaktné miesta**

Členské štáty zabezpečia ustanovenie jednotných kontaktných miest, ktoré budú odberateľom poskytovať všetky potrebné informácie o ich právach, uplatniteľnom práve a dostupných mechanizmoch urovnania sporov v prípade sporu. Takéto kontaktné miesta môžu byť súčasťou všeobecných informačných miest pre spotrebiteľov.



### Článok 26

#### Právo na mimosúdne urovnávanie sporov

1. Členské štáty zabezpečia, aby odberatelia mali prístup k jednoduchým, spravodlivým, transparentným, nezávislým, účinným a efektívnym mechanizmom mimosúdneho urovnania sporov o právach a povinnostiach stanovených v tejto smernici prostredníctvom nezávislého mechanizmu, ako je ombudsman pre energetiku alebo spotrebiteľský orgán, alebo prostredníctvom regulačného orgánu. Ak je koncový odberateľ spotrebiteľom v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ<sup>(8)</sup>, takéto mechanizmy mimosúdneho urovnania sporov musia byť v súlade s kvalitatívnymi požiadavkami smernice 2013/11/EÚ a musia poskytovať systémy náhrady a kompenzácie, ak sú zaručené.
2. Členské štáty v prípade potreby zabezpečia, aby subjekty pre alternatívne riešenie sporov spolupracovali s cieľom zabezpečiť jednoduché, spravodlivé, transparentné, nezávislé, účinné a efektívne mechanizmy mimosúdneho urovnania sporov pri akomkoľvek spore, ktorý vznikne v súvislosti s produktmi alebo službami viazanými na alebo v balíčku s akýmkoľvek produktom alebo službou, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
3. Účasť elektroenergetických podnikov na mechanizmoch mimosúdneho urovnania sporov pre odberateľov elektriny v domácnosti musí byť povinná, pokiaľ členský štát nepreukáže Komisii, že iné mechanizmy sú rovnako účinné.

### Článok 27

#### Univerzálna služba

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia elektriny v domácnosti, a ak to členské štáty uznajú za vhodné, aj malé podniky využívali univerzálnu službu, teda právo na dodávku elektriny na ich území v stanovenej kvalite za konkurencieschopné, jednoducho a jasne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny. Na zabezpečenie poskytovania univerzálnej služby môžu členské štáty určiť dodávateľa poslednej inštancie. Členské štáty uložia prevádzkovateľom distribučných sústav povinnosť pripojiť odberateľov do svojej sústavy za podmienok a pri dodržaní taríf stanovených v súlade s postupom ustanoveným v článku 59 ods. 7. Táto smernica nebráni členským štátom, aby posilňovali trhovú pozíciu odberateľov elektriny v domácnosti a malých a stredných odberateľov elektriny mimo domácnosti podporovaním možností dobrovoľného združovania sa na účely zastupovania tejto skupiny odberateľov.
2. Odsek 1 sa vykonáva transparentným a nediskriminačným spôsobom a nebráni slobodnej voľbe dodávateľa ustanovenej v článku 4.

### Článok 28

#### Zraniteľní odberatelia

1. Členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu odberateľov a zabezpečia najmä, aby existovali dostatočné záruky na ochranu zraniteľných odberateľov. V tejto súvislosti každý členský štát vymedzí

<sup>(8)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (smernica o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov) (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 63).

**▼B**

koncept zraniteľných odberateľov, ktorý sa môže vzťahovať na energetickú chudobu a okrem iného môže ustanoviť zákaz odpojenia takýchto odberateľov od elektriny v kritických časoch. Pojem zraniteľných odberateľov môže vychádzať z úrovne príjmu, podielu výdavkov na energiu z disponibilného príjmu, energetickej hospodárnosti domovov, kritickej závislosti od elektrických zariadení zo zdravotných dôvodov, veku alebo iných kritérií. Členské štáty zabezpečia dodržiavanie práv a povinností spojených so zraniteľnými odberateľmi. Prijmú najmä opatrenia na ochranu odberateľov z odľahlých oblastí. Zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, najmä vzhľadom na transparentnosť týkajúcu sa zmluvných podmienok, všeobecných informácií a mechanizmov urovnania sporov.

2. Členské štáty prijmú vhodné opatrenia, ktorými poskytnú výhody v systémoch sociálneho zabezpečenia na zabezpečenie nevyhnutných dodávok pre zraniteľných odberateľov alebo na podporu zlepšenia energetickej efektívnosti, s cieľom zaoberať sa zistenými prípadmi energetickej chudoby podľa článku 3 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to i v širšom kontexte chudoby. Takéto opatrenia nesmú brániť účinnému otvoreniu trhu stanovenému v článku 4 ani fungovaniu trhu a v prípade potreby sa oznámia Komisii v súlade s článkom 9 ods. 4. Takéto oznámenie môže obsahovať aj opatrenia prijaté v rámci všeobecného systému sociálneho zabezpečenia.

*Článok 29***Energetická chudoba**

Pri posudzovaní počtu domácností v energetickej chudobe podľa článku 3 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2018/1999 členské štáty stanovujú a uverejňujú súbor kritérií, ktoré môžu zahŕňať nízky príjem, vysoký podiel výdavkov na energiu z disponibilného príjmu a nízku energetickú hospodárnosť.

Komisia v tomto kontexte a v kontexte článku 5 ods. 5 poskytne usmernenia k vymedzeniu „významného počtu domácností v energetickej chudobe“, vychádzajúc z predpokladu, že akýkoľvek pomer domácností v energetickej chudobe sa môže považovať za významný.

*KAPITOLA IV***PREVÁDZKOVANIE DISTRIBUČNEJ SÚSTAVY***Článok 30***Určenie prevádzkovateľov distribučných sústav**

Členské štáty určujú alebo vyžadujú, aby podniky, ktoré vlastnia alebo sú zodpovedné za distribučné sústavy, určili jedného alebo viacerých prevádzkovateľov distribučných sústav na obdobie určené členskými štátmi vzhľadom na zváženie účinnosti a hospodárskej rovnováhy.

*Článok 31***Úlohy prevádzkovateľov distribučných sústav**

1. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy zodpovedá za zabezpečenie toho, že sústava dlhodobo vyhovuje odôvodneným požiadavkám na

**▼B**

distribúciu elektriny, za prevádzku, údržbu a podľa hospodárskych podmienok za rozvoj bezpečnej, spoľahlivej a účinnej distribučnej sústavy vo svojej oblasti s náležitým ohľadom na životné prostredie a energetickú efektívnosť.

2. V žiadnom prípade nesmie prevádzkovateľ distribučnej sústavy diskriminovať užívateľov sústavy alebo skupiny užívateľov sústavy, najmä nie v prospech svojich príbuzných podnikov.

3. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy poskytuje užívateľom sústavy informácie, ktoré potrebujú na efektívny prístup do sústavy a jej užívanie.

4. Členský štát môže od prevádzkovateľa distribučnej sústavy požadovať, aby pri využívaní výrobných zariadení dával prednosť výrobným zariadeniam využívajúcim obnoviteľné zdroje alebo využívajúcim vysoko účinnú kogeneráciu v súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2019/943.

5. Každý prevádzkovateľ distribučnej sústavy koná pri obstarávaní energie na pokrývanie strát vo svojej sústave ako neutrálny sprostredkovateľ trhu v súlade s transparentnými, nediskriminačnými a trhovými postupmi.

6. Ak je prevádzkovateľ distribučnej sústavy zodpovedný za obstarávanie produktov a služieb potrebných na efektívnu, spoľahlivú a bezpečnú prevádzku distribučnej sústavy, prijme na tento účel objektívne, transparentné a nediskriminačné pravidlá, ktoré vypracuje v spolupráci s prevádzkovateľmi prenosových sústav a inými relevantnými účastníkmi trhu. Podmienky poskytovania takýchto produktov a služieb prevádzkovateľom distribučných sústav prípadne vrátane pravidiel a taríf sa stanovujú v súlade s článkom 59 ods. 7 nediskriminačným spôsobom, ktorý odzrkadľuje náklady, a uverejňujú sa.

7. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy pri plnení úloh uvedených v odseku 6 obstaráva nefrekvenčné podporné služby potrebné v rámci jeho sústavy v súlade s transparentnými, nediskriminačnými a trhovými postupmi, pokiaľ regulačný orgán nevyhodnotí, že trhové poskytovanie nefrekvenčných podporných služieb je ekonomicky neefektívne a neudelí výnimku. Povinnosť obstarávať nefrekvenčné podporné služby sa nevzťahuje na plne integrované prvky sústavy.

8. Obstarávaním produktov a služieb uvedených v odseku 6 sa zabezpečí účinné zapojenie všetkých kvalifikovaných účastníkov trhu vrátane účastníkov trhu ponúkajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, účastníkov trhu zapojených do riadenia odberu, prevádzkovateľov zariadení na uskladňovanie energie a účastníkov trhu zapojených do agregácie, a to najmä tým, že sa od regulačných orgánov a prevádzkovateľov distribučných sústav v úzkej spolupráci so všetkými účastníkmi trhu ako aj prevádzkovateľov prenosových sústav vyžaduje stanovenie technických požiadaviek účasti na týchto trhoch na základe technických charakteristík týchto trhov a možností všetkých účastníkov trhu.



## ▼B

9. Prevádzkovatelia distribučných sústav spolupracujú s prevádzkovateľmi prenosových sústav na účinnom zapojení účastníkov trhu, ktorí sú pripojení do ich siete, do maloobchodných, veľkoobchodných a vyrovňovacích trhov. Poskytovanie regulačných služieb, ktoré pochádzajú zo zdrojov nachádzajúcich sa v distribučnej sústave, sa dohodne s príslušným prevádzkovateľom prenosovej sústavy v súlade s článkom 57 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článkom 182 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1485 <sup>(9)</sup>.

10. Členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány môžu prevádzkovateľom distribučných sústav povoliť vykonávanie iných činností, než sú činnosti stanovené v tejto smernici a v nariadení (EÚ) 2019/943, ak sú takéto činnosti potrebné na to, aby prevádzkovatelia distribučných sústav plnili svoje povinnosti podľa tejto smernice alebo nariadenia (EÚ) 2019/943, za predpokladu, že regulačný orgán vyhodnotil potrebu takejto výnimky. Týmto odsekom nie je dotknuté právo prevádzkovateľov distribučných sústav vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať iné sústavy ako elektrizačné sústavy, ak toto právo členský štát alebo určený príslušný orgán udelil.

## Článok 32

**Stimuly na využívanie flexibility v distribučných sústavách**

1. Členské štáty zabezpečia potrebný regulačný rámec, ktorý prevádzkovateľom distribučných sústav umožní obstarávať služby flexibility vrátane riadenia preťaženia v ich oblastiach, a stimuluje ich k takémuto obstarávaniu s cieľom zvýšiť efektívnosť prevádzky a rozvoja distribučnej sústavy. Regulačný rámec musí najmä zabezpečovať, aby prevádzkovatelia distribučných sústav boli takéto služby schopní obstarávať od poskytovateľov elektriny z distribuovanej výroby, riadenia odberu alebo uskladňovania energie a podporovať prijímanie opatrení energetickej efektívnosti, ak takéto služby nákladovo efektívne nahrádzajú potreby modernizácie alebo nahradenia elektroenergetickej kapacity a podporujú efektívnu a bezpečnú prevádzku distribučnej sústavy. Prevádzkovatelia distribučných sústav takéto služby obstarávajú v súlade s transparentnými, nediskriminačnými a trhovými postupmi, pokiaľ regulačné orgány nestanovia, že obstarávanie takýchto služieb nie je z ekonomického hľadiska efektívne, alebo že by takéto obstarávanie viedlo k závažnej deformácii trhu alebo k vyšším preťaženiám.

2. Prevádzkovatelia distribučných sústav, ak to schváli regulačný orgán, alebo samotný regulačný orgán stanoví v transparentnom a participatívnom procese, ktorý zahŕňa všetkých príslušných užívateľov sústavy a prevádzkovateľov prenosovej sústavy, špecifikácie obstarávaných služieb flexibility a v prípade potreby, aj štandardizovaných trhových produktov pre takéto služby aspoň na vnútroštátnej úrovni. Týmto špecifikáciami sa zabezpečí účinné a nediskriminačné zapojenie všetkých účastníkov trhu vrátane účastníkov trhu ponúkajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, účastníkov trhu zapojených do riadenia odberu, prevádzkovateľov zariadení na uskladňovanie energie a účastníkov trhu zapojených do agregácie. Prevádzkovatelia distribučných sústav si vymieňajú všetky potrebné informácie a koordinujú svoju činnosť s prevádzkovateľmi prenosových sústav s cieľom zabezpečiť optimálne využitie zdrojov

<sup>(9)</sup> Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1485 z 2. augusta 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy (Ú. v. EÚ L 220, 25.8.2017, s. 1).



**▼B**

a bezpečnú a efektívnu prevádzku sústavy a podporiť rozvoj trhu. Prevádzkovatelia distribučných sústav musia byť za obstarávanie takýchto služieb primerane odmeňovaní, aby si mohli pokryť aspoň zodpovedajúce primerané náklady, vrátane výdavkov na potrebné informačné a komunikačné technológie a nákladov na infraštruktúru.

3. Rozvoj distribučnej sústavy musí byť založený na transparentnom pláne rozvoja sústavy, ktorý prevádzkovateľ distribučnej sústavy zverejňuje a predkladá regulačnému orgánu najmenej každé dva roky. Plán rozvoja sústavy musí zabezpečiť transparentnosť potrebných strednodobých a dlhodobých služieb flexibility, a stanoví plánované investície na najbližších päť až desať rokov s osobitným dôrazom na hlavnú distribučnú infraštruktúru potrebnú na pripojenie novej výrobnéj kapacity a nového odberu vrátane nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá. V pláne rozvoja siete sa zároveň musí preukazovať využitie riadenia odberu, energetickej efektívnosti, zariadení na uskladňovanie energie alebo iných zdrojov, ktoré má prevádzkovateľ distribučnej sústavy využívať ako alternatívu k rozširovaniu sústavy.

4. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy konzultuje so všetkými relevantnými užívateľmi systému a relevantnými prevádzkovateľmi prenosových sústav plán rozvoja sústavy. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy uverejní výsledky konzultácie spolu s plánom rozvoja sústavy a predložia výsledky konzultácií a plánu rozvoja sústavy regulačnému orgánu. Regulačný orgán môže požiadať o zmeny tohto plánu.

5. Členské štáty sa môžu rozhodnúť neuplatňovať povinnosť stanovenú v odseku 3 na integrované elektroenergetické podniky, ktoré poskytujú služby menej než 100 000 pripojeným odberateľom alebo obsluhujú malé izolované sústavy.

*Článok 33***Integrácia elektromobility do elektrizačnej sústavy**

1. Bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ<sup>(10)</sup>, členské štáty zabezpečia potrebný regulačný rámec, ktorý umožní pripájanie verejne prístupných a súkromných nabíjacích staníc do distribučných sústav. Členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovatelia distribučných sústav spolupracovali na nediskriminačnom základe s akýmkoľvek podnikom, ktorý vlastní, vyvíja, prevádzkuje alebo spravuje nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá, a to aj z hľadiska pripojenia do siete.

2. Prevádzkovatelia distribučných sústav nesmú vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá s výnimkou prípadov, keď prevádzkovatelia distribučných sústav vlastnia súkromné nabíjacie stanice výhradne na vlastné použitie.

3. Odchylné od odseku 2 môžu členské štáty povoliť prevádzkovateľom distribučných sústav vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:

<sup>(10)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá (Ú. v. EÚ L 307, 28.10.2014, s. 1).

**▼B**

- a) iným osobám po otvorenom, transparentnom a nediskriminačnom výberovom konaní, ktoré podlieha preskúmaniu a schváleniu regulačným orgánom nebolo udelené právo vlastníť, vyvíjať, spravovať či prevádzkovať nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá iným osobám, alebo iné osoby by nemohli uvedené služby poskytovať za primerané náklady a včas;
- b) regulačný orgán vykonal *ex-ante* posúdenie podmienok výberového konania podľa písmena a) a udelil svoj súhlas;
- c) prevádzkovateľ distribučnej sústavy prevádzkuje nabíjacie stanice na základe umožnenia prístupu tretích strán v súlade s článkom 6 a nediskriminuje užívateľov sústavy alebo kategórie užívateľov sústavy, najmä nie v prospech spriaznených podnikov.

Regulačný orgán môže vypracovať usmernenia alebo doložky týkajúce sa obstarávania s cieľom pomôcť prevádzkovateľom distribučných sústav zabezpečiť spravodlivý postup výberového konania.

4. Ak členské štáty uplatnia podmienky uvedené v odseku 3, členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány zorganizujú v pravidelných intervaloch alebo aspoň každých päť rokov verejnú konzultáciu na prehodnotenie potenciálneho záujmu trhových aktérov o vlastníctvo, vývoj, prevádzku alebo spravovanie nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá. Ak z takejto verejnej konzultácie vyplynie, že iné osoby sú schopné takéto stanice vlastníť, vyvíjať, prevádzkovať alebo spravovať, členské štáty zabezpečia postupné ukončenie činnosti prevádzkovateľov distribučnej sústavy v tejto oblasti pod podmienkou úspešného ukončenia postupu výberového konania uvedeného v odseku 3 písm. a). Regulačné orgány môžu ako súčasť podmienok uvedeného postupu umožniť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy vymáhať zostatkovú hodnotu svojej investície do nabíjacej infraštruktúry.

#### Článok 34

#### **Úlohy prevádzkovateľov distribučných sústav z hľadiska spravovania údajov**

Členské štáty zabezpečia, aby všetky oprávnené osoby mali nediskriminačný prístup k údajom za jednoznačných a rovnocenných podmienok v súlade s príslušnými pravidlami v oblasti ochrany údajov. V členských štátoch, kde sú zavedené inteligentné meracie systémy v súlade s článkom 19 a prevádzkovatelia distribučných sústav sa podieľajú na spravovaní údajov, programy súladu uvedené v článku 35 ods. 2 písm. d) musia zahŕňať osobitné opatrenia na vylúčenie diskriminačného prístupu oprávnených osôb k údajom v zmysle článku 23. Ak sa na prevádzkovateľov distribučných sústav nevzťahuje článok 35 ods. 1, 2 alebo 3, členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby vertikálne integrované podniky nemali privilegovaný prístup k údajom na výkon svojich dodávateľských činností.



### Článok 35

#### Oddelenie prevádzkovateľov distribučných sústav

1. Ak je prevádzkovateľ distribučnej sústavy súčasťou vertikálne integrovaného podniku, musí byť aspoň z hľadiska svojej právnej formy, organizácie a rozhodovania nezávislý od iných činností, ktoré nesúvisia s distribúciou. Uvedenými pravidlami nevzniká povinnosť oddeliť vlastníctvo aktív prevádzkovateľa distribučnej sústavy od vertikálne integrovaného podniku.

2. Ak je prevádzkovateľ distribučnej sústavy súčasťou vertikálne integrovaného podniku, musí byť okrem splnenia požiadaviek uvedených v odseku 1 nezávislý i z hľadiska svojej organizácie a rozhodovania od iných činností, ktoré nesúvisia s distribúciou. Aby sa to mohlo dosiahnuť, uplatňujú sa minimálne tieto kritériá:

- a) osoby zodpovedné za riadenie prevádzkovateľa distribučnej sústavy sa nesmú zúčastňovať na podnikových štruktúrach integrovaného elektroenergetického podniku priamo alebo nepriamo zodpovedného za každodenné fungovanie výroby, prenosu a dodávky elektriny;
- b) musia sa prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa profesionálne záujmy osôb zodpovedných za riadenie prevádzkovateľa distribučnej sústavy brali do úvahy spôsobom zaručujúcim, že sú schopné konať nezávisle;
- c) prevádzkovateľ distribučnej sústavy musí mať účinné rozhodovacie práva nezávislé od integrovaného elektroenergetického podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj sústavy. Na účely plnenia týchto úloh musí prevádzkovateľ distribučnej sústavy disponovať potrebnými zdrojmi vrátane ľudských, technických, materiálnych a finančných zdrojov. Toto by nemalo brániť existencii náležitých koordinačných mechanizmov na zabezpečenie toho, aby boli chránené práva materskej spoločnosti dohliadať nad hospodárením a riadením, pokiaľ ide o návratnosť aktív v dcérskej spoločnosti regulovanej nepriamo v súlade s článkom 59 ods. 7. Materskej spoločnosti toto konkrétne umožňuje schvaľovať ročný finančný plán alebo akýkoľvek zodpovedajúci nástroj prevádzkovateľa distribučnej sústavy a stanovovať celkové limity pre úroveň zadĺženia dcérskej spoločnosti. Materskej spoločnosti sa tým nepovoľuje vydávať pokyny týkajúce sa každodennej prevádzky, ani pokiaľ ide o jednotlivé rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie distribučných vedení, ktoré nepresahujú podmienky schváleného finančného plánu alebo ktoréhokoľvek zodpovedajúceho nástroja; a
- d) prevádzkovateľ distribučnej sústavy musí vypracovať program súladu, v ktorom sa uvedú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečiť primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu. V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie tohto cieľa. Výročnú správu, v ktorej sa uvedú prijaté opatrenia, predkladá osoba alebo subjekt zodpovedný za monitorovanie programu súladu, subjekt prevádzkovateľa distribučnej sústavy zodpovedný za zabezpečenie súladu, regulačnému orgánu uvedenému v článku 57 ods. 1

**▼B**

a táto správa sa uverejňuje. Subjekt prevádzkovateľa distribučnej sústavy zodpovedný za zabezpečenie súladu je úplne nezávislý a má prístup ku všetkým informáciám prevádzkovateľa distribučnej sústavy a prepojených podnikov potrebným na splnenie svojej úlohy.

3. Ak je prevádzkovateľ distribučnej sústavy súčasťou vertikálne integrovaného podniku, členské štáty zabezpečia, aby sa činnosti prevádzkovateľa distribučnej sústavy monitorovali regulačnými orgánmi alebo inými príslušnými subjektmi, aby nemohol svoju vertikálnu integráciu využiť na narušenie hospodárskej súťaže. Vertikálne integrovaní prevádzkovatelia distribučných sústav musia pri svojej komunikácii a označovaní dbať najmä na to, aby nedošlo k zámene v súvislosti so samostatnou identitou dodávateľskej pobočky vertikálne integrovaného podniku.

4. Členské štáty sa môžu rozhodnúť neuplatňovať odseky 1, 2 a 3 na integrované elektroenergetické podniky, ktoré poskytujú služby menej než 100 000 pripojeným odberateľom alebo obsluhujú malé izolované sústavy.

*Článok 36***Vlastníctvo zariadení na uskladňovanie energie prevádzkovateľmi distribučných sústav**

1. Prevádzkovatelia distribučných sústav nesmú vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať zariadenia na uskladňovanie energie.

2. Odchylné od odseku 1 môžu členské štáty povoliť, aby prevádzkovatelia distribučných sústav vlastnili, vyvíjali, spravovali alebo prevádzkovali zariadenia na uskladňovanie energie, ktoré predstavujú plne integrované prvky sústavy a regulačný orgán v tejto súvislosti udelí súhlas alebo sú splnené všetky tieto podmienky:

a) iným osobám po otvorení, transparentnom a nediskriminačnom výberovom konaní, ktoré podlieha preskúmaniu a schváleniu regulačným orgánom, nebolo udelené právo vlastniť, vyvíjať, spravovať či prevádzkovať takéto zariadenia alebo iné osoby by nemohli uvedené služby poskytovať včas a za primerané náklady;

b) takéto zariadenia sú potrebné na to, aby prevádzkovatelia distribučných sústav plnili svoje povinnosti vyplývajúce z tejto smernice v záujme efektívnej, spoľahlivej a bezpečnej prevádzky distribučnej sústavy, a tieto zariadenia sa nepoužívajú na nákup alebo predaj elektriny na trhu; a

c) regulačný orgán vyhodnotil potrebu takejto výnimky a vykonal posúdenie výberového konania vrátane podmienok výberového konania a udelil súhlas.

**▼B**

Regulačný orgán môže vypracovať usmernenia alebo doložky týkajúce sa obstarávania s cieľom pomôcť prevádzkovateľom distribučných sústav zabezpečiť spravodlivý postup výberového konania.

3. Regulačné orgány v pravidelných intervaloch alebo aspoň každých päť rokov zorganizujú verejnú konzultáciu v súvislosti s existujúcimi zariadeniami na uskladňovanie energie za účelom prehodnotenia potenciálnej dostupnosti a záujmu o investície do takýchto zariadení. Ak z takejto verejnej konzultácie na základe posúdenia regulačného orgánu vyplynie, že tretie strany sú schopné takéto zariadenia vlastníť, vyvíjať, prevádzkovať alebo spravovať nákladovo efektívnym spôsobom, regulačný orgán zabezpečí, aby sa do 18 mesiacov postupne ukončila takáto činnosť prevádzkovateľov distribučnej sústavy. Regulačné orgány môžu ako súčasť podmienok uvedeného postupu umožniť prevádzkovateľom distribučných sústav získať primeranú náhradu, a to konkrétne vymáhať zostatkovú hodnotu svojich investícií do zariadení na uskladňovanie energie.

4. Odsek 3 sa nevzťahuje na plne integrované prvky sústavy ani na obvyklú dobu odpisovania nových zariadení na uskladňovanie energie využívajúcich batérie s finálnym investičným rozhodnutím pred 4. júlom 2019 za predpokladu, že takéto zariadenia na uskladňovanie energie využívajúce batérie budú:

- a) pripojené na sieť najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti tejto smernice;
- b) začlenené do distribučnej sústavy;
- c) používané výlučne na reaktívnu okamžitú obnovu bezpečnosti siete v prípade nepredvídaných udalostí v sústave, ak sa takéto opatrenie na obnovu fungovania začne okamžite a skončí sa, keď bežný redispečing môže riešiť problém; a
- d) nebudú sa používať na nákup alebo predaj elektriny na trhu vrátane zabezpečovania rovnováhy.

*Článok 37***Povinnosť zachovania dôvernosti informácií prevádzkovateľmi distribučných sústav**

Bez toho, aby bol dotknutý článok 55 alebo iná zákonná požiadavka zverejňovať informácie, prevádzkovateľ distribučnej sústavy zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií získaných v priebehu vykonávania svojej obchodnej činnosti a zabráni tomu, aby boli informácie o jeho vlastných činnostiach, ktoré môžu byť z obchodného hľadiska výhodné, zverejnené diskriminačným spôsobom.

*Článok 38***Uzavreté distribučné sústavy**

1. Členské štáty môžu stanoviť, že regulačné alebo iné príslušné orgány budú klasifikovať sústavu na distribúciu elektriny v rámci geograficky ohraničenej lokality priemyselných, obchodných alebo zdieľaných činností, ktorou sa bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, nezasobujú odberatelia elektriny v domácnosti, ako uzavretú distribučnú sústavu, ak:

**▼B**

- a) sú prevádzkové alebo výrobné postupy užívateľov tejto sústavy z osobitných technických alebo bezpečnostných dôvodov integrované alebo
- b) táto sústava distribuuje elektrinu primárne vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi sústavy alebo jeho príbuzným podnikom.

2. Uzavreté distribučné sústavy sa na účely tejto smernice považujú za distribučné sústavy. Členské štáty môžu stanoviť, aby regulačné orgány vyňali prevádzkovateľa uzavretej distribučnej sústavy z:

- a) požiadavky podľa článku 31 ods. 5 a 7 týkajúcej sa obstarávania energie na pokrývanie energetických strát a nefrekvenčných podporných služieb vo svojej sústave v súlade s transparentnými, nediskriminačnými a trhovými postupmi;
- b) požiadavky podľa článku 6 ods. 1, aby tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím ich účinnosti schválené v súlade s článkom 59 ods. 1;
- c) požiadaviek podľa článku 32 ods. 1 obstarávať služby flexibility a podľa článku 32 ods. 3 rozvíjať prevádzkovateľovu sústavu na základe plánov rozvoja siete;
- d) požiadavky podľa článku 33 ods. 2 o zákaze vlastníctva, vývoja, správy alebo prevádzky nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá a
- e) požiadavky podľa článku 36 ods. 1 o zákaze vlastníctva, vývoja, správy alebo prevádzky zariadení na uskladňovanie energie.

3. Ak sa udelí výnimka podľa odseku 2, uplatniteľné tarify alebo metodiky ich výpočtu sa prehodnotia a schvália v súlade s článkom 59 ods. 1 na žiadosť užívateľa uzavretej distribučnej sústavy.

4. Príležitostné využívanie distribučnej sústavy malým počtom domácností, ktorých členovia sú v zamestnaneckom alebo inom podobnom vzťahu k vlastníkovi distribučnej sústavy a ktoré sa nachádzajú v oblasti, ktorú zasobuje uzavretá distribučná sústava, nevyučuje poskytnutie výnimky podľa odseku 2.

*Článok 39***Kombinovaný prevádzkovateľ**

Článok 35 ods. 1 nebráni činnosti prevádzkovateľa kombinovanej prenosovej a distribučnej sústavy za predpokladu, že prevádzkovateľ dodržiava článok 43 ods. 1, články 44 a 45 alebo oddiel 3 kapitoly VI alebo sa na tohto prevádzkovateľa vzťahuje článok 66 ods. 3.



## KAPITOLA V

## VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ PRE PREVÁDZKOVATEĽOV PRENOSOVEJ SÚSTAVY

## Článok 40

## Úlohy prevádzkovateľov prenosových sústav

1. Každý prevádzkovateľ prenosovej sústavy je zodpovedný za:
  - a) zabezpečenie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primerané požiadavky na transfer elektriny, prevádzku, udržiavanie a rozvoj bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej prenosovej sústavy podľa hospodárskych podmienok s náležitým ohľadom na životné prostredie, a to v úzkej spolupráci so susednými prevádzkovateľmi prenosových sústav a prevádzkovateľmi distribučných sústav;
  - b) zabezpečenie primeraných prostriedkov na splnenie svojich povinností;
  - c) prispievanie k bezpečnosti dodávok prostredníctvom primeranej prenosovej kapacity a spoľahlivosti sústavy;
  - d) riadenie tokov elektriny v sústave, berúc do úvahy výmeny s inými prepojenými sústavami. Na tento účel je prevádzkovateľ prenosovej sústavy zodpovedný za zabezpečenie bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej elektrizačnej sústavy a v tejto súvislosti za zabezpečenie dostupnosti všetkých potrebných podporných služieb vrátane služieb riadenia odberu a zariadení na uskladňovanie energie, pokiaľ je táto dostupnosť nezávislá od iných prenosových sústav, s ktorými je jeho sústava prepojená;
  - e) poskytovanie prevádzkovateľovi iných sústav, s ktorými je jeho sústava prepojená, dostatočných informácií na zabezpečenie bezpečnej a efektívnej prevádzky, koordinovaného rozvoja a interoperability prepojenej sústavy;
  - f) zabezpečenie nediskriminácie užívateľov sústavy alebo skupín užívateľov sústavy, najmä v prospech s ním príbuzných podnikov;
  - g) poskytovanie informácií užívateľom sústavy, ktoré potrebujú pre účinný prístup do sústavy;
  - h) vyberanie poplatkov za preťaženie a poplatkov v rámci kompenzačných mechanizmov medzi prevádzkovateľmi prenosovej sústavy v súlade s článkom 49 nariadenia (EÚ) 2019/943, ktorý povoľuje a riadi prístup tretej osoby a poskytuje odôvodnené vysvetlenie v prípade zamietnutia tohto prístupu, čo monitorujú regulačné orgány; prevádzkovatelia prenosovej sústavy pri plnení svojich úloh podľa tohto článku v prvom rade napomáhajú integrácii trhu;
  - i) zabezpečovanie podporných služieb na zaistenie prevádzkovej bezpečnosti;
  - j) prijímanie rámcu pre spoluprácu a koordináciu medzi regionálnymi koordinačnými centrami;
  - k) účasť na vypracovávaní európskych a vnútroštátnych posúdení primeranosti zdrojov podľa kapitoly IV nariadenia (EÚ) 2019/943;
  - l) digitalizáciu prenosových sústav;



**▼ B**

m) spravovanie údajov vrátane vyvíjania systémov správy údajov, kybernetickú bezpečnosť a ochranu údajov v súlade s príslušnými pravidlami a bez toho, aby boli dotknuté právomoci ostatných orgánov.

2. Členské štáty môžu stanoviť, že jednu alebo viacero zodpovedností uvedených v odseku 1 tohto článku možno prideliť inému prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, než je vlastník prenosovej sústavy, na ktorého by sa príslušné zodpovednosti inak vzťahovali. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy, ktorému sú dané úlohy pridelené, musí byť certifikovaný ako podnik s modelom oddelenia vlastníctva, modelom nezávislého prevádzkovateľa sústavy alebo modelom nezávislého prevádzkovateľa prenosovej sústavy a spĺňať požiadavky podľa článku 43, ale nemusí vlastniť prenosovú sústavu, za ktorú má zodpovednosť.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy, ktorý prenosovú sústavu vlastní, musí spĺňať požiadavky podľa kapitoly VI a byť certifikovaný v súlade s článkom 43. Nie je tým dotknutá možnosť prevádzkovateľov prenosových sústav, ktorí sú certifikovaní ako podnik s oddelením vlastníctva, nezávislý prevádzkovateľ sústavy alebo nezávislý prevádzkovateľ prenosovej sústavy, delegovať z ich vlastného podnetu a pod ich vlastným dohľadom určité úlohy iným prevádzkovateľom prenosových sústav, ktorí sú certifikovaní ako podnik s oddelením vlastníctva, nezávislý prevádzkovateľ sústavy alebo nezávislý model prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ak sa takýmto delegovaním úloh neohrozia účinné a nezávislé rozhodovacie práva prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ktorý úlohy deleguje.

3. Pri plnení úloh uvedených v odseku 1 musia prevádzkovatelia prenosovej sústavy zohľadňovať odporúčania, ktoré vydávajú regionálne koordinačné centrá.

4. Pri plnení úloh uvedených v odseku 1 písm. i) musia prevádzkovatelia prenosových sústav obstarávať regulačné služby za podmienok:

- a) transparentných, nediskriminačných a trhových postupov;
- b) zapojenia všetkých kvalifikovaných elektroenergetických podnikov a účastníkov trhu vrátane účastníkov trhu ponúkajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, účastníkov trhu zapojených do riadenia odberu, prevádzkovateľov zariadení na uskladňovanie energie a účastníkov trhu zapojených do agregácie.

Regulačné orgány a prevádzkovatelia prenosových sústav na účel prvého pododseku písm. b) v úzkej spolupráci so všetkými účastníkmi trhu stanovujú technické požiadavky účasti na uvedených trhoch na základe technických charakteristík uvedených trhov.

5. Odsek 4 sa uplatňuje na obstarávanie nefrekvenčných podporných služieb prevádzkovateľmi prenosových sústav, pokiaľ regulačný orgán vyhodnotil, že trhové poskytovanie nefrekvenčných podporných služieb je ekonomicky neefektívne a neudelí výnimku. Regulačný rámec musí najmä zabezpečovať, aby prevádzkovatelia prenosových sústav boli schopní obstarávať takéto služby od poskytovateľov riadenia odberu alebo uskladňovania energie, a zároveň podporovať prijímanie opatrení energetickej efektívnosti, keď takéto služby nákladovo efektívne znižujú potrebu modernizovať alebo nahradiť elektroenergetické kapacity a podporujú efektívnu a bezpečnú prevádzku prenosovej sústavy.



**▼ B**

6. Prevádzkovatelia prenosových sústav, ak to schváli regulačný orgán, alebo samotný regulačný orgán, stanoví v transparentnom a participatívnom procese, ktorý zahŕňa všetky príslušných užívateľov sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav, špecifikácie obstarávaných nefrekvenčných podporných služieb a v prípade potreby štandardizovaných trhových produktov pre takéto služby aspoň na vnútroštátnej úrovni. Týmto špecifikáciami sa zabezpečí účinné a nediskriminačné zapojenie všetkých účastníkov trhu vrátane účastníkov trhu poskytujúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, účastníkov trhu zapojených do riadenia odberu, prevádzkovateľov zariadení na uskladňovanie energie a účastníkov trhu zapojených do agregácie. Prevádzkovatelia prenosových sústav si vymieňajú všetky potrebné informácie a koordinujú svoju činnosť s prevádzkovateľmi distribučných sústav s cieľom zaistiť optimálne využívanie zdrojov a bezpečnú a efektívnu prevádzku sústavy a podporiť rozvoj trhu. Prevádzkovatelia prenosových sústav musia byť za obstarávanie takýchto služieb primerane odmeňovaní, aby si pokryli aspoň zodpovedajúce primerané náklady, vrátane výdavkov na potrebné informačné a komunikačné technológie a nákladov na infraštruktúru.

7. Povinnosť obstarávať nefrekvenčné podporné služby uvedené v odseku 5 sa nevzťahuje na plne integrované prvky sústavy.

8. Členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány môžu prevádzkovateľom prenosových sústav povoliť vykonávanie iných činností, než sú činnosti stanovené v tejto smernici a v nariadení (EÚ) 2019/943, ak sú takéto činnosti potrebné na to, aby prevádzkovatelia prenosových sústav plnili svoje povinnosti podľa tejto smernice alebo nariadenia (EÚ) 2019/943, za predpokladu, že regulačný orgán vyhodnotil, že takáto výnimka je potrebná. Týmto odsekom nie je dotknuté právo prevádzkovateľov prenosových sústav vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať iné sústavy ako elektrizačné sústavy, ak takéto právo členský štát alebo určený príslušný orgán udelí.

*Článok 41***Zachovávanie dôvernosti a transparentnosti prevádzkovateľmi prenosových sústav a vlastníckmi prenosových sústav**

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 55 alebo iná zákonná povinnosť poskytovať informácie, každý prevádzkovateľ prenosovej sústavy a každý vlastník prenosovej sústavy zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií získaných v priebehu vykonávania svojej činnosti a zabráni tomu, aby boli informácie o jeho vlastných činnostiach, ktoré môžu byť z obchodného hľadiska výhodné, zverejnené diskriminačným spôsobom. Najmä nezverejní žiadne citlivé obchodné informácie ostatným častiam podniku, pokiaľ takéto zverejnenie nie je potrebné na uskutočnenie obchodnej transakcie. S cieľom zabezpečiť úplné dodržiavanie pravidiel o oddelení informácií členské štáty zabezpečia, aby vlastníci prenosovej sústavy a zvyšok podniku nevyužívali spoločné služby, ako sú spoločné právne služby, okrem čisto administratívnych funkcií a funkcií informačných technológií (IT).

2. Prevádzkovatelia prenosových sústav nesmú v súvislosti s predajom alebo nákupom elektriny realizovaným príbuznými podnikmi zneužívať citlivé obchodné informácie získané od tretích strán v súvislosti s poskytovaním alebo dojednávaním prístupu do sústavy.

**▼B**

3. Informácie potrebné na efektívnu hospodársku súťaž a účinné fungovanie trhu sa zverejnia. Uvedenou povinnosťou nie je dotknuté zachovávanie dôvernosti citlivých obchodných informácií.

*Článok 42***Rozhodovacie právomoci týkajúce sa pripojenia nových výrobných zariadení a zariadení na uskladňovanie energie do prenosovej sústavy**

1. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy musí vypracovať a uverejniť transparentné a efektívne postupy na nediskriminačné pripojenie nových výrobných zariadení a zariadení na uskladňovanie energie do prenosovej sústavy. Uvedené postupy podliehajú schváleniu regulačnými orgánmi.

2. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy nie je oprávnený odmietnuť pripojenie nového výrobného zariadenia alebo zariadenia na uskladňovanie energie z dôvodu možných obmedzení dostupných kapacít sústavy v budúcnosti, ako napríklad preťaženie vo vzdialených častiach prenosovej sústavy. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy poskytne potrebné informácie.

Prvým pododsekom nie je dotknutá možnosť prevádzkovateľov prenosových sústav obmedziť zaručenú kapacitu pripojenia alebo ponúknuť pripojenia podliehajúce prevádzkovým obmedzeniam s cieľom zabezpečiť hospodársku efektívnosť, pokiaľ ide o nové výrobné zariadenia alebo zariadenia na uskladňovanie energie, pod podmienkou, že takéto obmedzenia boli schválené regulačným orgánom. Regulačný orgán zabezpečí, aby sa všetky obmedzenia zaručenej kapacity pripojenia alebo prevádzkové obmedzenia zavádzali na základe transparentných a nediskriminačných postupov a nevytvárali sa nimi neprimerané prekážky pre vstup na trh. Ak výrobné zariadenie alebo zariadenie na uskladňovanie energie znáša náklady súvisiace so zabezpečením neobmedzeného pripojenia, neuplatňujú sa žiadne obmedzenia.

3. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy nie je oprávnený odmietnuť nové miesto pripojenia z dôvodu, že by tým vznikli dodatočné náklady vzniknuté z potrebného zvýšenia kapacity prvkov sústavy, ktoré sú v blízkosti miesta pripojenia.

*KAPITOLA VI***ODDELENIE PREVÁDZKOVATEĽOV PRENOSOVÝCH SÚSTAV**

## Oddiel 1

**Oddelenie vlastníctva***Článok 43***Oddelenie vlastníctva prenosových sústav a prevádzkovateľov prenosových sústav**

1. Členské štáty zabezpečia, aby:

a) každý podnik, ktorý vlastní prenosovú sústavu, konal ako prevádzkovateľ prenosovej sústavy;

b) tá istá osoba alebo osoby neboli oprávnené:

**▼B**

- i) priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prenosovou sústavou, alebo si v súvislosti s nimi uplatňovať akékoľvek právo, ani
  - ii) priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo nad prenosovou sústavou a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, alebo si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo;
- c) tá istá osoba alebo osoby neboli oprávnené vymenúvať členov dozornej rady, správnej rady alebo subjektov, ktoré podnik právne zastupujú, prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prenosovej sústavy a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, alebo si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo; a
- d) tá istá osoba nebola oprávnená byť členom dozornej rady, správnej rady alebo subjektov, ktoré podnik právne zastupujú, podniku, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, a prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prenosovej sústavy.
2. Medzi práva uvedené v odseku 1 písm. b) a c) patria najmä:
- a) právomoc vykonávať hlasovacie práva;
  - b) právomoc vymenúvať členov dozornej rady, správnej rady alebo subjektov, ktoré podnik právne zastupujú; alebo
  - c) vlastníctvo väčšinového podielu.
3. Na účely odseku 1 písm. b) pojem „podnik, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť“ zahŕňa „podnik, ktorý vykonáva ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť“ v zmysle smernice 2009/73/ES, a pojmy „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“ a „prenosová sústava“ zahŕňajú „prevádzkovateľa prepravnej siete“ a „prepravnú sieť“ v zmysle uvedenej smernice.
4. Povinnosť stanovená v odseku 1 písm. a) sa považuje za splnenú v situácii, keď dva alebo viaceré podniky vlastniace prenosové sústavy vytvorili spoločný podnik, ktorý v súvislosti s príslušnými prenosovými sústavami koná ako prevádzkovateľ prenosových sústav v dvoch alebo viacerých členských štátoch. Žiadny iný podnik nemôže byť súčasťou spoločného podniku, pokiaľ nebol schválený podľa článku 44 ako nezávislý prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo nezávislý prevádzkovateľ prenosovej sústavy na účely oddielu 3.
5. Ak osoba uvedená v odseku 1 písm. b), c) a d) je členský štát alebo iný verejnoprávny subjekt, dva samostatné verejnoprávne subjekty, ktoré vykonávajú na jednej strane kontrolu nad prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prenosovou sústavou a na druhej strane kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, sa na účely vykonávania tohto článku nepovažujú za tú istú osobu alebo osoby.
6. Členské štáty zabezpečia, aby sa citlivé obchodné informácie uvedené v článku 41, ktoré má prevádzkovateľ prenosovej sústavy, ktorý bol súčasťou vertikálne integrovaného podniku, ani personál tohto prevádzkovateľa prenosovej sústavy, neposkytli podnikom, ktoré vykonávajú výrobnú alebo dodávateľskú činnosť.

**▼B**

7. Ak k 3. septembru 2009 patrí prenosová sústava vertikálne integrovanému podniku, členský štát môže rozhodnúť o neuplatňovaní odseku 1.

Dotknuté členské štáty v takom prípade:

- a) určia nezávislého prevádzkovateľa sústavy v súlade s článkom 44; alebo
- b) uplatňujú oddiel 3.

8. Ak k 3. septembru 2009 patrí prenosová sústava vertikálne integrovanému podniku a ak sú zavedené opatrenia, ktoré zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy ako oddiel 3, členský štát sa môže rozhodnúť neuplatňovať odsek 1.

9. Schváleniu a určeniu podniku za prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa odseku 8 tohto článku predchádza jeho certifikácia v súlade s postupmi stanovenými v článku 52 ods. 4, 5 a 6 tejto smernice a článku 51 nariadenia (EÚ) 2019/943, na základe ktorých Komisia overuje, či zavedené opatrenia jednoznačne zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy ako oddiel 3 tejto kapitoly.

10. Vertikálne integrovanému podniku, ktorý vlastní prenosovú sústavu, sa v žiadnom prípade nemôže zabrániť, aby prijal opatrenia na zabezpečenie súladu s odsekom 1.

11. Podniky, ktoré vykonávajú výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, nesmú v žiadnom prípade získať priamo ani nepriamo kontrolu nad oddeleným prevádzkovateľom prenosovej sústavy z členského štátu, ktorý uplatňuje odsek 1, ani si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo.

## Oddiel 2

### Nezávislý prevádzkovateľ sústavy

#### Článok 44

#### Nezávislý prevádzkovateľ sústavy

1. Ak k 3. septembru 2009 patrí prenosová sústava vertikálne integrovanému podniku, členské štáty môžu rozhodnúť o neuplatňovaní článku 43 ods. 1 a určiť nezávislého prevádzkovateľa sústavy na návrh vlastníka prenosovej sústavy. Takéto určenie podlieha schváleniu zo strany Komisie.

2. Členský štát môže schváliť a určiť nezávislého prevádzkovateľa sústavy za týchto podmienok:

- a) kandidujúci prevádzkovateľ preukáže, že spĺňa požiadavky stanovené v článku 43 ods. 1 písm. b), c) a d);
- b) kandidujúci prevádzkovateľ preukáže, že disponuje finančnými, technickými, materiálnymi a ľudskými zdrojmi požadovanými na vykonávanie svojich úloh vyplývajúcich z článku 40;
- c) kandidujúci prevádzkovateľ sa zaviazá, že bude plniť desaťročný plán rozvoja siete, ktorý monitoruje regulačný orgán;
- d) vlastníka prenosovej sústavy preukáže svoju schopnosť plniť si povinnosti podľa odseku 5. Na uvedený účel poskytne všetky návrhy zmluvných dojednaní s kandidujúcim prevádzkovateľom a akýmkoľvek iným príslušným subjektom; a

**▼B**

e) kandidujúci prevádzkovateľ preukáže svoju schopnosť plniť si povinnosti podľa nariadenia (EÚ) 2019/943 vrátane spolupráce s prevádzkovateľmi prenosových sústav na európskej a regionálnej úrovni.

3. Podniky, ktoré regulačný orgán certifikoval ako podniky, ktoré spĺňajú požiadavky článku 53 a odseku 2 tohto článku, schvaľujú a za nezávislých prevádzkovateľov sústav určujú členské štáty. Uplatňuje sa certifikačný postup uvedený buď v článku 52 tejto smernice a článku 51 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo v článku 53 tejto smernice.

4. Každý nezávislý prevádzkovateľ sústavy je zodpovedný za udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie vrátane výberu poplatkov za prístup, poplatkov za preťaženie a platieb v rámci kompenzačných mechanizmov medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav v súlade s článkom 49 nariadenia (EÚ) 2019/943, ako aj za prevádzku, údržbu a rozvoj prenosovej sústavy a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primeraný dopyt prostredníctvom investičného plánovania. Pri rozvoji prenosovej sústavy je nezávislý prevádzkovateľ sústavy zodpovedný za plánovanie (vrátane postupu na udelenie povolenia) a výstavbu novej infraštruktúry a jej uvedenie do prevádzky. Na tieto účely koná nezávislý prevádzkovateľ sústavy ako prevádzkovateľ prenosovej sústavy v súlade s týmto oddielom. Vlastník prenosovej sústavy nesmie byť zodpovedný za udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie, ani za investičné plánovanie.

5. Ak bol určený nezávislý prevádzkovateľ sústavy, vlastník prenosovej sústavy:

a) v plnej miere patrične spolupracuje s nezávislým prevádzkovateľom sústavy a podporuje ho na účely splnenia jeho úloh, v rámci čoho mu hlavne poskytuje všetky príslušné informácie;

b) financuje investície, o ktorých rozhodne nezávislý prevádzkovateľ sústavy a ktoré schváli regulačný orgán, alebo dáva súhlas s ich financovaním akoukoľvek zainteresovanou stranou vrátane nezávislého prevádzkovateľa sústavy. Príslušné dojednania o financovaní podliehajú schváleniu regulačným orgánom. Regulačný orgán sa pred týmto schválením poradí s vlastníkom prenosovej sústavy a ostatnými zainteresovanými stranami;

c) zabezpečuje krytie zodpovednosti súvisiacej s aktívami sústavy s výnimkou zodpovednosti súvisiacej s úlohami nezávislého prevádzkovateľa sústavy; a

d) poskytuje záruky na uľahčenie financovania akéhokoľvek rozšírenia sústavy s výnimkou tých investícií, v ktorých prípade dal podľa písmena b) svoj súhlas na financovanie ktoroukoľvek zainteresovanou stranou vrátane nezávislého prevádzkovateľa sústavy.

6. Príslušnému vnútroštátnemu orgánu na ochranu hospodárskej súťaže sa v úzkej spolupráci s regulačným orgánom udelia všetky príslušné právomoci na účinné monitorovanie dodržiavania povinností, ktoré vlastníkom prenosovej sústavy vyplývajú z odseku 5.



#### Článok 45

##### Oddelenie vlastníkov prenosovej sústavy

1. Ak bol vymenovaný nezávislý prevádzkovateľ sústavy, musí byť vlastníkom prenosovej sústavy, ktorý je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, aspoň z hľadiska svojej právnej formy, organizácie a rozhodovania nezávislý od iných činností, ktoré nesúvisia s prenosom.

2. S cieľom zabezpečiť nezávislosť vlastníka prenosovej sústavy uvedenú v odseku 1 sa uplatňujú tieto minimálne kritériá:

- a) osoby zodpovedné za riadenie vlastníka prenosovej sústavy sa nemôžu zúčastňovať na podnikových štruktúrach integrovaného elektroenergetického podniku priamo alebo nepriamo zodpovedného za každodennú výrobu, distribúciu a dodávku elektriny;
- b) musia sa prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa profesionálne záujmy osôb zodpovedných za riadenie vlastníka prenosovej sústavy brali do úvahy spôsobom zaručujúcim, že budú schopné konať nezávisle; a
- c) vlastníkom prenosovej sústavy vypracuje program súladu, v ktorom sa stanovujú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečiť primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu. V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie týchto cieľov. Výročnú správu, v ktorej sa uvádzajú prijaté opatrenia, predkladá osoba alebo subjekt zodpovedný za monitorovanie programu súladu regulačnému orgánu a táto správa sa uverejňuje.

### Oddiel 3

#### Nezávislí prevádzkovatelia prenosovej sústavy

#### Článok 46

##### Aktíva, zariadenie, personál a identita

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav musia byť vybavení všetkými ľudskými, technickými, materiálnymi a finančnými zdrojmi potrebnými na plnenie svojich povinností vyplývajúcich z tejto smernice a na transfer elektriny, konkrétne:

- a) prevádzkovateľ prenosovej sústavy musí vlastniť aktíva potrebné na transfer elektriny vrátane prenosovej sústavy;
- b) prevádzkovateľ prenosovej sústavy musí zamestnávať personál potrebný na transfer elektriny vrátane plnenia všetkých úloh spojených s fungovaním podniku;
- c) prenájom personálu a poskytovanie služieb iným častiam vertikálne integrovaného podniku alebo prenájom personálu a prijímanie služieb od nich sa zakazuje. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy však môže poskytovať služby vertikálne integrovanému podniku, pokiaľ:

**▼B**

- i) poskytovanie týchto služieb nediskriminuje medzi užívateľmi sústavy, je dostupné všetkým užívateľom sústavy za rovnakých podmienok a neobmedzuje ani nenarúša hospodársku súťaž v oblasti výroby alebo dodávky, a ani jej nebráni a
  - ii) regulačný orgán schváli podmienky poskytovania týchto služieb;
  - d) bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia dozorného orgánu podľa článku 49, prevádzkovateľ prenosovej sústavy musí mať zo strany vertikálne integrovaného podniku včas prístupné príslušné finančné zdroje na budúce investičné projekty a/alebo nahradenie existujúcich aktív na základe príslušnej žiadosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy.
2. Okrem činností uvedených v článku 40 transfer elektriny zahŕňa prinajmenšom tieto činnosti:
- a) zastupovanie prevádzkovateľa prenosovej sústavy a styk s tretími stranami a regulačnými orgánmi;
  - b) zastupovanie prevádzkovateľa prenosovej sústavy v rámci ENTSO pre elektrinu;
  - c) udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie na nediskriminačnom základe medzi užívateľmi sústavy alebo skupinami užívateľov sústavy;
  - d) výber všetkých poplatkov, ktoré sa týkajú prenosovej sústavy, vrátane poplatkov za prístup, energie na krytie strát a poplatkov za podporné služby;
  - e) prevádzka, údržba a rozvoj bezpečnej, efektívnej a hospodárnej prenosovej sústavy;
  - f) investičné plánovanie zabezpečujúce dlhodobú schopnosť sústavy uspokojovať primeraný dopyt a zaručujúce bezpečnosť dodávky;
  - g) zakladanie vhodných spoločných podnikov, a to aj s jedným alebo viacerými prevádzkovateľmi prenosových sústav, s burzami elektriny a s ďalšími príslušnými aktérmi s cieľom vytvoriť regionálne trhy alebo uľahčiť proces liberalizácie; a
  - h) všetky služby, ktoré súvisia s fungovaním podniku vrátane právnych služieb, účtovníctva a služieb IT.
3. Prevádzkovatelia prenosových sústav majú právnu formu v súlade s prílohou I smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 <sup>(1)</sup>.
4. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy nesmie dopustiť možnosť zámény, pokiaľ ide o jeho podnikovú identitu, komunikáciu, označovanie a priestory, v súvislosti so samostatnou identitou vertikálne integrovaného podniku alebo akejkolvek jeho časti.
5. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy s nijakou časťou vertikálne integrovaného podniku spoločne nevyužíva systémy ani zariadenia IT, fyzické priestory ani systémy na ochranu pred neoprávneným prístupom, ani tých istých poradcov či externých dodávateľov systémov alebo zariadení IT, ani systémov na ochranu pred neoprávneným prístupom.

<sup>(1)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností (Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017, s. 46).



**▼B**

6. Účtovníctvo prevádzkovateľov prenosových sústav overujú iní audítori než tí, ktorí overujú účtovníctvo vertikálne integrovaného podniku alebo akejkolvek jeho častí.

*Článok 47***Nezávislosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy**

1. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia dozorného orgánu podľa článku 49, prevádzkovateľ prenosovej sústavy má:

- a) účinné rozhodovacie práva nezávislé od vertikálne integrovaného podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj prenosovej sústavy, a
- b) oprávnenie na získavanie peňazí na kapitálovom trhu najmä prostredníctvom pôžičiek a zvyšovaním základného imania.

2. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vždy koná tak, aby zabezpečil, že má dostatočné zdroje, ktoré potrebuje na správne a efektívne vykonávanie prenosu a rozvoj a údržbu efektívnej, bezpečnej a hospodárnej prenosovej sústavy.

3. Dcérske spoločnosti vertikálne integrovaného podniku, ktoré vykonávajú výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, nesmú vlastniť žiadny priamy ani nepriamy podiel v prevádzkovateľovi prenosovej sústavy. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy nesmie vlastniť priamy ani nepriamy podiel v žiadnej dcérskej spoločnosti vertikálne integrovaného podniku, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, ani nesmie prijímať dividendy ani iný finančný výnos z tejto dcérskej spoločnosti.

4. Celková riadiaca štruktúra a podnikové stanovy prevádzkovateľa prenosovej sústavy musia zabezpečovať skutočnú nezávislosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy v súlade s týmto oddielom. Vertikálne integrovaný podnik neurčuje priamo ani nepriamo konkurenčné správanie prevádzkovateľa prenosovej sústavy, pokiaľ ide o každodennú činnosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy a riadenie siete alebo činnosti potrebné na prípravu desaťročného plánu rozvoja siete, ktorý sa vypracuje podľa článku 51.

5. Prevádzkovatelia prenosových sústav pri plnení svojich úloh podľa článku 40 a článku 46 ods. 2 tejto smernice a v súlade s článkami 16, 18, 19, a 50 nariadenia (EÚ) 2019/943 nediskriminujú rôzne osoby ani subjekty a neobmedzujú hospodársku súťaž pri výrobe alebo dodávke, ani ju nenarúšajú a nebránia jej.

6. Vo všetkých obchodných a finančných vzťahoch medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prenosovej sústavy vrátane pôžičiek od prevádzkovateľa prenosovej sústavy pre vertikálne integrovaný podnik sa dodržiavajú trhové podmienky. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vedie podrobné záznamy o týchto obchodných a finančných vzťahoch a na požiadanie ich sprístupňuje regulačnému orgánu.

7. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy predkladá regulačnému orgánu na schválenie všetky obchodné a finančné dohody s vertikálne integrovaným podnikom.



**▼B**

8. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy informuje regulačný orgán o finančných zdrojoch uvedených v článku 46 ods. 1 písm. d), ktoré má k dispozícii na budúce investičné projekty a/alebo nahradenie existujúcich aktív.

9. Vertikálne integrovaný podnik sa zdrží každého konania, ktoré by mohlo brániť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo ho poškodzovať pri plnení jeho povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly a nesmie od prevádzkovateľa prenosovej sústavy vyžadovať, aby na plnenie týchto povinností získal povolenie od vertikálne integrovaného podniku.

10. Dotknutý členský štát schvaľuje a za prevádzkovateľa prenosovej sústavy určuje podnik, ktorý regulačný orgán certifikoval ako podnik v súlade s požiadavkami tejto kapitoly. Uplatňuje sa certifikačný postup uvedený buď v článku 52 tejto smernice a v článku 51 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo v článku 53 tejto smernice.

*Článok 48***Nezávislosť personálu a vedenia prevádzkovateľa prenosovej sústavy**

1. Rozhodnutia o vymenovaní a opätovnom vymenovaní, pracovných podmienkach vrátane odmeňovania a ukončení funkčného obdobia osôb, ktoré sú zodpovedné za riadenie, a/alebo členov správnych orgánov prevádzkovateľa prenosovej sústavy prijíma dozorný orgán prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ktorý sa vymenúva v súlade s článkom 49.

2. Identita osôb, ktoré dozorný orgán navrhuje na vymenovanie alebo opätovné vymenovanie za osoby zodpovedné za výkonné riadenie a/alebo za členov správnych orgánov prevádzkovateľa prenosovej sústavy, podmienky, ktoré sa týkajú funkčného obdobia týchto osôb, jeho dĺžky a ukončenia, ako aj odôvodnenie každého návrhu rozhodnutia o ukončení tohto funkčného obdobia, sa oznamujú regulačnému orgánu. Podmienky a rozhodnutia uvedené v odseku 1 sa stávajú záväznými, len ak regulačný orgán nevzniesol námietky do troch týždňov po oznámení.

Regulačný orgán môže vzniesť námietky voči rozhodnutiam uvedeným v odseku 1:

- a) ak sa objavia pochybnosti o profesionálnej nezávislosti osoby, ktorá je navrhnutá na vymenovanie za osobu zodpovednú za riadenie a/alebo za člena správneho orgánu alebo
- b) v prípade predčasného ukončenia funkčného obdobia, ak existujú pochybnosti v súvislosti s dôvodmi tohto predčasného ukončenia.

3. Vo vzťahu k vertikálne integrovanému podniku ani k akejkolvek z jeho častí alebo k jeho ovládajúcim akcionárom/spoločníkom okrem prevádzkovateľa prenosovej sústavy nesmie priamo ani nepriamo existovať žiadna profesijná pozícia, zodpovednosť, záujem alebo obchodný vzťah počas troch rokov pred vymenovaním osôb zodpovedných za riadenie a/alebo členov správneho orgánu prevádzkovateľa prenosovej sústavy, na ktorých sa vzťahuje tento odsek.

4. Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov a zamestnanci prevádzkovateľa prenosovej sústavy nesmú mať priamo či nepriamo vo vzťahu k inej časti vertikálne integrovaného podniku ani k jeho ovládajúcim akcionárom/spoločníkom žiadnu inú profesijnú pozíciu, zodpovednosť, záujem alebo obchodný vzťah.

**▼B**

5. Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov a zamestnanci prevádzkovateľa prenosovej sústavy nesmú mať priamo ani nepriamo žiadny podiel v žiadnej časti vertikálne integrovaného podniku okrem prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ani od nej nesmú priamo či nepriamo prijímať žiadne finančné výhody. Ich odmeňovanie nesmie závisieť od činností či výsledkov vertikálne integrovaného podniku, ale len od činností alebo výsledkov prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

6. Účinné práva na odvolanie sa na regulačný orgán sa zaručujú v prípade každej sťažnosti, ktorú vnesú osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prenosovej sústavy proti predčasnému ukončeniu ich funkčného obdobia.

7. Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prenosovej sústavy nesmú mať vo vzťahu k akejkolvek časti vertikálne integrovaného podniku ani k jeho ovládajúcim akcionárom/spoločníkom okrem prevádzkovateľa prenosovej sústavy, počas najmenej štyroch rokov od ukončenia svojho funkčného obdobia v prevádzkovateľovi prenosovej sústavy žiadnu profesijnú pozíciu, zodpovednosť, záujem ani obchodný vzťah.

8. Odsek 3 sa uplatňuje na väčšinu osôb zodpovedných za riadenie a/alebo členov správnych orgánov prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prenosovej sústavy, na ktorých sa nevzťahuje odsek 3, nesmú vo vertikálne integrovanom podniku vykonávať žiadnu riadiacu alebo inú relevantnú činnosť počas najmenej šiestich mesiacov pred svojim vymenovaním.

Prvý pododsek tohto odseku a odseky 4 až 7 sa uplatňujú na všetky osoby vo výkonnom vedení a všetky osoby, ktorým sú tieto osoby priamo nadriadené vo veciach týkajúcich sa prevádzky, údržby a rozvoja sústavy.

#### Článok 49

##### **Dozorný orgán**

1. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy musí mať dozorný orgán, ktorý je poverený prijímaním rozhodnutí, ktoré môžu významne ovplyvniť hodnotu aktív akcionárov/spoločníkov prevádzkovateľa prenosovej sústavy, najmä rozhodnutí, ktoré sa týkajú schválenia ročných a dlhodobějších finančných plánov, úrovne zadlženia prevádzkovateľa prenosovej sústavy a výšky dividend vyplácaných akcionárom/spoločníkom. Medzi rozhodnutia, ktoré patria do pôsobnosti dozorného orgánu, nepatria rozhodnutia, ktoré sa týkajú každodennej činnosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy a riadenia sústavy ani činností potrebných na prípravu desaťročného plánu rozvoja siete, ktorý sa vypracuje podľa článku 51.

2. Dozorný orgán tvoria členovia zastupujúci vertikálne integrovaný podnik, členovia zastupujúci tretie osoby ako akcionárov/spoločníkov a v prípade, že to ustanovuje príslušné vnútroštátne právo, členovia zastupujúci iné zainteresované strany, ako sú napríklad zamestnanci prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

3. Článok 48 ods. 2 prvý pododsek a článok 48 ods. 3 až 7 sa vzťahujú minimálne na polovicu členov dozorného orgánu zníženú o jedného člena.

**▼B**

Článok 48 ods. 2 druhý pododsek písm. b) sa vzťahuje na všetkých členov dozorného orgánu.

*Článok 50***Program súladu a subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu**

1. Členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovatelia prenosových sústav vypracovali a plnili program súladu, v ktorom sa stanovujú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečia primerané monitorovanie plnenia tohto programu. V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie týchto cieľov. Program podlieha schváleniu regulačným orgánom. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci regulačného orgánu, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu nezávisle monitoruje plnenie programu.

2. Dozorný orgán vymenúva subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu, na základe schválenia regulačným orgánom. Regulačný orgán môže schválenie subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu odmietnuť len pre nedostatočnú nezávislosť alebo nedostatočné odborné schopnosti. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu môže byť fyzická alebo právnická osoba. Na subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa vzťahuje článok 48 ods. 2 až 8.

3. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu zodpovedá za:

- a) monitorovanie plnenia programu súladu;
- b) vypracovanie výročnej správy, v ktorej uvedie opatrenia prijaté na plnenie programu súladu, a za jej predloženie regulačnému orgánu;
- c) podávanie správ dozornému orgánu a vydávanie odporúčaní týkajúcich sa programu súladu a jeho plnenia;
- d) podávanie správ regulačnému orgánu o každom závažnom porušení týkajúcom sa plnenia programu súladu; a
- e) podávanie správ regulačnému orgánu o každom obchodnom a finančnom vzťahu medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prenosovej sústavy.

4. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu predkladá regulačnému orgánu návrhy rozhodnutí o investičnom pláne alebo jednotlivých investíciách do sústavy. Predkladá ich najneskôr vo chvíli, keď riadiaci a/alebo príslušný správny orgán prevádzkovateľa prenosovej sústavy predkladajú tieto návrhy dozornému orgánu.

5. Ak vertikálne integrovaný podnik na valnom zhromaždení alebo prostredníctvom hlasovania členov dozorného orgánu, ktorých vymenoval, zabránil prijatiu rozhodnutia, čím sa zabránilo investícii, ktorá sa podľa desaťročného plánu rozvoja siete mala zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, alebo sa dosiahol jej odklad, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu o tom informuje regulačný orgán, ktorý potom koná v súlade s článkom 51.

6. Podmienky, ktoré sa týkajú mandátu alebo podmienok zamestnávania subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu vrátane doby trvania jeho mandátu, podliehajú schváleniu regulačným orgánom. Uvedené podmienky zabezpečujú nezávislosť subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu, a to aj tým, že poskytujú všetky potrebné zdroje na vykonávanie povinností subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu. Počas svojho mandátu nesmie subjekt zodpovedný za

**▼B**

zabezpečenie súladu priamo či nepriamo zastávať žiadnu inú pracovnú pozíciu, mať zodpovednosť alebo záujem vo vzťahu k vertikálne integrovanému podniku alebo jeho akejkoľvek časti alebo k jeho ovládajúcim akcionárom/spoločníkom.

7. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu podáva regulačnému orgánu pravidelné ústne alebo písomné správy a má právo podávať pravidelné ústne alebo písomné správy dozornému orgánu prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

8. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa môže zúčastňovať všetkých zasadnutí riadiacich alebo správnych orgánov prevádzkovateľa prenosovej sústavy, zasadnutí dozorného orgánu a valných zhromaždení. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa zúčastňuje všetkých zasadnutí, na ktorých sa rokuje o týchto záležitostiach:

- a) podmienky prístupu do siete stanovené v nariadení (EÚ) 2019/943, najmä pokiaľ ide o tarify, služby týkajúce sa prístupu tretích strán, pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia, transparentnosť, podporné služby a sekundárne trhy;
- b) projekty vykonané na účely prevádzky, údržby a rozvoja prenosovej sústavy vrátane investícií na prepojenie a pripojenie;
- c) nákup alebo predaj energie potrebnej na prevádzku prenosovej sústavy.

9. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu monitoruje dodržiavanie článku 41 zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

10. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu má prístup ku všetkým príslušným údajom, do všetkých kancelárií prevádzkovateľa prenosovej sústavy a ku všetkým informáciám potrebným na plnenie svojej úlohy.

11. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu má prístup do kancelárií prevádzkovateľa prenosovej sústavy bez predchádzajúceho oznámenia.

12. Dozorný orgán môže po predchádzajúcom schválení regulačným orgánom odvolať subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu. Na žiadosť regulačného orgánu odvolá subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu z dôvodu nedostatočnej nezávislosti alebo odborných schopností.

*Článok 51***Rozvoj sústavy a právomoci na prijímanie investičných rozhodnutí**

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav po konzultáciách so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami aspoň raz za dva roky predkladajú regulačnému orgánu desaťročný plán rozvoja siete založený na súčasnej a predpokladanej ponuke a dopyte. Tento plán rozvoja siete obsahuje efektívne opatrenia na zaručenie primeranosti sústavy a bezpečnosti dodávok. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy zverejní desaťročný plán rozvoja siete na svojom webovom sídle.

2. Tento desaťročný plán rozvoja siete predovšetkým:

- a) uvádza pre účastníkov trhu hlavné prenosové infraštruktúry, ktoré je potrebné vybudovať alebo zmodernizovať v nasledujúcich desiatich rokoch;
- b) uvádza všetky investície, ktoré už boli schválené, a nové investície, ktoré sa budú musieť zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch; a

**▼B**

c) ustanovuje časový rámec všetkých investičných projektov.

3. Pri príprave desaťročného plánu rozvoja siete prevádzkovateľ prenosovej sústavy plne zohľadní potenciál využívania riadenia odberu, zariadení na uskladňovanie energie alebo iných zdrojov ako alternatív k rozširovaniu sústavy, ako aj predpokladanej spotreby, obchodu s inými krajinami a plánmi investícií do sietí pre celú Úniu a regionálnych sietí.

4. Regulačný orgán otvorene a transparentne konzultuje desaťročný plán rozvoja siete so všetkými súčasnými alebo potenciálnymi užívateľmi sústavy. Od osôb alebo podnikov, ktoré tvrdia, že sú potenciálni užívatelia sústavy, sa môže vyžadovať, aby tieto tvrdenia zdôvodnili. Regulačný orgán uverejní výsledky konzultácie, najmä možné investičné potreby.

5. Regulačný orgán preskúma, či sa desaťročný plán rozvoja siete vzťahuje na všetky investičné potreby, ktoré sa označili počas konzultácie, a či je v súlade s nezáväzným desaťročným plánom rozvoja siete pre celú Úniu (ďalej len „plán rozvoja siete pre celú Úniu“) uvedeným v článku 30 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/943. V prípade akýchkoľvek pochybností o jeho súlade s plánom rozvoja siete pre celú Úniu regulačný orgán konzultuje s agentúrou ACER. Regulačný orgán môže vyžadovať od prevádzkovateľa prenosovej sústavy, aby svoj desaťročný plán rozvoja siete zmenil.

Príslušné vnútroštátne orgány preskúmajú súlad desaťročného plánu rozvoja siete s národným plánom energetiky a klímy predloženým v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999.

6. Regulačný orgán monitoruje a hodnotí vykonávanie desaťročného plánu rozvoja siete.

7. Tam, kde prevádzkovateľ prenosovej sústavy nezrealizuje z iných dôvodov ako z nadradených dôvodov mimo jeho kontroly, investíciu, ktorá sa podľa desaťročného plánu rozvoja siete mala zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, členské štáty s cieľom zabezpečiť realizáciu danej investície zabezpečia, aby v prípade, že táto investícia je na základe najnovšieho desaťročného plánu rozvoja siete stále relevantná, mal regulačný orgán povinnosť prijať aspoň jedno z týchto opatrení:

- a) vyžadovať od prevádzkovateľa prenosovej sústavy, aby zrealizoval danú investíciu,
- b) zorganizovať v súvislosti s danou investíciou postup obstarávania otvorený pre všetkých investorov, alebo
- c) uložiť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy povinnosť akceptovať zvýšenie základného imania na financovanie potrebných investícií a umožniť nezávislým investorom, aby mali podiel na imaní.

8. Ak regulačný orgán využije svoje oprávnenie podľa odseku 7 písm. b), môže od prevádzkovateľa prenosovej sústavy vyžadovať, aby súhlasil s jedným alebo viacerými z týchto opatrení:

- a) financovanie akoukoľvek treťou stranou;
- b) výstavba akoukoľvek treťou stranou;

**▼B**

- c) vybudovanie príslušných nových aktív vlastnými prostriedkami;
- d) vlastné prevádzkovanie príslušných nových aktív.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy poskytne investorom všetky informácie potrebné na realizáciu investície, pripojí nové aktíva do prenosovej sústavy a celkovo vyvinie najlepšie úsilie s cieľom uľahčiť realizáciu investičného projektu.

Príslušné finančné dojednania podliehajú schváleniu regulačným orgánom.

9. Tam, kde regulačný orgán využil svoje oprávnenie podľa odseku 7, na náklady na dané investície sa vzťahujú príslušné predpisy o tarifách.

#### Oddiel 4

### Určenie a certifikácia prevádzkovateľov prenosových sústav

#### Článok 52

#### Určenie a certifikácia prevádzkovateľov prenosových sústav

1. Schváleniu a určeniu podniku za prevádzkovateľa prenosovej sústavy predchádza jeho certifikácia v súlade s postupmi ustanovenými v odsekoch 4, 5 a 6 tohto článku a článku 51 nariadenia (EÚ) 2019/943.
2. Podniky, ktoré podľa certifikačného postupu uvedeného nižšie regulačný orgán certifikuje ako podniky, ktoré spĺňajú požiadavky článku 43, schvaľujú a za prevádzkovateľov prenosových sústav určujú členské štáty. Určenie prevádzkovateľov prenosových sústav sa oznámi Komisii a uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
3. Prevádzkovatelia prenosových sústav oznámia regulačnému orgánu všetky plánované transakcie, ktoré si môžu vyžadovať prehodnotenie dodržiavania požiadaviek článku 43 zo strany týchto prevádzkovateľov.
4. Regulačné orgány monitorujú trvalé dodržiavanie požiadaviek článku 43 zo strany prevádzkovateľov prenosových sústav. S cieľom zabezpečiť takéto dodržiavanie začnú certifikačný postup:
  - a) po prijatí oznámenia od prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa odseku 3;
  - b) z vlastného podnetu, ak majú vedomosť o tom, že plánovaná zmena práv alebo vplyvu nad vlastníckymi prenosových sústav alebo prevádzkovateľmi prenosových sústav môže viesť k porušeniu článku 43, alebo ak majú dôvod domnievať sa, že k takému porušeniu došlo; alebo
  - c) na základe odôvodnenej žiadosti Komisie.
5. Regulačné orgány prijímú rozhodnutie o certifikácii prevádzkovateľa prenosovej sústavy do štyroch mesiacov odo dňa doručenia oznámenia od prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo odo dňa doručenia žiadosti Komisie. Po uplynutí tejto doby sa certifikácia považuje za udelenú. Explicitné alebo implicitné rozhodnutie regulačného orgánu nadobudne účinnosť až po ukončení postupu stanoveného v odseku 6.

**▼B**

6. Regulačný orgán Komisii bezodkladne oznámi explicitné alebo implicitné rozhodnutie o certifikácii prevádzkovateľa prenosovej sústavy spolu so všetkými informáciami, ktoré sa týkajú tohto rozhodnutia. Komisia koná v súlade s postupom stanoveným v článku 51 nariadenia (EÚ) 2019/943.

7. Regulačné orgány a Komisia môžu od prevádzkovateľov prenosových sústav a podnikov, ktoré vykonávajú výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, žiadať akékoľvek informácie dôležité pre plnenie svojich úloh podľa tohto článku.

8. Regulačné orgány a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

*Článok 53***Certifikácia v prípade tretích krajín**

1. Ak o certifikáciu žiada vlastník prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ prenosovej sústavy kontrolovaný osobou alebo osobami z tretej krajiny alebo tretích krajín, regulačný orgán to oznámi Komisii.

Regulačný orgán tiež bezodkladne informuje Komisiu o každej situácii, v dôsledku ktorej by osoba alebo osoby z tretej krajiny alebo tretích krajín získali kontrolu nad prenosovou sústavou alebo prevádzkovateľom prenosovej sústavy.

2. Prevádzkovateľ prenosových sústav informuje regulačný orgán o každej situácii, v dôsledku ktorej by osoba alebo osoby z tretej krajiny alebo tretích krajín získali kontrolu nad prenosovou sústavou alebo prevádzkovateľom prenosovej sústavy.

3. Regulačný orgán prijme návrh rozhodnutia o certifikácii prevádzkovateľa prenosovej sústavy do štyroch mesiacov od dátumu prijatia oznámenia od prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Certifikáciu zamietne, pokiaľ sa nepreukáže, že:

- a) dotknutý subjekt dodržiava požiadavky článku 43 a
- b) certifikáciou sa neohrozí bezpečnosť dodávok energie príslušného členského štátu ani Únie, pričom túto skutočnosť je potrebné preukázať regulačnému orgánu alebo inému príslušnému vnútroštátnemu orgánu, ktorý určí daný členský štát. Pri zvažovaní tejto otázky regulačný orgán alebo iný príslušný vnútroštátny orgán prihliada na:
  - i) práva a povinnosti Únie vo vzťahu k takejto tretej krajine, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva, vrátane akejkoľvek dohody uzavretej s jednou alebo viacerými tretími krajinami, ktorých zmluvnou stranou je Únia a ktoré sa zaoberajú otázkami bezpečnosti dodávok energie,
  - ii) práva a povinnosti členského štátu vo vzťahu k takejto tretej krajine, ktoré vyplývajú z dohôd, ktoré s ňou uzatvoril, pokiaľ sú v súlade s právom Únie, a
  - iii) iné osobitné skutočnosti a okolnosti prípadu a dotknutej tretej krajiny.

4. Regulačný orgán bezodkladne oznámi rozhodnutie Komisii spolu so všetkými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú.



**▼B**

5. Členské štáty stanovia, aby regulačný orgán alebo určený príslušný orgán uvedený v odseku 3 písm. b) pred prijatím rozhodnutia regulačného orgánu o certifikácii požiadal Komisiu o stanovisko k skutočnosti, či:

- a) dotknutý subjekt dodržiava požiadavky článku 43; a
- b) sa certifikáciou neohrozí bezpečnosť dodávok energie do Únie.

6. Komisia preskúma žiadosť uvedenú v odseku 5 čo najskôr po jej doručení. Stanovisko doručí regulačnému orgánu alebo určenému príslušnému orgánu, podľa toho, kto ňo požiadal, do dvoch mesiacov od doručenia žiadosti.

Komisia môže pri vypracúvaní stanoviska požiadať o vyjadrenie agentúru ACER, dotknutým členským štátom a zainteresovanými stranami. V prípade takejto konzultácie na žiadosť Komisie sa dvojmesačná lehota predĺži o dva mesiace.

Ak Komisia v lehote uvedenej v prvom a druhom pododseku nevydá stanovisko, považuje sa to za nevznesenie námietky voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

7. Komisia pri posudzovaní, či kontrola osobou alebo osobami z tretej krajiny alebo tretích krajín ohrozí bezpečnosť dodávok energie do Únie, prihliada na:

- a) špecifiká daného prípadu a dotknutej tretej krajiny alebo tretích krajín a
- b) práva a povinnosti Únie vo vzťahu k tejto tretej krajine alebo tretím krajinám, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva, vrátane dohôd uzatvorených s jednou alebo viacerými tretími krajinami, ktorých zmluvnou stranou je Únia a ktoré sa zaoberajú otázkami bezpečnosti dodávok.

8. Regulačný orgán do dvoch mesiacov po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 6 prijme konečné rozhodnutie o certifikácii. Regulačný orgán pri prijímaní svojho konečného rozhodnutia v čo najširšej miere prihliada na stanovisko Komisie. Každý členský štát má vždy právo certifikáciu zamietnuť, ak by sa jej udelením ohrozila jeho bezpečnosť z hľadiska dodávok energie alebo bezpečnosť dodávok energie iného členského štátu. Ak členský štát na posúdenie odseku 3 písm. b) určil iný príslušný vnútroštátny orgán, môže požiadať regulačný orgán, aby prijal konečné rozhodnutie, ktoré bude v súlade s posudkom tohto určeného príslušného vnútroštátneho orgánu. Konečné rozhodnutie regulačného orgánu a stanovisko Komisie sa uverejňujú spoločne. Ak sa konečné rozhodnutie odlišuje od stanoviska Komisie, dotknutý členský štát spolu s týmto rozhodnutím poskytne a zverejní aj odôvodnenie takéhoto rozhodnutia.

9. Žiadne ustanovenie tohto článku nemá vplyv na právo členských štátov vykonávať v súlade s právom Únie vnútroštátnu zákonnú kontrolu s cieľom chrániť legitímne záujmy v oblasti verejnej bezpečnosti.

10. Tento článok sa s výnimkou jeho odseku 3 písm. a) vzťahuje aj na členské štáty, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa článku 66.





## Článok 54

**Vlastníctvo zariadení na uskladňovanie energie prevádzkovateľmi prenosových sústav**

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav nesmú vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať zariadenia na uskladňovanie energie.

2. Odchyľne od odseku 1 môžu členské štáty povoliť, aby prevádzkovatelia prenosových sústav vlastnili, vyvíjali, spravovali alebo prevádzkovali zariadenia na uskladňovanie energie, ktoré predstavujú plne integrované prvky sústavy za predpokladu, že regulačný orgán v tejto súvislosti udelí súhlas alebo ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- a) iným osobám po otvorenom, transparentnom a nediskriminačnom výberovom konaní, ktoré podlieha preskúmaniu a schváleniu regulačným orgánom, nebolo udelené právo vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať takéto zariadenia alebo iné osoby by nemohli uvedené služby poskytovať včas a za primerané náklady;
- b) takéto zariadenia alebo nefrekvenčné podporné služby sú potrebné na to, aby prevádzkovatelia prenosových sústav plnili svoje povinnosti vyplývajúce z tejto smernice v záujme efektívnej, spoľahlivej a bezpečnej prevádzky prenosovej sústavy, a tieto zariadenia sa nepoužívajú na kúpu alebo predaj elektriny na trhu; a
- c) regulačný orgán vyhodnotil potrebu takejto výnimky, vykonal *ex ante* posúdenie uplatniteľnosti výberového konania vrátane podmienok tohto výberového konania a udelil súhlas.

Regulačný orgán môže vypracovať usmernenia alebo doložky týkajúce sa obstarávania s cieľom pomôcť prevádzkovateľom prenosových sústav zabezpečiť spravodlivý postup výberového konania.

3. Rozhodnutie o udelení výnimky sa oznámi Komisii a agentúre ACER spolu s príslušnými informáciami o žiadosti a dôvodmi na jej udelenie.

4. Regulačné orgány pravidelne alebo aspoň raz za päť rokov usporiadajú verejnú konzultáciu v súvislosti s existujúcimi zariadeniami na uskladňovanie energie na posúdenie potenciálnej dostupnosti a potenciálneho záujmu iných osôb o investície do takýchto zariadení. Ak z takejto verejnej konzultácie na základe posúdenia regulačným orgánom vyplynie, že iné osoby sú schopné takéto zariadenia vlastniť, vyvíjať, prevádzkovať alebo spravovať nákladovo efektívnym spôsobom, regulačný orgán zabezpečí, aby bola do 18 mesiacov postupne ukončená činnosť prevádzkovateľov prenosovej sústavy v tejto oblasti. Regulačné orgány môžu ako súčasť podmienok uvedeného postupu umožniť prevádzkovateľom prenosových sústav získať primeranú náhradu, predovšetkým vymáhať zostatkovú hodnotu svojej investície do zariadení na uskladňovanie energie.

5. Odsek 4 sa nevzťahuje na plne integrované prvky sústavy ani na obvyklú dobu amortizácie nových zariadení na uskladňovanie energie využívajúcich batérie s finálnym investičným rozhodnutím do roku 2024 za predpokladu, že takéto zariadenia na uskladňovanie energie využívajúce batérie budú:

- a) pripojené na sieť najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti tejto smernice;
- b) začlenené do prenosovej sústavy;

**▼B**

- c) používané sa výlučne na reaktívnu okamžitú obnovu bezpečnosti siete v prípade nepredvídaných udalostí v sieti, ak sa takéto opatrenie na obnovu fungovania začne okamžite a skončí, keď bežný redispečing môže riešiť problém; a
- d) nebudú sa používať na nákup alebo predaj elektriny na trhu vrátane zabezpečovania rovnováhy.

## Oddiel 5

**Oddelenie a transparentnosť účtovníctva***Článok 55***Právo prístupu k účtovníctvu**

1. Členské štáty alebo ktorýkoľvek príslušný orgán, ktorý členské štáty určia, vrátane regulačných orgánov uvedených v článku 57, majú do tej miery, do akej je to potrebné na vykonávanie ich činnosti, právo na prístup k účtovníctvu elektroenergetických podnikov podľa článku 56.
2. Členské štáty a ktorýkoľvek určený príslušný orgán vrátane regulačných orgánov zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií. Členské štáty môžu stanoviť zverejňovanie takýchto informácií, pokiaľ je takéto zverejňovanie potrebné na vykonávanie činností príslušných orgánov.

*Článok 56***Oddelenie účtovníctva**

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bolo účtovníctvo elektroenergetických podnikov vedené v súlade s odsekmi 2 a 3.
2. Elektroenergetické podniky bez ohľadu na svoje vlastnícke vzťahy alebo právnu formu vypracúvajú, predkladajú na audit a uverejňujú svoje ročné účtovné závierky v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sa týkajú ročnej účtovnej závierky spoločností s ručením obmedzeným, prijatými podľa smernice 2013/34/EÚ.  
  
Podniky, ktoré nemajú zákonnú povinnosť uverejňovať svoje účtovné závierky, uchovávajú ich kópie, ktoré sú dostupné pre verejnosť v sídle spoločnosti.
3. Elektroenergetické podniky vedú vo svojom vnútornom účtovníctve oddelené účtovníctvo pre každú zo svojich prenosových a distribučných činností tak, ako by to museli robiť v prípade, keby každú zo spomínaných činností vykonával samostatný podnik, s cieľom zabrániť diskriminácii, krízovým dotáciám a narušeniu hospodárskej súťaže. Vedú účtovníctvo, ktoré môže mať konsolidovanú formu, aj pre iné činnosti v oblasti elektroenergetiky netýkajúce sa prenosu a distribúcie. V účtovníctve sa uvádzajú výnosy z vlastníctva prenosovej alebo distribučnej sústavy. Pokiaľ je to vhodné, vedú konsolidované účtovníctvo za iné činnosti mimo oblasti elektroenergetiky. Vnútorne účtovné výkazy zahŕňajú súvahu a výkaz ziskov a strát za každú činnosť.

**▼B**

4. Auditom uvedeným v odseku 2 sa overuje najmä to, či sa dodržiava povinnosť zabráňovať diskriminácii a krížovým dotáciám, ako je uvedené v odseku 3.

*KAPITOLA VII***REGULAČNÉ ORGÁNY***Článok 57***Určenie a nezávislosť regulačných orgánov**

1. Každý členský štát určí na vnútroštátnej úrovni jeden regulačný orgán.

2. Odsekom 1 nie je dotknuté určovanie iných regulačných orgánov na regionálnej úrovni v členských štátoch za predpokladu, že v súlade s článkom 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/942 existuje jeden vysoký predstaviteľ na účely zastupovania a kontaktné účely na úrovni Únie v rámci rady regulačných orgánov agentúry ACER.

3. Odchylné od odseku 1 môže členský štát určiť regulačné orgány pre malé sústavy v geograficky samostatných regiónoch, ktoré mali v roku 2008 nižšiu spotrebu ako 3 % celkovej spotreby členského štátu, ktorého sú súčasťou. Uvedenou výnimkou nie je dotknuté vymenovanie jedného vysokého predstaviteľa v súlade s článkom 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/942 na účely zastupovania a kontaktné účely na úrovni Únie v rámci rady regulačných orgánov agentúry ACER.

4. Členské štáty zaručia nezávislosť regulačného orgánu a zabezpečia, aby vykonával svoje právomoci nestranným a transparentným spôsobom. Členské štáty na uvedený účel zabezpečia, aby bol regulačný orgán pri vykonávaní regulačných úloh, ktoré mu boli uložené na základe tejto smernice a súvisiacich právnych predpisov:

a) právne oddelený a funkčne nezávislý od iných verejnoprávnych alebo súkromných subjektov;

b) aby jeho personál a osoby zodpovedné za jeho riadenie:

i) konali nezávisle od akýchkoľvek trhových záujmov a

ii) pri plnení regulačných úloh nepožadovali ani neprijímali priame pokyny od žiadneho štátneho ani iného verejnoprávneho alebo súkromného subjektu. Uvedenou požiadavkou nie je dotknutá prípadná úzka spolupráca s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi ani všeobecné politické usmernenia, ktoré vydáva vláda a ktoré sa netýkajú regulačných právomocí a povinností podľa článku 59.

5. S cieľom chrániť nezávislosť regulačného orgánu členské štáty zabezpečia najmä, aby:

a) regulačný orgán mohol nezávisle od akéhokoľvek politického subjektu samostatne prijímať rozhodnutia;

b) regulačný orgán mal všetky potrebné ľudské a finančné zdroje, ktoré potrebuje na účinné a efektívne plnenie svojich povinností a vykonávanie právomocí;

c) regulačný orgán mal samostatné ročné rozpočtové prostriedky a autonómiu pri plnení prideleného rozpočtu;

**▼B**

- d) členovia predstavenstva regulačného orgánu alebo, ak takéto predstavenstvo neexistuje, najvyššie vedenie regulačného orgánu bolo vymenované na dobu určitú v trvaní piatich až siedmich rokov s možnosťou jedného predĺženia;
- e) členovia predstavenstva regulačného orgánu, alebo ak takéto predstavenstvo neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu boli vymenovaní na základe objektívnych, transparentných a zverejnených kritérií, a to nezávislým a nestranným postupom, ktorý zaručuje, že kandidáti majú potrebné zručnosti a skúsenosti na relevantnú pozíciu v regulačnom orgáne;
- f) boli zavedené ustanovenia na zabránenie konfliktu záujmov a aby sa povinnosť zachovávať dôvernosť uplatňovala aj po skončení mandátu členov predstavenstva regulačného orgánu, alebo ak predstavenstvo neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu;
- g) členovia predstavenstva regulačného orgánu alebo, ak takéto predstavenstvo neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu mohli byť odvolaní iba na základe zavedených transparentných kritériách.

So zreteľom na prvý pododsek písm. d) členské štáty zabezpečia primeraný rotačný systém pre predstavenstvo alebo najvyššie vedenie. Členovia predstavenstva alebo, ak toto neexistuje, najvyššieho vedenia môžu byť odvolaní počas ich funkčného obdobia, len ak prestanú spĺňať podmienky stanovené v tomto článku alebo ak boli uznaní vinnými z protiprávneho konania podľa vnútroštátneho práva.

6. Členské štáty môžu stanoviť *ex post* kontrolu ročnej účtovnej závierky regulačného orgánu nezávislým audítorm.

7. Do 5. júla 2022 a potom každé štyri roky predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade správu o dodržiavaní zásady nezávislosti vnútroštátnymi orgánmi v zmysle tohto článku.

### Článok 58

#### Všeobecné ciele regulačného orgánu

Regulačný orgán pri plnení regulačných úloh uvedených v tejto smernici prijíma v rámci svojich povinností a právomocí stanovených v článku 59, v prípade potreby v úzkej konzultácii s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane orgánov na ochranu hospodárskej súťaže, ako aj orgánov, vrátane regulačných orgánov, zo susediacich členských štátov a susediacich tretích krajín, a bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci, všetky primerané opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov:

- a) podporovať v úzkej spolupráci s regulačnými orgánmi iných členských štátov, Komisiou a agentúrou ACER konkurencieschopný, flexibilný, bezpečný a environmentálne udržateľný vnútorný trh s elektrinou v rámci Únie, a efektívne otvorenie trhu pre všetkých odberateľov a dodávateľov v Únii a zabezpečovať primerané podmienky na efektívne a spoľahlivé fungovanie elektrizačných sústav s prihliadnutím na dlhodobé ciele;
- b) rozvíjať konkurencieschopné a správne fungujúce regionálne cezhraničné trhy v rámci Únie z hľadiska dosiahnutia cieľov uvedených v písmene a);

**▼B**

- c) odstraňovať obmedzenia týkajúce sa obchodovania s elektrinou medzi členskými štátmi vrátane rozvoja vhodných cezhraničných prenosových kapacít na uspokojenie dopytu, a posilňovať integráciu národných trhov, čo môže uľahčiť toky elektriny v celej Únii;
- d) pomáhať pri dosahovaní rozvoja bezpečných, spoľahlivých a efektívnych nediskriminačných sústav orientovaných na spotrebiteľa nákladovo najefektívnejším spôsobom, a podporovať primeranosť sústav a v súlade so všeobecnými cieľmi energetickej politiky aj energetickú efektívnosť ako aj integráciu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov veľkého a malého rozsahu, a distribuovanú výrobu do prenosových a distribučných sústav, a podporovať ich prevádzku vo vzťahu k iným energetickým sieťam v plynárenskom a teplárenskom odvetví;
- e) uľahčovať prístup nových výrobných kapacít a zariadení na uskladňovanie energie do sústavy, a najmä odstraňovať prekážky, ktoré by mohli brániť prístupu nových subjektov trhu a elektriny z obnoviteľných zdrojov;
- f) zabezpečiť, aby sa prevádzkovateľom sústavy a užívateľom sústavy poskytli vhodné krátkodobé a dlhodobé stimuly na zvyšovanie efektívnosti výkonu sústavy (najmä energetickej efektívnosti) a podporu integrácie trhu;
- g) zabezpečiť, aby odberatelia mali prospech z efektívneho fungovania ich vnútroštátnych trhov, podporovať efektívnu hospodársku súťaž a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov v úzkej spolupráci s príslušnými orgánmi na ochranu spotrebiteľov;
- h) pomáhať pri dosahovaní vysokého štandardu univerzálnej služby a služby vo verejnom záujme, pokiaľ ide o dodávky elektriny, prispievať k ochrane zraniteľných odberateľov a ku kompatibilitate potrebných postupov pri výmene údajov pri zmene dodávateľa zo strany odberateľa.

*Článok 59***Povinnosti a právomoci regulačných orgánov**

1. Regulačný orgán má tieto povinnosti:
  - a) v súlade s transparentnými kritériami stanovovať alebo schvaľovať prenosové alebo distribučné tarify alebo ich metódy, alebo oboje;

**▼M1**

- a. a.) plní povinnosti stanovené v článku 3, článku 5 ods. 7 a v článkoch 14 až 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 <sup>(12)</sup>;

<sup>(12)</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45).

**▼B**

- b) zabezpečovať, aby prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav, a prípadne aj vlastníci sústav, ako aj všetky elektroenergetické podniky a ďalší účastníci trhu, dodržiavali svoje povinnosti vyplývajúce z tejto smernice, nariadenia (EÚ) 2019/943, sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa článkov 59, 60 a 61 nariadenia (EÚ) 2019/943, a iného príslušného práva Únie vrátane práva týkajúceho sa cezhraničných záležitostí, a rozhodnutí agentúry ACER;
- c) v úzkej spolupráci s ostatnými regulačnými orgánmi zabezpečovať plnenie povinností ENTSO pre elektrinu a subjektu PDS EÚ podľa tejto smernice, nariadenia (EÚ) 2019/943, sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa článkov 59, 60 a 61 nariadenia (EÚ) 2019/943 a iného príslušného práva Únie vrátane práva týkajúceho sa cezhraničných záležitostí, ako aj rozhodnutí agentúry ACER a spoločne identifikovať situácie, keď si ENTSO pre elektrinu a subjektu PDS EÚ neplnia svoje príslušné povinnosti; ak regulačné orgány nie sú schopné dosiahnuť dohodu v lehote štyroch mesiacov od začatia konzultácií na účely spoločnej identifikácie neplnenia si povinností, vec sa postúpi agentúre ACER na rozhodnutie, a to podľa článku 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942;
- d) schvaľovať produkty a proces obstarávania nefrekvenčných podporných služieb;
- e) vykonávať sieťové predpisy a usmernenia prijaté podľa článkov 59, 60 a 61 nariadenia (EÚ) 2019/943, a to vnútroštátnymi opatreniami alebo podľa potreby koordinovanými regionálnymi alebo celoúniijnými opatreniami;
- f) spolupracovať v oblasti cezhraničných záležitostí s regulačným orgánom alebo orgánmi dotknutých členských štátov a s agentúrou ACER, a to najmä účasťou na práci rady regulačných orgánov agentúry ACER v zmysle článku 21 nariadenia (EÚ) 2019/942;
- g) dodržiavať a vykonávať všetky príslušné právne záväzné rozhodnutia Komisie a agentúry ACER;
- h) zabezpečovať, aby prevádzkovatelia prenosových sústav v maximálnej miere sprístupňovali kapacity spojovacích vedení v zmysle článku 16 nariadenia (EÚ) 2019/943;
- i) každoročne predkladať správu o svojej činnosti a plnení svojich povinností príslušným orgánom členských štátov, Komisii a agentúre ACER vrátane prijatých opatrení a dosiahnutých výsledkov, pokiaľ ide o každú úlohu uvedenú v tomto článku;
- j) zabezpečovať, aby medzi činnosťami spojenými s prenosom, distribúciou a dodávkou alebo inými činnosťami bez ohľadu na to, či sa týkajú elektriny, neexistovali krížové dotácie;
- k) monitorovať investičné plány prevádzkovateľov prenosových sústav a vo svojej výročnej správe poskytovať hodnotenie investičných plánov prevádzkovateľov prenosových sústav, pokiaľ ide o ich súlad s plánom rozvoja siete pre celú Úniu takéto hodnotenie môže obsahovať odporúčania na zmenu týchto investičných plánov;

**▼B**

- l) monitorovať a hodnotiť výsledky prevádzkovateľov prenosových sústav a prevádzkovateľov distribučných sústav v súvislosti s rozvojom inteligentnej siete, ktorá podporuje energetickú efektívnosť a integráciu energie z obnoviteľných zdrojov na základe obmedzeného súboru ukazovateľov, a každé dva roky zverejňovať národnú správu vrátane odporúčaní;
- m) stanovovať alebo schvaľovať normy a požiadavky na kvalitu služby a dodávok, prípadne prispievať k tomu spoločne s ostatnými príslušnými orgánmi a monitorovať dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a spoľahlivosti sústavy a preverovať ich fungovanie v minulosti;
- n) monitorovať úroveň transparentnosti vrátane veľkoobchodných cien a zabezpečovať, aby elektroenergetické podniky dodržiavali povinnosti týkajúce sa transparentnosti;
- o) monitorovať úroveň a efektívnosť otvorenosti trhu a hospodárskej súťaže na veľkoobchodnej a maloobchodnej úrovni vrátane búrz elektriny, cien pre odberateľov elektriny v domácnosti vrátane zálohových foriem platby, vplyvu zmlúv s dynamickou cenou elektriny a vplyvu prínosov z používania inteligentných meracích systémov, podielu zmenených dodávateľov, podielu odpojených odberateľov, služieb realizovaných v oblasti údržby a poplatkov za ne, vzťahu medzi cenami pre odberateľov v domácnosti a veľkoobchodnými cenami, vývoja sieťových taríf a odvodov a sťažností odberateľov elektriny v domácnostiach, ako aj akéhokoľvek narušovania alebo obmedzovania hospodárskej súťaže vrátane poskytovania akýchkoľvek relevantných informácií a nahlasovania akýchkoľvek relevantných prípadov príslušným orgánom na ochranu hospodárskej súťaže;
- p) monitorovať výskyt reštriktívnych zmluvných praktík vrátane ustanovení o exkluzivite, ktoré môžu brániť odberateľom uzatvárať zmluvy s viacerými dodávateľmi súčasne alebo obmedzovať ich možnosť zvoliť si takýto postup, a v prípade potreby informovať vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže o takýchto praktikách;
- q) monitorovať čas, za ktorý prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav zabezpečili pripojenie a opravu;
- r) spolu s ostatnými príslušnými orgánmi pomáhať pri zabezpečovaní toho, aby opatrenia na ochranu spotrebiteľa boli efektívne a aby sa presadzovali;
- s) aspoň raz ročne uverejňovať odporúčania o súlade dodávateľských cien s článkom 5 a v prípade potreby poskytovať tieto odporúčania orgánom na ochranu hospodárskej súťaže;
- t) zabezpečiť nediskriminačný prístup k údajom o spotrebe odberateľov, poskytovať údaje o spotrebe v harmonizovanom a zrozumiteľnom formáte na vnútroštátnej úrovni na nepovinné použitie a rýchly prístup k takýmto údajom podľa článkov 23 a 24 všetkým odberateľom;
- u) monitorovať vykonávanie pravidiel vzťahujúcich sa na úlohy a povinnosti prevádzkovateľov prenosových sústav, prevádzkovateľov distribučných sústav, dodávateľov a odberateľov a ďalších účastníkov trhu podľa nariadenia (EÚ) 2019/943;
- v) monitorovať investície do výrobných a uskladňovacích kapacít vzhľadom na bezpečnosť dodávok;



**▼ B**

- w) monitorovať technickú spoluprácu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav z Únie a z tretích krajín;
- x) prispievať ku kompatibilite postupov výmeny údajov pre najdôležitejšie trhové postupy na regionálnej úrovni;
- y) monitorovať dostupnosť nástrojov na porovnávanie spĺňajúce požiadavky stanovené v článku 14;
- z) monitorovať elimináciu neoprávnených prekážok a obmedzení rozvoja spotreby vlastnej vyrobenej elektriny a občianskych energetických spoločností.

2. Pokiaľ tak členský štát ustanovil, monitorovacie povinnosti podľa odseku 1 môžu vykonávať aj iné orgány ako regulačný orgán. Informácie zistené v rámci takéhoto monitorovania sa v takom prípade čo najskôr poskytnú regulačnému orgánu.

Regulačný orgán bez toho, aby boli dotknuté jeho vlastné osobitné právomoci pri plnení povinností uvedených v odseku 1, v prípade potreby konzultuje s prevádzkovateľmi prenosových sústav a prípadne aj úzko spolupracuje s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, pričom si zachováva nezávislosť a dodržiava zásady lepšej regulácie.

Žiadnym schválením zo strany regulačného orgánu alebo agentúry ACER podľa tejto smernice nie je dotknutý oprávnený výkon právomoci regulačného orgánu podľa tohto článku v budúcnosti, ani žiadne sankcie uložené inými príslušnými orgánmi alebo Komisiou.

3. Členské štáty zabezpečia, aby regulačné orgány mali právomoci, ktoré im umožňujú vykonávať povinnosti uvedené v tomto článku efektívne a rýchlo. Na tento účel má regulačný orgán minimálne tieto právomoci:

- a) vydávať záväzné rozhodnutia týkajúce sa elektroenergetických podnikov;
- b) skúmať fungovanie trhov s elektrinou a rozhodovať o všetkých potrebných a primeraných opatreniach na podporu efektívnej hospodárskej súťaže a zabezpečenie správneho fungovania trhu a ukladať tieto opatrenia. Pri skúmaní záležitostí, ktoré súvisia s právom hospodárskej súťaže, je regulačný orgán tiež oprávnený podľa potreby spolupracovať s vnútroštátnym orgánom na ochranu hospodárskej súťaže a regulátormi finančného trhu alebo s Komisiou;
- c) požadovať od elektroenergetických podnikov informácie, ktoré potrebuje na plnenie svojich úloh, vrátane odôvodnení k zamietnutiu prístupu tretích strán a informácií o opatreniach potrebných na posilnenie sústavy;
- d) elektroenergetickým podnikom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice, nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo iných príslušných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ACER, ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie, vrátane právomoci uložiť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy prípadne vertikálne integrovanému podniku sankcie za neplnenie povinností,



**▼B**

ktoré vyplývajú z tejto smernice, alebo navrhnúť uloženie takýchto sankcií vo výške do 10 % ročného obratu prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo do 10 % ročného obratu vertikálne integrovaného podniku; a

e) vykonávať primerané vyšetrovanie a vydávať pokyny na základe príslušných právomocí pri urovnávaní sporov na základe článku 60 ods. 2 a 3.

4. Regulačný orgán so sídlom v členskom štáte, v ktorom má sídlo ENTSO pre elektrinu alebo subjekt DSO EÚ, má právomoc uložiť subjektom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice, nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo iných príslušných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ACER, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhnovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie.

5. Ak bol podľa článku 44 určený nezávislý prevádzkovateľ sústavy, regulačný orgán okrem plnenia svojich povinností stanovených v odsekoch 1 a 3 tohto článku:

a) monitoruje, či si vlastníci prenosovej sústavy a nezávislý prevádzkovateľ sústavy plnia svoje povinnosti vyplývajúce z tohto článku, a ukladá sankcie za ich neplnenie v súlade s odsekom 3 písm. d);

b) monitoruje vzťahy a komunikáciu medzi nezávislým prevádzkovateľom sústavy a vlastníkom prenosovej sústavy tak, aby sa zabezpečilo plnenie povinností zo strany nezávislého prevádzkovateľa sústavy, a predovšetkým schvaľuje zmluvy a koná ako orgán na urovanie sporov medzi nezávislým prevádzkovateľom sústavy a vlastníkom prenosovej sústavy v súvislosti so sťažnosťami ktorejkoľvek strany podanej podľa článku 60 ods. 2;

c) bez toho, aby bol dotknutý postup uvedený v článku 44 ods. 2 písm. c), schvaľuje v súvislosti s prvým desaťročným plánom rozvoja siete investičné plánovanie a viacročný plán rozvoja siete, ktoré predkladá nezávislý prevádzkovateľ sústavy minimálne každé dva roky;

d) zabezpečuje, aby tarify za prístup do sústavy, ktoré vyberajú nezávislí prevádzkovatelia sústav, zahŕňali odmenu pre vlastníka alebo vlastníkov sústavy, ktorá tvorí primeranú odmenu za používanie aktív sústavy a všetky nové investície do nej za predpokladu, že sú hospodárne a efektívne;

e) má právomoc vykonávať inšpekcie v priestoroch vlastníka prenosovej sústavy a nezávislého prevádzkovateľa sústavy vrátane neohlásených inšpekcií; a

f) monitoruje využívanie poplatkov za preťaženie, ktoré vybral nezávislý prevádzkovateľ sústavy v súlade s článkom 19 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/943.

6. V prípade, že bol prevádzkovateľ prenosovej sústavy určený podľa ustanovení kapitoly VI oddielu 3, regulačnému orgánu sa okrem úloh a právomocí, ktoré mu boli uložené podľa odsekov 1 a 3 tohto článku, zveria minimálne tieto úlohy a právomoci:

**▼B**

- a) ukladať sankcie v súlade s odsekom 3 písm. d) za diskriminačné správanie v prospech vertikálne integrovaného podniku;
- b) monitorovať komunikáciu medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy a vertikálne integrovaným podnikom tak, aby sa zabezpečilo dodržiavanie povinností zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy;
- c) konať ako orgán na urovanie sporov medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prenosovej sústavy v súvislosti so sťažnosťami predloženými podľa článku 60 ods. 2;
- d) monitorovať obchodné a finančné vzťahy vrátane úverov medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prenosovej sústavy;
- e) schvaľovať všetky obchodné a finančné dohody medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prenosovej sústavy pod podmienkou, že spĺňajú trhové podmienky;
- f) v prípade oznámenia od subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu podľa článku 50 ods. 4 požadovať odôvodnenie od vertikálne integrovaného podniku, ktoré predovšetkým zahŕňa dôkazy preukazujúce, že nenastal žiadny prípad diskriminačného správania v prospech vertikálne integrovaného podniku;
- g) vykonávať inšpekcie, aj neohlásené, v priestoroch vertikálne integrovaného podniku a prevádzkovateľa prenosovej sústavy; a
- h) zverovať všetky alebo osobitné úlohy prevádzkovateľa prenosovej sústavy nezávislému prevádzkovateľovi sústavy vymenovanému podľa článku 44 v prípade, že si prevádzkovateľ prenosovej sústavy sústavne neplní povinnosti, ktoré vyplývajú z tejto smernice, a to najmä v prípade opakovaného diskriminačného správania v prospech vertikálne integrovaného podniku.

7. Okrem prípadov, keď je na stanovovanie a schvaľovanie podmienok alebo metodík vykonávania sieťových predpisov a usmernení podľa kapitoly VII nariadenia (EÚ) 2019/943 v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/942 oprávnená agentúra ACER z dôvodu ich koordinovanej povahy, regulačné orgány sú zodpovedné aspoň za stanovovanie alebo schvaľovanie národných metodík používaných na výpočet alebo stanovenie podmienok, a to v dostatočnom predstihu pred tým, ako nadobudnú účinnosť, pre:

- a) pripojenie a prístup do vnútroštátnych sústav vrátane taríf za prenos a distribúciu alebo ich metodík, pričom tieto tarify alebo metodiky musia umožniť potrebné investície do sústav tak, aby sa nimi zabezpečila prevádzkyschopnosť sústav;

**▼ B**

b) poskytovanie podporných služieb, ktoré sa uskutočňujú najhospodárnejším spôsobom a poskytujú vhodné stimuly pre užívateľov sústav, aby udržiavali v rovnováhe svoj odber a dodávky, pričom sú takéto podporné služby sa musia poskytovať spravodlivým a nediskriminačným spôsobom a musia byť založené na objektívnych kritériách; a

c) prístup do cezhraničných infraštruktúr vrátane postupov na pridelovanie kapacity a riadenie v prípade preťaženia.

8. Metodiky alebo podmienky uvedené v odseku 7 sa zverejnia.

9. Aby sa zvýšila transparentnosť na trhu a aby sa všetkým zainteresovaným stranám poskytli všetky potrebné informácie, rozhodnutia alebo návrhy rozhodnutí o prenosových alebo distribučných tarifách v zmysle článku 60 ods. 3, musia regulačné orgány sprístupniť verejnosti podrobné metodiky a príslušné náklady použité na výpočet príslušných sieťových taríf a zachovať pritom dôvernosť obchodne citlivých informácií.

10. Regulačné orgány monitorujú riadenie preťaženia národných elektrizačných sústav vrátane spojovacích vedení a uplatňovanie pravidiel riadenia preťaženia. Na tento účel prevádzkovatelia prenosovej sústavy alebo organizátori trhu predložia regulačným orgánom svoje pravidlá riadenia preťaženia vrátane pridelovania kapacity. Regulačné orgány môžu požiadať o zmenu týchto pravidiel.

### Článok 60

#### Rozhodnutia a sťažnosti

1. Regulačné orgány majú právomoc v prípade potreby od prevádzkovateľov prenosových a distribučných sústav vyžadovať, aby v prípade potreby upravili podmienky vrátane taríf alebo metodík uvedených v článku 59 tejto smernice s cieľom zabezpečiť ich primeranosť a uplatňovanie nediskriminačným spôsobom, v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2019/943. Regulačné orgány majú v prípade oneskorenia stanovovania prenosových a distribučných taríf právomoc stanoviť alebo schváliť predbežné prenosové a distribučné tarify alebo metodiky a rozhodnúť o vhodných kompenzačných opatreniach, ak sa konečné prenosové a distribučné tarify alebo metodiky líšia od týchto predbežných taríf alebo metodík.

2. Každá strana, ktorá podá sťažnosť na prevádzkovateľa prenosovej alebo distribučnej sústavy v súvislosti s povinnosťami prevádzkovateľa podľa tejto smernice, sa môže s touto sťažnosťou obrátiť na regulačný orgán, ktorý koná ako orgán na urovanie sporov a vydá rozhodnutie do dvoch mesiacov od doručenia sťažnosti. Táto lehota sa môže predĺžiť o dva mesiace, ak regulačný orgán požaduje ďalšie informácie. Takto predĺžená lehota sa môže ďalej predĺžiť so súhlasom sťažovateľa. Rozhodnutie regulačného orgánu je záväzné, pokiaľ sa nezruší v odvolacom konaní.

**▼B**

3. Každá strana, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie o metodikách prijaté podľa článku 59 a ktorá má v tejto súvislosti právo podať sťažnosť, alebo v prípade, že má regulačný orgán povinnosť konzultovať navrhnuté tarify alebo metodiky, môže do dvoch mesiacov, alebo v kratšej lehote, ak tak stanovia členské štáty, od uverejnenia rozhodnutia alebo návrhu na rozhodnutie podať sťažnosť a požiadať o preskúmanie. Takáto sťažnosť nemá odkladný účinok.

4. Členské štáty vytvoria vhodné a efektívne mechanizmy na reguláciu, kontrolu a transparentnosť, aby sa zabránilo akémukoľvek zneužívaniu dominantného postavenia, najmä na ujmu spotrebiteľov, a predátorskému správaniu. V týchto mechanizmoch sa zohľadnia ustanovenia ZFEÚ, najmä jej článku 102.

5. Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade, že sa nedodrжали pravidiel o zachovávaní dôvernosti informácií uložené touto smernicou, prijali v súlade s vnútroštátnym právom proti zodpovedným fyzickým alebo právnickým osobám vhodné opatrenia vrátane správnych opatrení alebo trestných konaní.

6. Sťažnosťami uvedenými v odsekoch 2 a 3 nie je dotknuté vykonávanie práv na odvolanie podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva.

7. Rozhodnutia, ktoré prijímajú regulačné orgány, musia byť plne odôvodnené a opodstatnené, aby umožňovali súdne preskúmanie. Rozhodnutia sú verejne dostupné, pričom zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

8. Členské štáty zabezpečia, aby boli na vnútroštátnej úrovni vhodné mechanizmy, v rámci ktorých môže strana dotknutá rozhodnutím regulačného orgánu podať odvolanie na subjekt nezávislý od zúčastnených strán a od akejkolvek vlády.

*Článok 61***Regionálna spolupráca regulačných orgánov v oblasti cezhraničných záležitostí**

1. Regulačné orgány sa úzko radia a spolupracujú, najmä v rámci agentúry ACER, a agentúre ACER i sebe navzájom poskytujú informácie potrebné na plnenie ich úloh vyplývajúcich z tejto smernice. Prijímajúci orgán zabezpečuje rovnakú úroveň dôvernosti vymenených informácií, aká sa požaduje od poskytujúceho orgánu.

2. Regulačné orgány spolupracujú minimálne na regionálnej úrovni s cieľom:

a) podporiť prijatie prevádzkových opatrení zameraných na umožnenie optimálneho riadenia sústavy, presadenie spoločných búrz elektriny a pridelovania cezhraničnej kapacity a dosiahnutie primeranej úrovne kapacity prepojenia, a to aj prostredníctvom nových prepojení v rámci regiónu a medzi regiónmi, s cieľom umožniť rozvoj efektívnej hospodárskej súťaže a zvýšiť bezpečnosť dodávok bez diskriminácie medzi dodávateľmi v rôznych členských štátoch;

**▼ B**

- b) koordinovať spoločný dohľad nad subjektmi plniacimi funkcie na regionálnej úrovni;
  - c) koordinovať v spolupráci s ostatnými zapojenými orgánmi spoločný dohľad nad vnútroštátnym, regionálnym a európskym posudzovaním primeranosti zdrojov;
  - d) koordinovať vypracovanie všetkých sieťových predpisov a usmernení pre príslušných prevádzkovateľov prenosových sústav a ostatných účastníkov trhu; a
  - e) koordinovať vypracovanie pravidiel týkajúcich sa riadenia preťaženia.
3. Regulačné orgány majú právo uzatvárať medzi sebou dohody o spolupráci s cieľom podporiť regulačnú spoluprácu.
4. Činnosti uvedené v odseku 2 sa vykonávajú podľa potreby v konzultácii s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a bez toho, aby boli dotknuté ich konkrétne právomoci.
5. Komisia je splnomocnená prijať delegované akty v súlade s článkom 67 s cieľom doplniť túto smernicu stanovením usmernení o rozsahu povinností regulačných orgánov, pokiaľ ide o ich vzájomnú spoluprácu a spoluprácu s agentúrou ACER.

*Článok 62***Povinnosti a právomoci regulačných orgánov vo vzťahu k regionálnym koordinačným centrá**

1. Regionálne regulačné orgány regiónu prevádzky sústavy, v ktorom je zriadené regionálne koordinačné centrum, v úzkej vzájomnej koordinácii:
- a) schvaľujú návrh na zriadenie regionálnych koordinačných centier v súlade s článkom 35 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/943;
  - b) schvaľujú náklady súvisiace s činnosťou regionálnych koordinačných centier, ktoré znášajú prevádzkovatelia prenosových sústav a ktoré sa zohľadňujú pri výpočte taríf za predpokladu, že sú rozumné a primerané;
  - c) schvaľujú postup kooperatívneho rozhodovania;
  - d) zabezpečujú, aby boli regionálne koordinačné centrá vybavené ľudskými, technickými, materiálnymi a finančnými zdrojmi potrebnými na plnenie povinností podľa tejto smernice a vykonávali svoje funkcie nezávisle a nestranne;
  - e) navrhujú spoločne s ostatnými regulačnými orgánmi regiónu prevádzky sústavy prípadné ďalšie úlohy a dodatočné právomoci, ktoré by členské štáty regiónu prevádzky sústavy mali udeliť regionálnym koordinačným centrá;

**▼B**

f) zabezpečujú plnenie povinností podľa tejto smernice a iného príslušného práva Únie, najmä pokiaľ ide o cezhraničné záležitosti, a spoločne identifikujú situácie, keď si regionálne koordinačné centrá neplnia povinnosti; ak regulačné orgány nie sú schopné dosiahnuť dohodu v lehote štyroch mesiacov od začatia konzultácií na účely spoločnej identifikácie neplnenia si povinností, vec sa postúpi na rozhodnutie agentúry ACER, a to podľa článku 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942;

g) monitorujú koordináciu systému a každoročne o tom informujú agentúru ACER v súlade s článkom 46 nariadenia (EÚ) 2019/943.

2. Členské štáty zabezpečia, aby regulačné orgány mali právomoci, ktoré im umožňujú vykonávať povinnosti uvedené v odseku 1 efektívne a rýchlo. Na tento účel majú regulačné orgány minimálne tieto právomoci:

a) požadovať informácie od regionálnych koordinačných centier;

b) v priestoroch regionálnych koordinačných centier vykonávať kontroly vrátane neohlásených kontrol;

c) vydávať spoločné záväzné rozhodnutia týkajúce sa regionálnych koordinačných centier.

3. Regulačný orgán so sídlom v členskom štáte, v ktorom sídli regionálne koordinačné centrum, má právomoc ukladať subjektom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice, nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo iných príslušných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ACER, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie.

*Článok 63***Súlad so sieťovými predpismi a usmerneniami**

1. Každý regulačný orgán a Komisia môžu požiadať agentúru ACER o stanovisko k súladu rozhodnutia prijatého regulačným orgánom so sieťovými predpismi a usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo v kapitole VII nariadenia (EÚ) 2019/943.

2. Agentúra ACER poskytuje svoje stanovisko regulačnému orgánu, ktorý oň požiadal, alebo Komisii a regulačnému orgánu, ktorý prijal dané rozhodnutie, do troch mesiacov od dátumu doručenia žiadosti.

3. Ak regulačný orgán, ktorý prijal rozhodnutie, nevyhoví stanovisku agentúry ACER do štyroch mesiacov od dátumu doručenia tohto stanoviska, agentúra ACER o tom informuje Komisiu.

4. Každý regulačný orgán môže informovať Komisiu, ak usúdi, že rozhodnutie, ktoré sa týka cezhraničného obchodu, prijaté iným regulačným orgánom nie je v súlade so sieťovými predpismi a usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo v kapitole VII nariadenia (EÚ) 2019/943, a to do dvoch mesiacov odo dňa prijatia tohto rozhodnutia.

**▼B**

5. Ak Komisia do dvoch mesiacov odvtedy, ako ju informovala agentúra ACER podľa odseku 3 alebo regulačný orgán podľa odseku 4, alebo z vlastného podnetu, do troch mesiacov odo dňa prijatia rozhodnutia zistí, že rozhodnutie regulačného orgánu vyvoláva závažné pochybnosti, čo sa týka jeho súladu so sieťovými predpismi a usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo v kapitole VII nariadenia (EÚ) 2019/943, môže rozhodnúť o podrobnejšom preskúmaní veci. V takomto prípade vyzve regulačný orgán a strany konania pred regulačným orgánom, aby predložili svoje pripomienky.

6. Ak Komisia prijme rozhodnutie podrobnejšie vec preskúmať, najneskôr do štyroch mesiacov od prijatia takéhoto rozhodnutia vydá konečné rozhodnutie:

- a) nevzniesť námietky voči rozhodnutiu regulačného orgánu alebo
- b) vyžadujúce, aby dotknutý regulačný orgán vzal späť svoje rozhodnutie z dôvodu jeho nesúladu so sieťovými predpismi a usmerneniami.

7. Ak Komisia neprijme rozhodnutie podrobnejšie vec preskúmať alebo konečné rozhodnutie v lehotách stanovených v odsekoch 5 a 6, považuje sa to za nevznesenie námietok voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

8. Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o späťvzatí svojho rozhodnutia do dvoch mesiacov a informuje o tom Komisiu.

9. Komisia je splnomocnená prijať delegované akty v súlade s článkom 67 dopĺňujúce túto smernicu stanovením usmernení ustanovujúcich podrobné pravidlá postupu, ktorý sa má dodržiavať pri uplatňovaní tohto článku.

*Článok 64***Vedenie záznamov**

1. Členské štáty od dodávateľov vyžadujú, aby počas minimálne piatich rokov uchovávali k dispozícii pre vnútroštátne orgány vrátane regulačného orgánu, vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže a Komisiu na účely plnenia ich úloh príslušné údaje o všetkých transakciách týkajúcich sa zmlúv o dodávke elektriny a derivátov elektriny s veľkoobchodnými odberateľmi a s prevádzkovateľmi prenosových sústav.

2. Tieto údaje obsahujú podrobné informácie o charakteristikách príslušných transakcií, ako napríklad dĺžka trvania, pravidlá dodávky a zúčtovania, množstvo, dátumy a časy realizácie a ceny transakcií a spôsoby identifikácie príslušných veľkoobchodných odberateľov, ako aj podrobné informácie o všetkých nezúčtovaných zmluvách o dodávke elektriny a derivátoch elektriny.

3. Pod podmienkou, že sa nezverejnia citlivé obchodné informácie o jednotlivých účastníkoch trhu alebo transakciách, môže regulačný orgán rozhodnúť, že časti týchto informácií sprístupní účastníkom trhu. Tento odsek sa nevzťahuje na informácie o finančných nástrojoch, ktoré patria do pôsobnosti smernice 2014/65/EÚ.



**▼B**

4. Z tohto článku nevyplývajú pre subjekty, ktoré patria do pôsobnosti smernice 2014/65/EÚ, vo vzťahu k orgánom uvedeným v odseku 1 nijaké ďalšie povinnosti.

5. Ak orgány uvedené v odseku 1 potrebujú prístup k údajom, ktoré uchovávajú subjekty, ktoré patria do pôsobnosti smernice 2014/65/EÚ, požadované údaje im poskytnú orgány zodpovedné podľa uvedenej smernice.

*KAPITOLA VIII**ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**Článok 65***Rovnaké podmienky hospodárskej súťaže**

1. Opatrenia, ktoré môžu členské štáty podľa tejto smernice prijať, aby zabezpečili rovnaké podmienky hospodárskej súťaže, musia byť v súlade so ZFEÚ, najmä jej článkom 36, a právom Únie.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 musia byť primerané, nediskriminačné a transparentné. Uvedené opatrenia môžu nadobudnúť účinnosť až po tom, ako sa oznámia Komisii a tá ich schváli.

3. Komisia koná na základe oznámenia uvedeného v odseku 2 do dvoch mesiacov od jeho doručenia. Uvedená lehota začne plynúť od nasledujúceho dňa po doručení všetkých informácií. Ak Komisia v uvedenej dvojmesačnej lehote nekoná, považuje sa to za nevznesenie námietok voči oznámeným opatreniam.

*Článok 66***Výnimky**

1. Členské štáty, ktoré môžu preukázať, že existujú závažné ťažkosti pri fungovaní ich malých prepojených sústav a malých izolovaných sústav, môžu požiadať Komisiu o výnimku z príslušných ustanovení článkov 7 a 8 kapitol IV, V, a VI.

Malé izolované sústavy a Francúzsko na účely Korziky môžu požiadať aj o výnimku z článkov 4, 5 a 6.

Komisia pred prijatím rozhodnutia informuje o takýchto žiadostiach členské štáty, pričom zohľadňuje zachovávanie dôvernosti informácií.

2. Výnimky udelené Komisiou, ako sa uvádza v odseku 1, musia byť časovo obmedzené a musia sa na ne vzťahovať podmienky zamerané na zintenzívnenie hospodárskej súťaže na vnútorného trhu a jeho integráciu, a zabezpečenie toho, aby tieto výnimky nevytvárali prekážky prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov, zvýšeniu flexibility, uskladňovaniu energie, elektromobilite a riadeniu odberu.

V prípade najvzdialenejších regiónov v zmysle článku 349 ZFEÚ, ktoré nemôžu byť prepojené s trhmi Únie s elektrinou, výnimka nesmie byť časovo obmedzená a musia sa ňu vzťahovať podmienky zamerané na zabezpečenie toho, aby sa ňou nevytvárali prekážky prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov.

**▼B**

Rozhodnutia o udelení výnimiek sa uverejňujú v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

3. Článok 43 sa nevzťahuje na Cyprus, Luxembursko a Maltu. Na Maltu sa nevzťahujú ani články 6 a 35 a na Cyprus sa nevzťahujú články 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50 a 52.

Na účely článku 43 ods. 1 písm. b) sa pojem „podnik, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť“ nevzťahuje na koncových odberateľov, ktorí priamo alebo prostredníctvom podnikov, nad ktorými vykonávajú kontrolu samostatne alebo spoločne s inými, vykonávajú v súvislosti s elektrinou výrobnú a/alebo dodávateľskú činnosť, za predpokladu, že koncoví odberatelia sú aj po zohľadnení ich podielov elektriny vyrobenej v kontrolovaných podnikoch v celoročnom priemere čistými spotrebiteľmi elektriny a že hospodárska hodnota elektriny, ktorú predávajú tretím stranám, je v porovnaní s ich inými obchodnými operáciami nepatrná.

4. Na Cyprus a Korziku sa do 1. januára 2025 alebo neskoršieho dátumu uvedeného v rozhodnutí podľa odseku 1 tohto článku nevzťahuje článok 5.

5. Článok 4 sa nevzťahuje na Maltu do 5. júla 2027. Toto obdobie môže byť predĺžené o ďalšie obdobie nepresahujúce osem rokov. Predĺženie o ďalšie obdobie sa vykoná v súlade s rozhodnutím uvedeným v odseku 1.

#### Článok 67

##### Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 61 ods. 5 a článku 63 ods. 9 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od 4. júla 2019.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 61 ods. 5 a v článku 63 ods. 9 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ruší delegovanie v ňom uvedenej právomoci. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia vedie konzultácie s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 61 ods. 5 a článku 63 ods. 9 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku do dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.



### Článok 68

#### Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Týmto výborom je výbor v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

### Článok 69

#### Monitorovanie Komisie, preskúvanie a podávanie správ

1. Komisia monitoruje a preskúmava uplatňovanie tejto smernice a Európskemu parlamentu a Rade podáva správu o celkovom pokroku ako prílohu k správe o stave energetickej únie uvedenej v článku 35 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
2. Komisia do 31. decembra 2025 preskúma vykonávanie tejto smernice a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade. V prípade potreby Komisia predloží legislatívny návrh spolu so správou alebo po jej predložení.

V rámci preskúmania Komisia posúdi najmä to, či sú odberatelia, najmä zraniteľní odberatelia alebo odberatelia v energetickej chudobe, primerane chránení podľa tejto smernice.

### Článok 70

#### Zmeny smernice 2012/27/EÚ

Smernica 2012/27/EÚ sa mení takto:

1. Článok 9 sa mení takto:

- a) názov sa nahrádza takto:

**„Meranie zemného plynu“;**

- b) v odseku 1 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa v miere, v akej je to technicky možné, finančne rozumné a primerané k možným úsporám energie, poskytli koncovým odberateľom zemného plynu individuálne meradlá za konkurencieschopné ceny, ktoré presne zobrazujú skutočnú spotrebu energie koncových odberateľov a poskytujú informácie o skutočnej dobe využívania.“;

- c) odsek 2 sa mení takto:

- i) úvodná veta sa nahrádza takto:

„2. Ak sa v rozsahu, v akom členské štáty inštalujú inteligentné meracie systémy a zavádzajú inteligentné meracie zariadenia pre zemný plyn v súlade so smernicou 2009/73/ES:“;

- ii) vypúšťajú sa písmená c) a d).

2. Článok 10 sa mení takto:

- a) názov sa nahrádza takto:

**▼B****„Informácie o vyúčtovaní zemného plynu“;**

b) v odseku 1 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„1. Ak koncoví odberatelia nemajú inteligentné meracie zariadenia uvedené v smernici 2009/73/ES, členské štáty do 31. decembra 2014 zabezpečia, aby informácie o vyúčtovaní spotreby zemného plynu boli spoľahlivé, presné a založené na skutočnej spotrebe v súlade s bodom 1.1 prílohy VII, ak je to technicky možné a ekonomicky opodstatnené.“;

c) v odseku 2 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„2. Meracie zariadenia nainštalované v súlade so smernicou 2009/73/ES umožnia poskytnutie presných informácií o vyúčtovaní založených na skutočnej spotrebe. Členské štáty zabezpečia, aby mali koncoví odberatelia možnosť jednoduchého prístupu k doplňujúcim informáciám o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach, ktoré im umožnia podrobnú vlastnú kontrolu.“

3. V článku 11 sa názov nahrádza takto:

**„Náklady na prístup k informáciám o meraní a vyúčtovaní spotreby zemného plynu“**

4. V článku 13 sa slová „článkov 7 až 11“ nahrádzajú slovami „článkov 7 až 11a“.

5. Článok 15 sa mení takto:

a) odsek 5 sa mení takto:

i) prvý a druhý pododsek sa vypúšťajú;

ii) tretí pododsek sa nahrádza takto:

„Prevádzkovatelia prenosovej sústavy a prevádzkovatelia distribučnej sústavy musia spĺňať požiadavky stanovené v prílohe XII.“;

b) odsek 8 sa vypúšťa.

6. V prílohe VII sa nadpis nahrádza takto:

„Minimálne požiadavky na vyúčtovanie a informácie o vyúčtovaní na základe skutočnej spotreby zemného plynu“.

*Článok 71***Transpozícia**

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 2 až 5, článkom 6 ods. 2 a 3, článkom 7 ods. 1, článkom 8 ods. 2 písm. j) a l), článkom 9 ods. 2, článkom 10 ods. 2 až 12, článkami 11 až 24, článkami 26, 28 a 29, článkami 31 až 34 a 36, článkom 38 ods. 2, článkami 40 a 42, článkom 46 ods. 2 písm. d), článkami 51 a 54, článkami 57 až 59, článkami 61 až 63, článkom 70 bodmi 1 až 3, bodom 5 písm. b) a bodom 6 a prílohami I a II do 31. decembra 2020. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení.

Členské štáty však uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s:

**▼B**

a) článkom 70 bodom 5 písm. a) do 31. decembra 2019;

b) článkom 70 bodom 4 do 25. októbra 2020.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v existujúcich zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

*Článok 72***Zrušenie**

Smernica 2009/72/ES sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2021 bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smernice do vnútroštátneho práva a dátumov jej uplatňovania, ktoré sú uvedené v prílohe III.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe IV.

*Článok 73***Nadobudnutie účinnosti**

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 2, článok 8 ods. 1, článok 8 ods. 2 písm. a) až i) a k), článok 8 ods. 3 a 4, článok 9 ods. 1, 3, 4 a 5, článok 10 ods. 2 až 10, články 25, 27, 30, 35 a 37, článok 38 ods. 1, 3 a 4, články 39, 41, 43, 44 a 45, článok 46 ods. 1, článok 46 ods. 2 písm. a), b), c) a e) až h), článok 46 ods. 3 až 6, články 47 až 50, články 52, 53, 55, 56, 60, 64 a 65 sa uplatňujú od 1. januára 2021.

Článok 70 body 1 až 3, bod 5 písm. b) a bod 6 sa uplatňujú od 1. januára 2021.

Článok 70 bod 5 písm. a) sa uplatňuje od 1. januára 2020.

Článok 70 bod 4 sa uplatňuje od 26. októbra 2020.

*Článok 74***Adresáti**

Táto smernica je určená členským štátom.



## PRÍLOHA I

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA VYÚČTOVANIE A INFORMÁCIE  
O VYÚČTOVANÍ

1. Minimálne informácie uvedené na faktúre a v informáciách o vyúčtovaní
  - 1.1. Na faktúrach pre koncových odberateľov sa musia výrazne uviesť a zreteľne odlišiť od ostatných častí faktúry tieto hlavné informácie:
    - a) cena, ktorá sa má zaplatiť a rozpis položiek, ak je to možné, spolu s jasným vyhlásením, že všetky zdroje energie môžu tiež využívať stimuly, ktoré neboli financované z odvodov uvedených v rozpise položiek;
    - b) dátum splatnosti faktúry;
  - 1.2. Na faktúrach a v informáciách o vyúčtovaní pre koncových odberateľov sa musia výrazne uviesť a zreteľne odlišiť od ostatných častí faktúry tieto hlavné informácie:
    - a) spotreba elektriny za fakturačné obdobie;
    - b) názov a kontaktné údaje dodávateľa vrátane linky zákazníckej podpory a emailovej adresy;
    - c) názov tarify;
    - d) podľa okolností dátum ukončenia zmluvy;
    - e) informácie o možnosti zmeny dodávateľa a jej výhodách;
    - f) kód na účely zmeny koncového dodávateľa alebo jedinečný identifikačný kód odberného miesta koncového odberateľa;
    - g) informácie o právach koncových odberateľov, pokiaľ ide o mimosúdne urovanie sporov vrátane kontaktných údajov zodpovedného subjektu podľa článku 26;
    - h) jednotné kontaktné miesto uvedené v článku 25;
    - i) odkaz na miesto, kde možno nájsť nástroje na porovnanie podľa článku 14.
  - 1.3. Ak sú faktúry založené na skutočnej spotrebe alebo na diaľkovom odpočte prevádzkovateľom, koncovým odberateľom sa priamo na faktúrach a pravidelných vyúčtovaniach, vo forme prílohy alebo odkazu sprístupnia tieto informácie:
    - a) grafické porovnanie aktuálnej spotreby elektriny koncového odberateľa so spotrebou koncového odberateľa za to isté obdobie minulého roka;
    - b) kontaktné informácie spotrebiteľských organizácií, energetických agentúr alebo podobných subjektov vrátane webových adries, od ktorých možno získať informácie o dostupných opatreniach na zvýšenie energetickej účinnosti elektrických zariadení;
    - c) porovnania s priemerným štandardizovaným alebo referenčným koncovým odberateľom v danej užívateľskej kategórii.
2. Frekvencia vyúčtovania a poskytovania informácií o vyúčtovaní:
  - a) vyúčtovanie na základe skutočnej spotreby sa uskutočňuje aspoň raz ročne;

## ▼B

- b) ak koncový odberateľ nemá meradlo umožňujúce diaľkový odpočet prevádzkovateľom alebo ak sa koncový odberateľ aktívne rozhodol vypnúť diaľkový odpočet v súlade s vnútroštátnym právom, presné informácie o vyúčtovaní založené na skutočnej spotrebe sa koncovému odberateľovi poskytnú aspoň raz za šesť mesiacov alebo raz za tri mesiace na požiadanie alebo ak sa koncový odberateľ rozhodol pre elektronické vyúčtovanie;
- c) ak koncový odberateľ nemá meradlo umožňujúce diaľkový odpočet prevádzkovateľom alebo ak sa koncový odberateľ aktívne rozhodol vypnúť diaľkový odpočet v súlade s vnútroštátnym právom, povinnosti uvedené v písmenách a) a b) možno splniť systémom pravidelného samoodpočtu koncovými odberateľmi, čím koncový odberateľ oznámi prevádzkovateľovi odčítaný stav svojho meradla; vyúčtovanie alebo informácie o vyúčtovaní možno založiť na odhade spotreby alebo paušálnej sadzbe len v prípade, keď koncový odberateľ neposkytol odpočet stavu meradla za dané účtovacie obdobie;
- d) ak má koncový odberateľ meradlo umožňujúce diaľkový odpočet prevádzkovateľom, presné informácie o vyúčtovaní založené na skutočnej spotrebe sa poskytnú aspoň raz mesačne; takéto informácie môžu byť sprístupnené aj na internete a aktualizované tak často, ako to umožňujú použité meracie zariadenia a systémy.

## 3. Rozpis položiek konečnej zákaznickej ceny

Zákaznícka cena sa skladá z týchto troch zložiek: zložka energia a jej dodávka, zložka sieť (prenos a distribúciu) a zložka, ktorú tvoria dane, odvody, a poplatky.

Ak sa vo faktúrach uvádza rozpis položiek konečnej zákaznickej ceny, v celej Únii sa používa spoločné vymedzenie troch zložiek tohto rozpisu stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1952 <sup>(1)</sup>.

## 4. Prístup k doplňujúcim informáciám o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach:

Členské štáty vyžadujú, aby boli doplňujúce informácie o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach, pokiaľ sú dostupné, na žiadosť koncového odberateľa sprístupnené dodávateľovi alebo poskytovateľovi služby, ktorého určí koncový odberateľ.

Ak má koncový odberateľ zavedené meradlo umožňujúce diaľkový odpočet prevádzkovateľom, musí mať jednoduchý prístup k doplňujúcim informáciám o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach, ktoré mu umožnia podrobnú vlastnú kontrolu.

Doplňujúce informácie o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach zahŕňajú:

- a) súhrnné údaje aspoň za tri predchádzajúce roky alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke elektriny, ak je kratšie. Údaje musia zodpovedať obdobiam, za ktoré boli vystavené pravidelné informácie o vyúčtovaní; a
- b) podrobné údaje podľa času spotreby za ktorýkoľvek deň, týždeň, mesiac a rok, ktoré sú sprístupnené koncovému odberateľovi bez zbytočného odkladu cez internet alebo rozhranie meradla za obdobie minimálne 24 predchádzajúcich mesiacov alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke elektriny, ak je kratšie.

<sup>(1)</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1952 z 26. októbra 2016 o európskej štatistike cien zemného plynu a elektriny a o zrušení smernice 2008/92/ES (Ú. v. EÚ L 311, 17.11.2016, s. 1).



**▼B**

## 5. Informovanie o zdrojoch energie

Dodávatelia na faktúrach uvedú podiel každého zo zdrojov elektriny, ktorú koncový odberateľ nakúpil v rámci zmluvy o dodávke elektriny (informovanie na úrovni produktu).

Koncovým odberateľom sa sprístupnia na faktúrach a v rámci informácií o vyúčtovaní, vo forme prílohy alebo odkazu tieto informácie:

- a) podiel každého zdroja energie na celkovom energetickom mixe dodávateľa (na vnútroštátnej úrovni, a to v členskom štáte, v ktorom bola zmluva o dodávke elektriny uzatvorená, ako aj na úrovni dodávateľa, ak daný dodávateľ pôsobí vo viacerých členských štátoch) za predchádzajúci rok zrozumiteľným a jasne porovnateľným spôsobom;
- b) informácie o vplyvoch na životné prostredie, aspoň v podobe údajov o emisiách CO<sub>2</sub> a rádioaktívnom odpade, ktorý vznikol pri výrobe elektriny z celkového energetického mixu dodávateľa za predchádzajúci rok;

Pokiaľ ide o druhý pododsek písm. a) v súvislosti s elektrinou získavanou prostredníctvom výmeny elektriny alebo dovozu od podniku, ktorý sa nachádza mimo Únie, možno použiť súhrnné číselné údaje poskytnuté pri takejto výmene alebo príslušným podnikom za predchádzajúci rok.

Pri vykazovaní elektriny z vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla sa môže použiť potvrdenie o pôvode (záruka pôvodu) v zmysle článku 14 ods. 10 smernice 2012/27/EÚ. Vykazovanie elektriny z obnoviteľných zdrojov sa vykonáva pomocou potvrdenia o pôvode okrem prípadov stanovených v článku 19 ods. 8 písm. a) a b) smernice (EÚ) 2018/2001.

Regulačný orgán alebo iný príslušný vnútroštátny orgán prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby informácie, ktoré dodávatelia poskytnú koncovým odberateľom podľa tohto bodu, boli spoľahlivé a aby boli na vnútroštátnej úrovni jasne porovnateľné.

*PRÍLOHA II*

## INTELIGENTNÉ MERACIE SYSTÉMY

1. Členské štáty zabezpečia na svojom území zavedenie inteligentných meracích systémov, ktoré môžu byť predmetom ekonomického hodnotenia všetkých dlhodobých nákladov a prínosov pre trh a jednotlivých spotrebiteľov alebo otázky, ktorá forma inteligentného merania je ekonomicky výhodná a nákladovo efektívna a aký časový harmonogram ich rozmiestnenia je reálny.
2. Takéto hodnotenie musí zohľadňovať metodiku analýzy nákladov a prínosov a minimálne funkcie inteligentných meracích systémov stanovených v odporúčaní Komisie 2012/148/EÚ <sup>(1)</sup>, ako aj najlepšie dostupné techniky na zaistenie maximálnej miery kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov.
3. V závislosti od uvedeného hodnotenia členské štáty alebo ak tak členské štáty stanoví, určený príslušný orgán, pripraví harmonogram s cieľom do desať rokov na zavedenie inteligentných meracích systémov. Ak je zavedenie inteligentných meracích zariadení zhodnotených pozitívne, inteligentné meracie zariadenia sa nainštalujú aspoň pre 80 % koncových odberateľov buď do siedmich rokov od dátumu pozitívneho hodnotenia alebo do roku 2024 v prípade tých členských štátov, ktoré začali systematické zavádzanie inteligentných meracích systémov ešte pred 4. júlom 2019.

<sup>(1)</sup> Odporúčanie Komisie 2012/148/EÚ z 9. marca 2012 o pripravách na zavádzanie inteligentných meracích systémov (Ú. v. EÚ L 73, 13.3.2012, s. 9).

**▼B***PRÍLOHA III*LEHOTY NA TRANZPOZÍCIU DO VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA  
A DÁTUM UPLATŇOVANIA

(POĎĽA ČLÁNKU 72)

Smernica	Lehota na transpozíciu	Dátum uplatňovania
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55)	3.marec 2011	3.september 2009



## PRÍLOHA IV

## TABUĽKA ZHODY

Smernica 2009/72/ES	Táto smernica
článok 1	článok 1
článok 2	článok 2
—	článok 3
článok 33 a článok 41	článok 4
—	článok 5
článok 32	článok 6
článok 34	článok 7
článok 7	článok 8
článok 8	—
článok 3 ods. 1	článok 9 ods. 1
článok 3 ods. 2	článok 9 ods. 2
článok 3 ods. 6	článok 9 ods. 3
článok 3 ods. 15	článok 9 ods. 4
článok 3 ods. 14	článok 9 ods. 5
článok 3 ods. 16	—
článok 3 ods. 4	článok 10 ods. 1
príloha I bod 1 písm. a)	článok 10 ods. 2 a 3
príloha I bod 1 písm. b)	článok 10 ods. 4
príloha I bod 1 písm. c)	článok 10 ods. 5
príloha I bod 1 písm. d)	článok 10 ods. 6 a 8
—	článok 10 ods. 7
príloha I bod 1 písm. f)	článok 10 ods. 9
príloha I bod 1 písm. g)	článok 10 ods. 10
článok 3 ods. 7	článok 10 ods. 11
príloha I bod 1 písm. j)	článok 10 ods. 12
článok 3 ods. 10	—
článok 4	—
článok 5	—
článok 6	—
—	článok 11
článok 3 ods. 5 písm. a) a príloha I bod 1 písm. e)	článok 12
—	článok 13
—	článok 14
—	článok 15

▼B

Smernica 2009/72/ES	Táto smernica
—	článok 16
—	článok 17
—	článok 18
článok 3 ods. 11	článok 19 ods. 1
—	článok 19 ods. 2 až 6
—	článok 20
—	článok 21
—	článok 22
—	článok 23
—	článok 24
článok 3 ods. 12	článok 25
článok 3 ods. 13	článok 26
článok 3 ods. 3	článok 27
článok 3 ods. 7	článok 28 ods. 1
článok 3 ods. 8	článok 28 ods. 2
—	článok 29
článok 24	článok 30
článok 25	článok 31
—	článok 32
—	článok 33
—	článok 34
článok 26	článok 35
—	článok 36
článok 27	článok 37
článok 28	článok 38
článok 29	článok 39
článok 12	článok 40 ods. 1
—	článok 40 ods. 2 až 8
článok 16	článok 41
článok 23	článok 42
článok 9	článok 43
článok 13	článok 44
článok 14	článok 45
článok 17	článok 46
článok 18	článok 47
článok 19	článok 48
článok 20	článok 49

▼B

Smernica 2009/72/ES	Táto smernica
článok 21	článok 50
článok 22	článok 51
článok 10	článok 52
článok 11	článok 53
—	článok 54
článok 30	článok 55
článok 31	článok 56
článok 35	článok 57
článok 36	článok 58
článok 37 ods. 1	článok 59 ods. 1
článok 37 ods. 2	článok 59 ods. 2
článok 37 ods. 4	článok 59 ods. 3
—	článok 59 ods. 4
článok 37 ods. 3	článok 59 ods. 5
článok 37 ods. 5	článok 59 ods. 6
článok 37 ods. 6	článok 59 ods. 7
článok 37 ods. 8	—
článok 37 ods. 7	článok 59 ods. 8
—	článok 59 ods. 9
článok 37 ods. 9	článok 59 ods. 10
článok 37 ods. 10	článok 60 ods. 1
článok 37 ods. 11	článok 60 ods. 2
článok 37 ods. 12	článok 60 ods. 3
článok 37 ods. 13	článok 60 ods. 4
článok 37 ods. 14	článok 60 ods. 5
článok 37 ods. 15	článok 60 ods. 6
článok 37 ods. 16	článok 60 ods. 7
článok 37 ods. 17	článok 60 ods. 8
článok 38	článok 61
—	článok 62
článok 39	článok 63
článok 40	článok 64
článok 42	—
článok 43	článok 65
článok 44	článok 66
článok 45	—
—	článok 67

**▼B**

Smernica 2009/72/ES	Táto smernica
článok 46	článok 68
článok 47	článok 69
—	článok 70
článok 49	článok 71
článok 48	článok 72
článok 50	článok 73
článok 51	článok 74
—	príloha I body 1 až 4
článok 3 ods. 9	príloha I bod 5
príloha I bod 2	príloha II
—	príloha III
—	príloha IV